Limburgs Dagblad

Googhelaar

Zaterdag 17 augustus 1991

73e jaargang nr. 193.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,50

● Bewaker in Overmaze Maastricht

● Samen in een bootje in Brühl

PDM-arts ontslagen

Van onze sportredactie

VALKENSWAARD - Dokter Wim Sanders uit Geleen is door de leiding van PDM verantwoordelijk gesteld voor het echec in de Tour de France, als gevolg waarvan de hele ploeg in een tijdsbestek van twee dagen van het Franse toneel verdween. De oorzaak was een voedselvergiftiging, die - bleek na veel omwegen - een gevolg is geweest van het gebruik van besmet Intralipid, een extract uit sojabonen dat normaliter wordt gebruikt om de energievoorraad van darmpatiënten aan te vullen.

De renners van PDM kregen dit middel via een infuus toegediend om het calorieënpeil op de gewenste hoogte te krijgen. Het idee voor dit 'aanvullende' voedsel was afkomstig van ploegleider Jan Gisbers. Hoewel PDM-manager Krikke allerminst gelukkig is met deze gang van zaken, wenst hij zijn ploegleider de hand boven het hoofd te houden. Wel staat inmiddels vast dat het spel van Sanders bij PDM is uitgespeeld. Krikke: „Ik kan niet zeggen dat we al met hem hebben gebroken. Na het WK zullen we nog een gesprek met hem hebben, maar het is niet aannemelijk dat hij voor ons blijft werken. Dat is ook beter voor hem zelf, want hij zal altijd worden nagewezen. Trouwens, ik heb begrepen dat Sanders inmiddels zelf ook de buik meer dan vol heeft van dat hele gedoe. We zullen alles netjes met hem afwerken".

max. 21°

min. 13°

WOLKENVELDEN, LATER ZONNIG

Een koufront trekt in de loop van de dag over onze provincie en brengt veel bewolking met zich mee. Vanmiddag als het front gepasseerd is wordt het weer zonniger. Er waait een matige westenwind. De middagtemperatuur loopt op tot ongeveer 23 graden en daalt vannacht naar 13 graden. Zondag is het echt bewolkt en kan een enkele stapelwolk uitgroeien tot een licht lokaal buitje. De wind is dan matig uit het noordwesten en de maximumtemperatuur wordt 21 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

CDA verklaart gokverslaving de oorlog

'Aan duur en hoogte wao-uitkering valt niet te tornen'

Lubbers zet PvdA onder druk

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Premier Lubbers houdt vast aan beperking van de duur en hoogte van de wao-uitkeringen. Daarmee zet de minister-president coalitiepartner PvdA verder onder druk. Lubbers toonde zich overigens niet pessimistisch over de mogelijkheid om een oplossing voor het probleem te vinden. Hij deed daartoe een handreiking naar de PvdA. Volgens de premier is het kabinet bereid ook de werkgevers zwaarder aan te pakken dan in de kabinetsbesluiten aanvankelijk was voorzien.

Daarbij wordt gedacht aan een boete voor werkgevers, die veel werknemers in de wao laten afvloeien. Er was al voorzien in een boete die varieerde van twee tot vier maanden salaris van een werknemer die in de wao terechtkomt. Vice-premier Kok stelde begin deze week voor die boete op een jaar salaris te stellen. De werkgevers reageerden daarop furieus.

Daarnaast toonde Lubbers zich gisteren ook bereid kleine aanpassingen in het kabinetsbesluit van juli aan te brengen. Daarbij kan worden gedacht aan een verlaging van de leeftijdsgrens waarboven niet aan de uitkering getornd zal worden. Vóór de zomer besloot het kabinet wao'ers ouder dan vijftig jaar geheel buiten schot te laten. Over kleine aanpassingen is wel te praten, zo liet Lubbers weten.

Voor de PvdA lijkt dat vooralsnog echter volstrekt onvoldoende. Vroeg Kok ook om het 'afvijlen van de scherpe kantjes', de PvdA-fractie ging al veel verder en wilde ingrijpende wijzigingen. Voor de PvdA-achterban lijkt echter alleen het volledig onaangetast laten van de wao-uitkering aanvaardbaar.

Met veel nadruk meldde Lubbers dat het er niet in eerste instantie om gaat een bedrag van 4,4 miljard te bezuinigen. Hoewel hij die 4,4 miljard „niet heilig wil verklaren", wees hij er tegelijkertijd op, dat het bedrag nodig is om de premies niet verder te laten stijgen.

Koppeling

Minister Kok van Financiën wil vooralsnog de koppeling niet loslaten. Het zou volgens hem onrechtvaardig zijn voor de lagere inkomens als bovenop de wao-maatregelen ook nog besloten wordt te ontkoppelen. Hij reageerde hiermee gisteren op de suggestie van het Centraal Planbureau (CPB), dat vindt dat als de lonen volgend jaar omhoog gaan, de uitkeringen niet automatisch moeten volgen.

De vooruitzichten voor volgend jaar vallen zo tegen, dat het CPB denkt dat als de lonen stijgen, de koppeling niet gehandhaafd kan blijven.

Enquête in Limburgs midden- en kleinbedrijf

Minder dan helft ouderen werkt nog

Van onze verslaggever

HEERLEN – Minder dan de helft van de beroepsbevolking tussen 50 en 64 jaar werkt nog in Limburg. Dat concludeert het Instituut voor Kategoraal Overleg in Limburg (IKOL) uit een enquête onder het midden- en kleinbedrijf in Limburg. De leeftijdscategorie van 50 tot 64 jaar maakt 12 procent van de totale beroepsbevolking uit. Uit de enquête van het IKOL blijkt dat daar in deze provincie slechts 5 procent – dus minder dan de helft – van aan het werk is. Dat betekent ruwweg één werknemer op één arbeidsongeschikte of werkloze.

Het midden- en kleinbedrijf omvat in Limburg zo'n 3682 bedrijven. Per regio is een representatieve steekproef genomen. Uiteindelijk werden 149 enquêtes (38 procent) geretourneerd.

Het onderzoek spitste zich toe op de gevolgen van de vergrijzing. Van het Limburgse midden- en kleinbedrijf voert slechts 37% een leeftijdsbewust sociaal beleid. In de regio Roermond ligt dat percentage beduidend hoger dan in de regio Heerlen. En dat terwijl in de laatstgenoemde regio het percentage 55-plussers op het totale personeelsbestand relatief groter is.

Op basis van deze gegevens wil het IKOL bezien op welke manier bedrijven gestimuleerd en geholpen kunnen worden bij het voeren van een leeftijdsbewust personeelsbeleid. Het instituut denkt dan onder meer aan: een voortdurende nascholing om ontwikkelingen in de onderneming bij te houden, 'jobrotation' en het aanpassen van de arbeidsomstandigheden.

● De artistieke boer Andrew Scott heeft in een van zijn korenvelden in Schotland een reuze-imitatie van het meesterwerk 'de Zonnebloemen' van Van Gogh gemaakt. Het van bloemen en planten gemaakte 'schilderij' is 12.820 vierkante meter groot. Scott, een aanbidder van Van Gogh, werkte maanden aan zijn kunstwerk en kreeg de hulp van vele vrijwilligers. Een probleem is echter wel dat de toeschouwers over een vliegtuig of een helikopter moeten beschikken, willen ze het kunstwerk kunnen aanschouwen.

Vliegramp in India: 71 doden

NEW DELHI – In het oosten van India is gisteren een Boeing 737 van de luchtvaartmaatschappij Indian Airlines neergestort. Alle 71 inzittenden zijn omgekomen.

Vijf minuten voordat het toestel zou landen in Imphal, de hoofdstad van de deelstaat Manipur, verloor het contact met de verkeerstoren. De Boeing, die in Calcutta was opgestegen, stortte acht kilometer voor Imphal neer en zonk in een meer.

Onheilspellende ontwikkelingen rond Volvo Car

Van onze verslaggever

HEERLEN – De stand van zaken in de onderhandelingen tussen Volvo Zweden, Mitsubishi en de Nederlandse Staat over de toekomst van de Nederlandse autofabriek Volvo Car, is gisteren door de vakbonden 'volstrekt onacceptabel' genoemd. „Een duidelijk toekomstperspectief voor Volvo Car ontbreekt op dit moment", aldus Henk van Rees van de Industriebond FNV. „Daarmee staat voor ons de hele overeenkomst ter discussie."

Na een lang gesprek tussen bonden en Raad van Bestuur van Volvo Car is gebleken dat er in de zogenoemde 'Company Relations Agreement' die nu op tafel ligt geen harde afspraken worden gemaakt over de toekomstige Volvo-werkzaamheden in Nederland.

„Het zijn alleen maar mooie woorden, waar geen keiharde rechten aan te ontlenen zijn", stelt Van Rees, die gedreigd heeft het voorlopig akkoord op te zeggen over het sociale plan.

Zie verder pagina 15
● Brandbrief bonden naar Andriessen

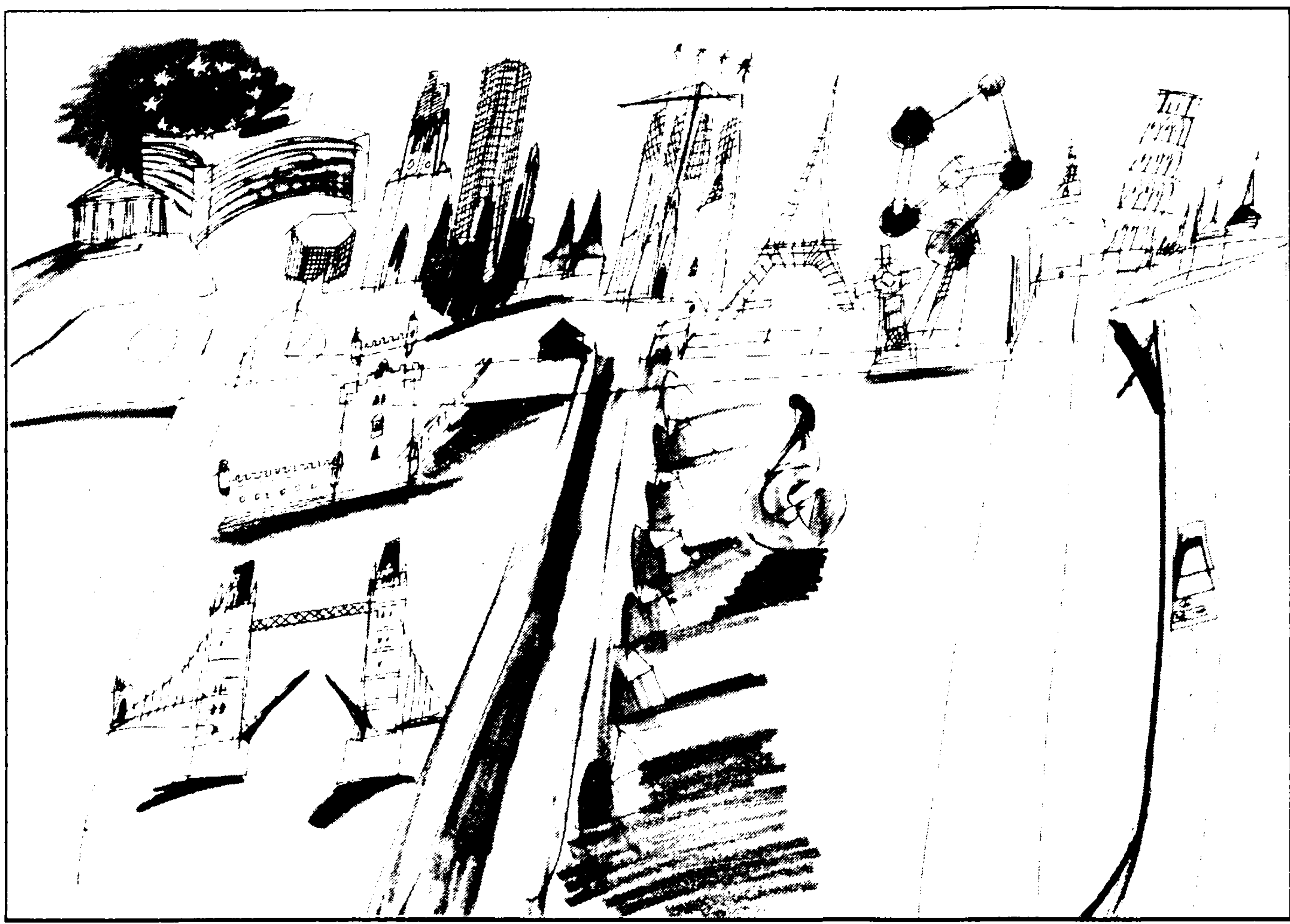

8 710404 400017

k

Kunstenaar ontwerpt voor Euro-top in Maastricht

Guus van Eck in rol Europees hofschilder

● *Schets van Guus van Eck, met de Euro-top in Maastricht als onderwerp.*

Een half jaar geleden was Guus van Eck nog duidelijk aanwezig in Sittard, met een presentatie van een reeks tekeningen, gouaches en schilderijen die – afgezien van een serie recente impressies van Los Angeles – allemaal betrekking hadden op zijn huis en woonplaats in de Italiaanse Po-vlakte: dorpsbeelden, bevolkt met aardige mensen, toen voor het eerst.

„Als ik in Italië ben" hoorde men hem laatst zeggen „ben ik na een dag alweer vergeten waar Maastricht ligt. Ik voel me daar thuis."
Maar ook, bij alle respect voor de dorpsgenoten, die sterven waar ze geboren worden en rust en evenwicht vinden in hun bestaan: „Ik ben het liefste onderweg".
Afgezien van een reis naar Amerika en een naar Sicilië waarvan hij pas met een bronskleur op zijn Romeinse kop is teruggekeerd, bestaat dat onderweg zijn meestentijds uit snelle autoritten in een oude Alfa Romeo tussen Milaan en Maastricht, zes tot tien keer per jaar.

Schetsboek

„We zien hem in augustus terug" schreven wij destijds „als art-director van de Euro-top". Het is augustus en hij is terug. Met een zwarte handkoffer, dat meer zakelijk oogt dan schilderachtig. Het blijkt allereerst een dik schetsboek te bevatten: een dagboek van het Siciliaanse avontuur, volgeklad in een heviger handschrift dan wij van hem kennen, met een scala van materialen, die soms dwars door het papier klieven. Maar de koffer blijkt ook de documentatie te bevatten van het vorderen van het Euro-top-project dat hem nu naar Maastricht voert. Kant en klaar gedrukt is de folder waarmee de stad 'Maastricht - Europe' zich in Engelse bewoordingen zal presenteren tijdens de Eurotop in december - vanaf nu.

De Engelse bewoordingen vinden hun plaats in smalle kolommen op twee van Van Ecks joyeuse tekeningen, elk vijf pagina's breed: een schilderachtige kaart in vogelvlucht van het stuk Europa tussen Rotterdam, Luxemburg en Dortmund, en een reeks verbeeldingen van Maasbruggen, geflankeerd door de Tower-bridge, de kaarsrechte Eiffeltoren en de scheve toren van Pisa.
Een kleurig beeldverhaal vol kleine vindingen, dat de stad breder, maar even sierlijk representeert als een jaar of zes geleden zijn bekende reeksen prentbriefkaarten.

Maar de koffer blijkt, als een doos van Pandora, of als een toverkoffer, nog veel meer te bevatten en daaronder veel verbluffends. Daar is het ontwerp voor een brochure over de hele provincie, in gelijke stijl en handschrift verlucht, vellen sluitzegels voor het hotel in Maastricht dat de staatshoofden zal herbergen in december, ontwerpen voor menukaarten, vlaggen, voor versierde drijvers op de Maas, voor twaalf decorstukken van vier bij zes meter, elk afzonderlijk bestemd tot achterwand in de televisie-studio's van twaalf landen, die in het MECC-centrum worden ingericht. Ontwerpen voor tekenfilms, affiches, mogelijk voor bierviltjes en stickers voor de stadsbussen, zeker is het allemaal nog niet, en het aardigste van al: voor een kwartetspel omtrent bruggen, torens, kerken en pleinen van Maastricht. De series, eenmaal compleet en uitgelegd, vormen vier complete tekeningen als bij toverslag.

Zeemeermin

Men ziet in die ontwerpen de zeemeermin van Kopenhagen rusten op èèn van de Maasbruggen, de Acropolis de Pietersberg bekronen, de Ridderzaal het Vrijthof sieren, het Atomium de Markt en nog veel meer wonderbaarlijks.
„Het komt eigenlijk allemaal uit het tekenboekje" zegt Van Eck schuchter, alsof hij ervoor beducht is voor een uitvinder te worden aangezien. Hij wil er ook mee verklaren hoe hij aan zijn veelomvattende opdracht is gekomen: door bemiddelling van een hotel dat een met stadsgezichten versierde menukaart wilde en hem met zijn onuitputtelijk voorraad tekeningen doorstuurde naar de provinciale voorlichtingsdienst. Daar raakte men er al snel van overtuigd dat er genoeg voorhanden was om alle visuele onderdelen van de organisatie in Van Ecks handschrift tot een samenhangende en originele huisstijl te verenigen.
„Ik teken gewoon een hoop dingen" zegt Van Eck. „Daar kan uit gekozen worden wat bruikbaar is. Ik ben geen illustrator. Ik ben een tekenaar." Daar kan geen misverstand meer over bestaan. Hij is een tekenaar van nature, zo is al eerder vastgesteld. Hij tekent continu, iedere dag een schetsboek vol, als een renaissance-kunstenaar. „Beschouw het maar als een soort zenuwachtigheid. Als roken". Intussen zijn er bevriende kunstenaars die menen dat het meewerken aan gebruiksgrafiek een minder edele bezigheid is. Voor Van Eck is er niets onedels aan het meedenken in een teamverband en aan het creëren in een maatschappelijke context, zolang hij niet in zijn artistieke vrijheid wordt beknot. Hij heeft ooit het produktieproces van een textielfabriek getekend als een stripverhaal. Een renaissance-kunstenaar, andermaal: hij zal in zijn nieuwe vaderland voorbeelden te over vinden van tekenaars die veelzijdig inzetbaar waren in een maatschappelijke context.
Kort voor wat een voorlopig hoogtepunt kan worden in zijn snelle carriére wordt Van Eck niet zenuwachtig van alles wat hem nog te doen staat. Alles, klaar en niet klaar, gaat terug in de toverkoffer. „Ik blijf hier nog een beetje" zegt hij rondkijkend vanaf zijn Maastrichtse cafeterras. „Ik wil hier nieuwe dingen tekenen". Nog voor de Euro-top zal hij weer onderweg zijn. Andermaal naar Los Angeles, want ook die fascinatie is nog niet over.

pieter defesche

● *Kapel onder de Linden in Thorn, in inkt en waterverf uit 1954 van Jos Hoenen.*

Werk Jos Hoenen in Geistingen

Jos Hoenen uit Hoensbroek exposeert zondag van 10 tot 22 uur een aantal van zijn werken in het gemeenschapshuis van Geistingen-Kinrooi. Te zien zijn onder meer potloodtekeningen, stenciltekeningen, lino's, werken in klei en steen, aquarellen en olieverfschilderijen, naast nog andere technieken die Hoenen benut om aan zijn kunstenaarschap uiting te geven.

Jos Hoenen (1924) werd geboren in Ten Esschen, een buurtschap van de vroegere gemeente Hoensbroek. De weelderige plantengroei op de Limburgse krijtgrond, de bonte schakering aan kleuren, de sfeer die zo typerend is voor het zuiden, de wijdsheid van het landschap, hebben op Hoenen een diepe indruk gemaakt en zijn ook terug te vinden in zijn werk.

De kunstenaar Jos Hoenen staat dicht bij de mens Jos Hoenen. In alle creatieve uitingen, of het nu tekenen, schilderen of spreken is huldigt Jos het principe: vakmanschap is meesterschap. De tentoonstellingsruimte, het gemeenschapshuis van Geistingen, ligt naast de kerk in de kern van het dorp. Geistingen ligt tussen Maaseik en Ittervoort aan de Venlosesteenweg/Napoleonsbaan.

Operavereniging naar Luik voor Verdi's Nabucco

Verdi's opera Nabucco wordt in september in een grootste enscenering met solisten van wereldformaat opgevoerd in het Palais des Sports in Luik. Koor, orkest en solisten worden geleid door de dirigent Anton Guadagno.

● *Alberto Rinaldi als Nabucco.*

De Limburgse Opera Vereniging (LOV) heeft een aantal plaatskaarten gereserveerd voor voorstellingen op zondag 15, vrijdag 20, donderdag 26 en zaterdag 28 september. Plaatskaarten eerste rang, inclusief busvervoer (vanuit Heerlen, Stein, Beek en Maastricht) kosten f 70,-. Op zondag 22 september wordt de opera bezocht met voor en na de opera een mini-cruise op de Maas, inclusief maaltijd. De kosten bedragen dan f 130,- per persoon.
De LOV heeft het komende seizoen verder onder meer bezoeken aan I Lombardi van Verdi, Der Fliegende Holländer van Richard Wagner en balletopvoeringen op het programma staan, met als belangrijkste Zorba de Griek.
Voor informatie en aanmeldingen: LOV-secretaris A. van Hees, tel. 046-333182.

Poëzie-avond in Valkenburg

De dichters Elma van Ha[…] Huub Beurskens, Maarten Do[…]man, Rouke van der Hoek […] Wiel Kusters lezen woensd[…]vond vanaf 20 uur voor uit ei[…] werk.
Dat gebeurt op instituut D[…]kant, Geerlingshof, Broekh[…] 114 in Valkenburg ter afsluit[…] van een driedaagse cursus o[…] poëzie. Naast de deelnemers z[…] ook andere belangstellende[…] welkom. De toegangsprijs b[…]draagt vijf gulden.

Limburgse Jagers

Het Fanfarekorps der Limbu[…] Jagers concerteert zondagmi[…] om 15 uur in het Openluchthe[…] in Valkenburg. Bij slecht weer[…] worden uitgeweken naar het C[…]trum Cocarde, eveneens in Valk[…]burg. De toegang is gratis.
Het concert staat onder leiding […] kapelmeester J. Hendriks.

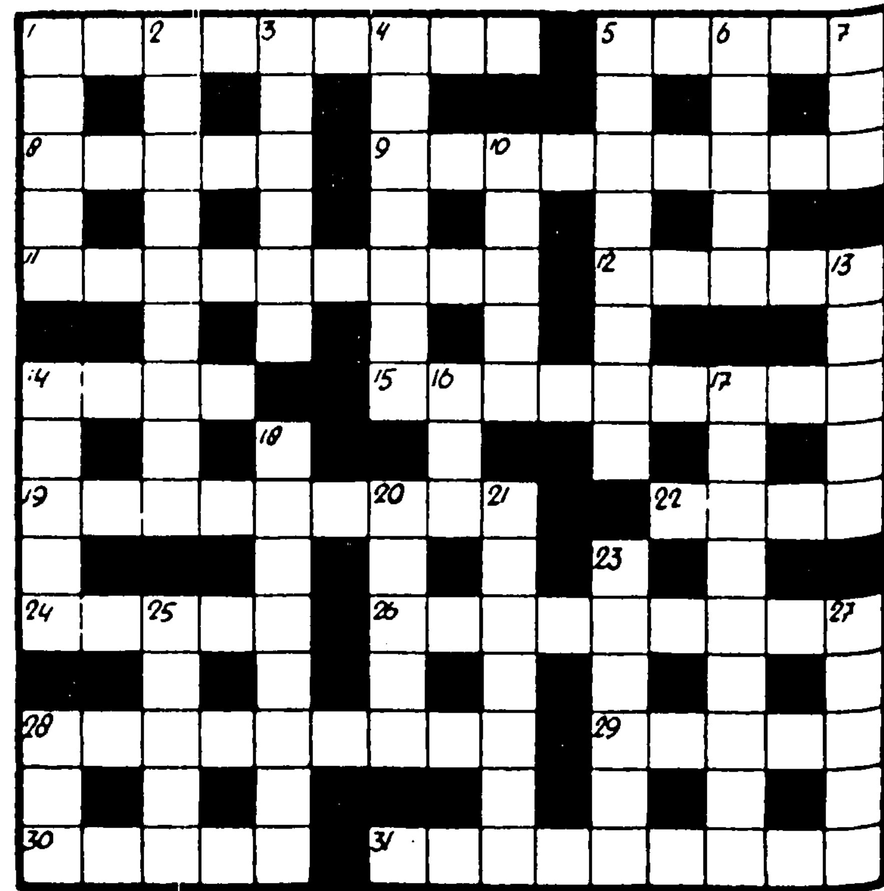
Nationale Ballet

Het Nationale Ballet opent […] dansseizoen 1991/1992 met '4 Ba[…] juwelen'. De eerste van de in to[…] tien voorstellingen is op 5 sept[…]ber in het Amsterdamse Muz[…]theater. Het programma bestaat […] Violin concerto (George Balan[…]ne), Pyrrhische dansen IV (Toer […] Schayk), Artifact II (William For[…]he) en Trois gnossiennes (Hans […] Manen).QL

Oplossing van gisteren

ANE KRO
ISOLEMENT
OS V W
ER STEEL E
RAAM N ETE
EGEL TROS
SLEE E EPP
PI RUMEN A
AE M L
TESTAMENT
LAT ARA

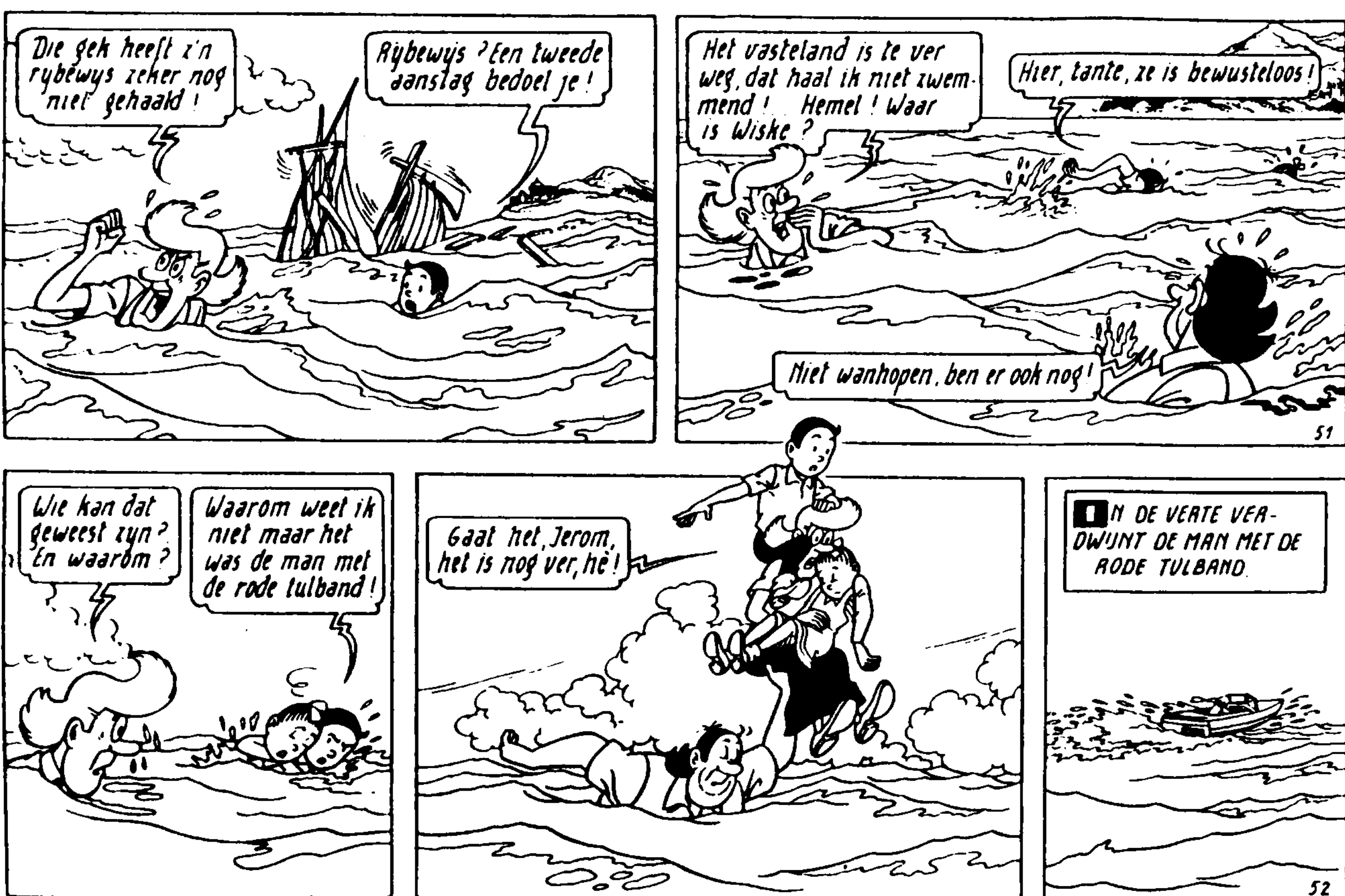
cryptogram

Horizontaal
1. Depressieve kuil; 5. Hij heeft het toch maar voor elkaar gekregen; 8. Hier moeten ze vee in doen, of horen ze het niet? 9. Een meevaller zonder thee kan waterig worden; 11. Als dit hoog is, kan het wel uit; 12. Kledingstukken heb je niet nodig in die plaats; 14. Nog eens om de thee en dan niet zo onvriendelijk; 15. Langzamerhand de wandelstraat inlopen; 19. Het is er al een eind voorbij en je kunt het niet te pakken krijgen; 22. Het lukt niet, dit zie ik er niet meer in; 24 Één van de vierdaagse; 26. Waar je rust kun je trekken en stempelen. 28. De technicus doet het in zijn mantel! 29. Het loopt mis bij de fiets; 30. We nemen hem weer op. 31. We spelen met de kaart van het hotel in die plaats.

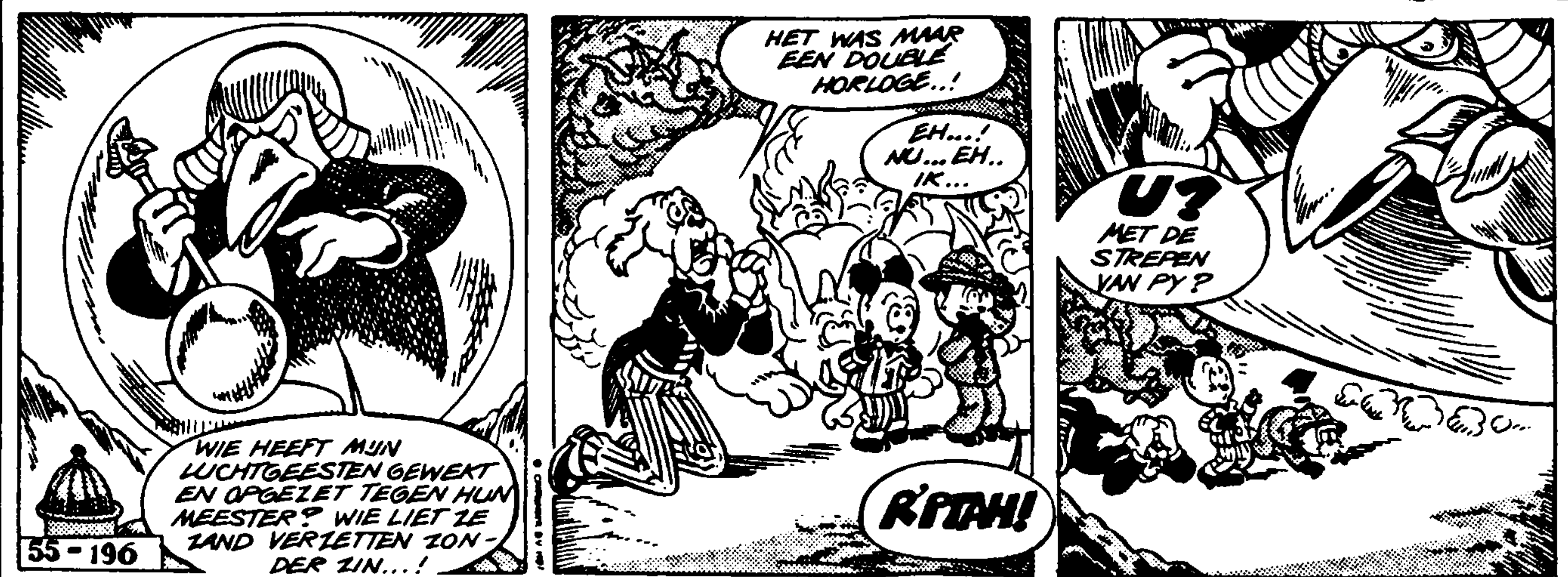
Verticaal
1. Komt E met het beest anders voor ons a[…] 2. Als zij voor het raam staat is zij net een p[…] 3. O plus driemaal N, dames; 4. Uw bijdr[…] aan de zaak; 5. Hij plaagde mij om mijn wo[…] ruimte; 6. Zeer weinig geld; 7. Buitenla[…] agent! 10. Binnen in het scheepsonderd[…] Woon je met N op dit nummer? 14. Ja, ja, […] vangen we insekten; 16. De eerste voor de n[…] maar wel in de maat; 17. Glibberig vervoe[…] wijs; 18. Door een vent verslagen zijn; 20. E[…] bot en een noot zijn plantaardig; 21. Komen […] de wedstrijd ten einde is; 23. Die zal nog e[…] staartje hebben; 25. Toe voor familie, het b[…] in de familie; 27. Korter dan 21; 28. Een dier[…] weg.

lambik baba

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

panda en de luchtpost

recept

Groentespiezen voor de barbecue

Kook de krieltjes niet te lang zodat ze kruimelig worden en uit elkaar vallen zodra ze aan de spiezen geprikt worden. Neem dus vooral een stevige soort aardappelen en geen 'afkokers'.
Benodigdheden voor 8 spiezen: 32 krieltjes, 1 flinke rode of groene paprika, 1 middelgrote ui, 4 tomaten, olie en eventueel Provencaalse kruiden.
Kook verse krieltjes in de schil en pel ze na afkoeling of kook geschilde krielaardappeltjes net gaar. Pel de ui en snijd deze in achten. Verdeel elk stuk ui in twee helften. Was de tomaten, snijd in vieren en verwijder kern en pitjes. Steek op barbecuespiezen afwisslend krieltjes, stukken ui, tomaat en paprika. Roer enkele lepels olie, peper, zout en provencaalse kruiden los en bestrijk daarmee de spiezen. Leg ze daarna 5-6 minuten op het rooster van de barbecue, draai ze daarna om en rooster ze nogmaals 4-5 minuten.

huub meijer

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Redactie 045-739264
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364

Telex:
Redactie 56123

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455506
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 79,20
per maand f 26,40
losse nummers f 1,50
Bfr. 29

Nazi-spelletjes zeer in trek bij jeugd Oostenrijk

Van onze correspondent

WENEN – Neo-nazistische en anti-semitische videospelletjes die spotten met concentratiekampen, hebben de scholen in Oostenrijk veroverd zonder dat de autoriteiten een idee hebben over de herkomst van dit 'vermaak'. Volgens Simon Wiesenthal, die al twee jaar een campagne voert tegen het gebruik ervan, zijn de spelletjes ook in Nederland doorgedrongen en daarnaast in Zweden en de VS.

'Auschwitz Totaal', 'Hitler Dictator Nummer Een' en 'Anti-Turkse Test' zijn enkele titels. Volgens een studie van het Oostenrijkse ministerie van Onderwijs kende in de stad Linz, waar Hitler een deel van zijn jeugd heeft gewoond, 39 procent van de scholieren de neo-nazistische spelletjes en had 22 procent ze wel eens gespeeld.

De spelletjes zetten zonder uitzondering aan tot haat tegen joden en Turken. In één ervan is de speler leider van een concentratiekamp en moet hij geld verdienen, bij voorbeeld door de gouden tanden van Joden te verkopen voor de aanschaf van gas waarmee Turken worden vergast.
Een ander spelletje, 'Arische Test' genaamd, bestaat uit een serie vragen die de 'zuiverheid van ras' van de speler bepalen. Volgens het spel kan een 'half-Ariër' zich opwerken door communisten te doden. De 'halfbloeden van de eerste, tweede of derde graad' zijn „alleen goed voor het vegen van de straat en het opruimen van de uitwerpselen van Duitse soldaten".

De Oostenrijkse autoriteiten hebben geen aanwijzingen over de schrijvers noch over de herkomst van de spelletjes, die vooral worden verspreid door thuis gemaakte kopieën. Het centrum Simon Wiesenthal in Los Angeles heeft een beloning van 25.000 dollar uitgeloofd voor degene die informatie heeft over de identiteit van de schrijvers. Wiesenthal zegt zeer exacte informatie te hebben dat de spelletjes, meer dan 150 verschillende, afkomstig zijn van Duitse neonazi's die de produktie ervan naar Zweden hebben verplaatst.

Volgens Werner Müller, een Oostenrijkse journalist die zich al drie jaar met het onderwerp bezighoudt, worden de spelletjes om strikt ideologische redenen gemaakt en verspreid. Ze worden niet gemaakt „met winstoogmerk". In het begin speelden alleen „professionals" de spelletjes, aldus Müller, maar „momenteel zijn ze doorgedrongen in alle milieus en alle leeftijdscategorieën."

De Oostenrijkse minister van Onderwijs, Rudolf Scholten, heeft tot nu toe geweigerd de spelletjes te verbieden. Volgens hem zou een verbod de belangstelling ervoor alleen maar aanwakkeren.

VN: gijzelaars over enkele weken vrij

LUZERN – De secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Javier Perez de Cuellar, heeft gisteren gezegd dat niets substantiëels een oplossing van de gijzelingszaak in het Midden-Oosten meer in de weg staat.

„Ik heb er alle vertrouwen in dat er de aankomende weken iets gaat gebeuren. Ik kan geen garanties geven, maar ik ben zeer, zeer hoopvol", aldus Perez de Cuellar tegen verslaggevers tijdens zijn korte vakantie.

Op de vraag welke complicaties een oplossing in de weg staan, zei hij: „Geen enkele. Ik denk dat we in details moeten treden (met de betrokken partijen) over de regeling waarover we discussiëren."

Piloot

Tijdens het vrijdaggebed in een moskee in de Libanese hoofdstad Beiroet temperde de geestelijk leider van de Hezbollah (Partij van God), sjeik Mohammed Hussein Fadlallah, echter de hoop op een snelle oplossing.

Volgens hem vertragen de Verenigde Staten de vrijlating van de gijzelaars en belemmeren zij de inspanningen van de Verenigde Naties.

Fadlallah zei verder dat niemand iets weet van de Israëlische piloot Ron Arad die net als zes andere Israëlische soldaten in Libanon wordt vermist.

F-27's volgend jaar weg van Soesterberg

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De twaalf F-27 transportvliegtuigen van de Koninklijke Luchtmacht verhuizen in mei volgend jaar definitief van de vliegbasis Soesterberg naar de vliegbasis Eindhoven. Het ministerie van Defensie heeft dat bekendgemaakt.

Naar verluidt verdwijnen ook de Alouette-helikopters van het 298. squadron van Soesterberg. De vliegbasis zou dan alleen nog door de Amerikaanse luchtmacht worden gebruikt. De Amerikanen hebben na de Golfoorlog het aantal toestellen op Soesterberg teruggebracht van 24 naar 18.

Het voornemen om het 334. transportsquadron naar Eindhoven te verhuizen, is al vorig jaar bekendgemaakt. Toen was nog niet duidelijk wanneer de verplaatsing precies zou plaatsvinden. Gelijktijdig met de verhuizing zal ook het grootste deel van het onderhoud aan de vliegtuigen worden uitbesteed aan de burgerindustrie. Naar verluidt zijn Fokker, Schreiner en Avio Diepe voor die order in de race.

Aanslagen in Noord-Ierland

BELFAST – Bij aanslagen in Noord-Ierland zijn gisteren twee mensen omgekomen die nauwe banden onderhielden met het Ierse Republikeinse Leger (IRA). Protestantse extremisten hebben een van de moorden opgeëist en dreigden met meer aanslagen.

„Zolang de volkerenmoord op protestanten doorgaat, zal de republikeinse beweging een hoge prijs betalen", aldus de verboden protestantse Ulster Vrijheidsstrijders (UFF).

Het UFF stelde zich verantwoordelijk voor de moord gisteren in Londonderry op een lid van Sinn Fein, de politieke arm van de IRA. Het slachtoffer had elf jaar gevangenisstraf uitgezeten op beschuldiging van lidmaatschap van de IRA, verboden wapenbezit en poging tot moord.

De tweede dode viel gisteren in Belfast. Onbekenden drongen de woning binnen van een lid van de Ierse Volksbevrijdingsorganisatie, een IRA-splinter, en schoten hem dood.

VS-tanks ingezet tegen brandende putten Koeweit

AHMADI – Amerikaanse legertanks zijn opnieuw in Koeweit in actie gekomen. Ditmaal niet tegen Iraakse militairen maar tegen in brand staande oliebronnen, een sabotagedaad van het uit het emiraat verjaagde Iraakse leger. In het olieveld Burgan is deze operatie, Victory Crude geheten (crude staat voor ruwe olie), gisteren ingeluid.

Een M-60 vernielde gisteren de opeengehoopte 'coke', rond olieput BG-93. De coke bestaat, naast asfalt en zout, voor zeventig procent uit zand. Deze harde substantie wordt gevormd door de verbrande ruwe olie en bemoeilijkt het werk van de brandbestrijdingsdiensten.

De door de M-60 beschoten olieput in Burgan leek op een zwarte vulkaan van zes meter hoogte, die van alle kanten brandende olie spuwde. „Normaal gebruiken wij dynamiet. Maar daarmee zijn wij ten minste tien dagen in de weer. Met een legertank bereiken we eenzelfde resultaat in twee minuten", aldus de leider van de operatie, Larry Flag.

Advies ministerie: geen uitbreiding treintaxisteden

DEN HAAG – Het ministerie van Verkeer en Waterstaat geeft de VOF Treintaxi, de exploitant van de treintaxi's, in overweging niet verder te gaan met de uitbreiding van het aantal treintaxisteden.

Het ministerie acht het raadzaam om eerst een onderzoek af te wachten naar de gevolgen van de invoering van de treintaxi voor niet deelnemende taxibedrijven.

De uitlatingen van het ministerie kwamen maandag na een gesprek tussen vertegenwoordigers van het directoraat-generaal voor het vervoer en het actiecomité van Taxibelangen Nederland, dat zich heftig verzet tegen de invoering van de treintaxi.

Er staat een uitbreiding van het treintaxiproject met 30 plaatsen op het programma.

punt uit

● Dolfijnen

In de Middellandse Zee bij Italië dreigt een virusziekte uit te breken die vorig jaar al honderden dolfijnen het leven kostte. Dit heeft Leandro Stanziani, een wetenschapper van het onderzoekscentrum van Riccione aan de Adriatische kust, gisteren gezegd. Volgens Stanziani gaat het waarschijnlijk om dezelfde virusziekte waarbij vorige zomer voor de Spaanse kusten honderden dolfijnen omkwamen.

● Werkloosheid

Het aantal geregistreerde werklozen is zeer licht gedaald. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) registreerde een gemiddelde van 303.000 over de periode mei-juli van dit jaar. Over de maanden april tot en met juni was dit nog 305.000 werklozen. Het cijfer over mei-juli van vorig jaar was 335.000, zodat de daling in vergelijking met vorig jaar 32.000 bedroeg. Die daling was voor de periode april-juni 35.000. In de periode mei-juli van dit jaar waren gemiddeld 182.000 mannen werkloos en 121.000 vrouwen.

● Rechter

De oud-president en voormalig vice-president van het Internationaal Gerechtshof in Den Haag, rechter Taslim Olawale Elias, is woensdag in zijn vaderland Nigeria overleden. Dit heeft het Hof gisteren bekendgemaakt. De 77-jarige rechter was sinds 1976 lid van het Internationale Gerechtshof. Zijn ambtstermijn zou in 1994 aflopen.

● Dienstplicht

De Drentse Commissaris van de Koningin W. Meijer wordt genoemd als voorzitter van een commissie die in opdracht van minister Ter Beek van Defensie moet onderzoeken of de dienstplicht ook na het jaar 2000 moet blijven bestaan. Een woordvoerder van het ministerie wil niets zeggen over de samenstelling van de commissie. Volgens hem worden op dit moment nog mensen benaderd met de vraag of zij plaats willen nemen in de commissie. Volgende week hoopt Defensie de commissie te kunnen presenteren.

● Brood

De Sail Training Association Nederland (STAN) heeft voor 500 gulden brood aan boord van de Russische driemaster Mir laten brengen. Dit nadat er geruchten de ronde deden dat onder de kadetten op het schip honger zou worden geleden. De Mir ligt in Delfzijl in verband met Delfsail '91. Burgemeester E. Haaksman van Delfzijl, tevens bestuurslid van de STAN, bevestigt dat er brood aan boord is gebracht. Volgens Haaksman is de voedselvoorziening bij Russische schepen een 'probleem dat zich in iedere haven voordoet'.

● Joden

Bijna drieduizend Ethiopische joden zullen vanaf eind volgende week worden overgevlogen naar Israël. De regering in Addis Abeba heeft daarvoor gistermorgen officieel toestemming geven. Het gaat om mensen die zijn achtergebleven na 'Operatie Mozes', de luchtbrug die in mei van dit jaar 14.500 joden naar Israël bracht. In de overeenkomst tussen de Israëlische en de Ethiopische regering is bepaald dat de Ethiopische nationale luchtvaartmaatschappij het transport zal verzorgen.

● Spotter

De 19-jarige Udenaar die enkele weken geleden in Bulgarije werd gearresteerd op verdenking van spionage, mag het land verlaten. Dit heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken gisteren bevestigd. De Udense man werd opgepakt toen hij bezig was met zijn hobby, vliegtuigspotten. Na enkele weken werd hij op borgtocht vrijgelaten. Inmiddels mag hij ook het land uit, maar hij blijft nog in Bulgarije om zijn borgsom terug te krijgen.

● Vergruizer

De resultaten van een jaar werken met een apparaat dat galblaasstenen vergruist (de schokgolflithotripsie) maken duidelijk dat de verwachtingen van deze methode te hoog waren gespannen. Aan de meerwaarde van deze therapie moet ernstig worden getwijfeld, zowel om medische als om bedrijfseconomische redenen. Dat schrijven drie medewerkers van het Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis in Nijmegen vrijdag in het artsenblad Medisch Contact.

Vier doden bij aanhoudende gevechten in Kroatië

EG-waarnemers boven Joegoslavië beschoten

DEN HAAG/ZAGREB – Een helikopter met waarnemers van de Europese Gemeenschap is gisteren boven Kroatië beschoten. Dit heeft een woordvoerster van het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag bevestigd. Er vielen geen gewonden.

De beschieting vond plaats rond .00 uur boven Novska in Kroatië, gelegen aan de weg tussen Zagreb en Belgrado. De helikopter werd geraakt door drie kogels, waarvan een in de radio terechtkwam. Twee ander kogels vlogen door de ruit.

De tweekoppige Nederlandse bemanning en de twee waarnemers, een Luxemburger en een Italiaan, zijn „geheel ongedeerd", aldus het ministerie. Helikopter en de vier inzittenden zijn inmiddels in het centrum van de missie in Zagreb teruggekeerd.

De Nederlandse ambassadeur in Joegoslavië, mr J.H.W. Fietelaars, heeft de opdracht gekregen namens het EG-voorzitterschap een diepgaand onderzoek in te stellen.

Gevechten

Bij aanhoudende gevechten in Kroatië zijn gisteren zeker vier doden gevallen, ondanks het bestand dat van kracht is. Volgens de Kroatische radio kwamen drie burgers om toen Servische nationalisten het dorpje Petrinja, ten zuiden van Zagreb, aanvielen. In Bjelovar, 60 kilometer ten oosten van Zagreb, overleed een Kroaat als gevolg van een bomexplosie.

De Nederlandse ambassadeur Henry Wijnaendts heeft gisteren namens de Europese Gemeenschap een gesprek gehad met de leden van het Joegoslavische staatspresidium. Na zijn aankomst donderdag in Joegoslavië voerde de diplomaat overleg met minister van Buitenlandse Zaken Budimir Loncar over een conferentie over de toekomst van Joegoslavië, aldus de krant Borba. Volgens de huidige plannen zou deze conferentie halverwege volgende week moeten beginnen.

Paus in Hongarije

● *In zijn bekende pausmobiel en omringd door veiligheidsmensen maakte paus Johannes Paulus II gisteren voor het eerst zijn opwachting in Hongarije. Hij brengt een vijfdaags bezoek aan het land in de hoop het katholieke geloof tot herleving te brengen. De paus refereerde aan de onverzettelijke anti-communistische Hongaarse kerkleider kardinaal Jozsef Mindszenty, ooit in ongenade gevallen bij het Vaticaan, als richtlijn voor een onzekere toekomst. De paus ging direct na zijn aankomst op het vliegveld van Boedapest naar de graftombe van de kardinaal in Esztergom. Mindszenty werd door de communisten gevangen gehouden van 1948 tot 1956, toen hij werd bevrijd door Hongaarse revolutionairen. Kort daarop sloegen Sovjettanks de Hongaarse revolutie neer en zocht de kardinaal zijn toevlucht tot de Amerikaanse ambassade, waar hij tot 1971 verbleef. In dat laatste jaar mocht hij Hongarije, na een overeenkomst met het Vaticaan, verlaten.*

Laos schrapt socialisme uit nieuwe grondwet

SINGAPORE – Laos heeft nog verder afstand genomen van de communistische beginselen en zal de rond 1980 begonnen hervormingen in de richting van een vrije markt voortzetten. Diplomatieke waarnemers in Vientiane leidden dit af uit de nieuwe Grondwet, die de Laoaanse Oppervolksraad aan het eind van haar driedaagse zitting heeft goedgekeurd.

Schiedam wil Maij voor rechter dagen

SCHIEDAM – De gemeente Schiedam zal de rechter inschakelen als minister Maij-Weggen (Verkeer en Waterstaat) niet bereid is haar huiswerk voor de aanleg van rijksweg 19 over te doen.

Volgende week stuurt Schiedam de minister een brief met het verzoek een nieuwe tracéprocedure voor de snelweg tussen Schiedam en Den Haag te starten. Schiedam eist tegelijkertijd een milieu-effectrapportage (MER) voordat de weg wordt aangelegd. Gaat de minister niet op deze eisen in, dan stapt Schiedam naar de rechter.
Volgens de gemeente, al jaren tegenstander van rijksweg 19 (de A 4), is de tracé- noch de MER-procedure doorlopen, terwijl dit wettelijk wel is vereist.

Amnestie voor Zuidafrikanen in ballingschap

GENÈVE – De Zuidafrikaanse regering is het gisteren met de Verenigde Naties eens geworden over een algehele amnestie voor tegenstanders van het apartheidsregime in het buitenland.

Dit heeft een woordvoerder van het VN-Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen (UNHCR) gisteren meegedeeld. Hiermee komt de weg vrij voor de terugkeer van duizenden politieke ballingen naar Zuid-Afrika.

Tot dusver weigerden de VN te helpen bij de repatriëring van Zuidafrikaanse ballingen voordat de Zuidafrikaanse regering een amnestie voor hen had afgekondigd. Dit was ook de voorwaarde van ANC-voorzitter Nelson Mandela voor besprekingen met de regering over een nieuwe grondwet.

Pretoria had alleen ballingen gegratieerd die ervan beschuldigd waren het land illegaal te hebben verlaten.

De mondelinge afspraken werden in een document vastgelegd door het hoofd van de afdeling-Afrika van het UNHCR en de Zuidafrikaanse ambassadeur in Genève. Het akkoord kwam tot stand na 500 dagen moeizaam onderhandelen.

Er verblijven zo'n 40.000 Zuidafrikanen om politieke redenen buiten hun land, sommigen al langer dan 30 jaar.

Verscheidene landen hebben de VN al miljoenen dollars toegezegd om hun terugkeer mogelijk te maken.

Atoomkennis Irak niet uit Nederland

Van onze correspondent

WENEN-ALMELO – Irak heeft geen gebruik gemaakt van Nederlandse technologie bij zijn pogingen zelf een atoombom te ontwikkelen.

Specifieke kennis op dit gebied, zoals Urenco in Almelo die heeft, is in Irak niet aangetroffen. Dat zegt een woordvoerder van het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie (IAEA) in Wenen.

Deskundigen van het IAEA zijn in Wenen teruggekeerd van een missie naar Irak. Volgens IAEA zijn in Irak 1250 onderdelen van centrifuges gevonden, die voor een deel waren begraven. Complete en werkende centrifuges zijn niet aangetroffen.

Vorige week meldde IAEA nog dat bij Bagdad een fabriek staat met vier centrifuges, die kunnen dienen voor het opwerken van uranium. Volgens de woordvoerder wil dat het om de 1250 onderdelen wel dat het om technologie gaat die uit een westers land komt. Uit welk land wil hij niet zeggen.

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGID

van enckevort groothandel b.v.

De Van Enckevort organisatie in Venlo is een groothandel die gespecialiseerd is in de verkoop en distributie van gereedschappen, ijzerwaren, bouwbeslag, hang- en sluitwerk en land- en tuinbouwartikelen door praktisch heel Nederland. Van Enckevort richt zich daarbij op de detailhandel, de bouw en de industrie. Namens onze cliënt willen we in contact komen met de juiste kandidaat (m/v) voor de functie van:

Vertegenwoordiger

die verantwoordelijk gaat worden voor de verkoopresultaten in Zuid-Limburg

De functie:
- Na een zorgvuldige en intensieve introductieperiode gaat u zelfstandig de markt bewerken. U bent verantwoordelijk voor de verkoop in Zuid-Limburg vanaf Roermond.
- Uw doelgroep wordt gevormd door Doe-het-zelfzaken, ijzerwaren en gereedschappen speciaalzaken, bouwmarkten en tuincentra.
- Naast het onderhouden van contacten met het vaste klantenbestand richt u zich tevens op het acquireren van nieuwe afnemers.
- Wekelijks rapporteert u aan het hoofdkantoor in Venlo, vergaande automatisering, catalogi en consumentenfolders.

Gevraagd:
- Succesvolle ervaring in de verkoop aan de detailhandel.
- In staat zijn duurzame relaties op te bouwen en vast te houden.
- Een zelfstandige en resultaatgerichte werkhouding.
- Sterke service-gerichtheid, competitieve instelling.

Geboden:
- Een prima rayon, waar voor Van Enckevort veel mogelijkheden zijn.
- Een bedrijf bekend om zijn snelle levering, goede service en actieve ondersteuning van de detaillist door
- Een goed vast salaris, auto, diverse vergoedingen, winstdelingsregeling.

Uw interesse gewekt? Stuur dan uw sollicitatiebrief met c.v. binnen 10 dagen onder vermelding van ref.nr.: 70.5632 naar Mercuri Urval B.V., Boschdijk 60, 5612 AN Eindhoven.

Mercuri Urval

Onze opdrachtgever is Zetex Textiles BV in Haelen (L.). Naast een aantal exklusieve agentschappen in lingerie en nachtkleding is de onderneming m.n. de laatste jaren zeer suksesvol met een eigen kollektie, eveneens in lingerie en nachtkleding, alsmede dusters. Men blijkt een goed gevoel te hebben voor de trends in deze speciaalmarkt, hetgeen ook duidelijk wordt uit het feit dat de omzet na 1987 verdrievoudigd is. De produktie wordt in het algemeen uitbesteed aan fabrikanten in het buitenland, w.o. ook het Verre Oosten.

De sterke groei in kollektie en omzet maakt het noodzakelijk, dat de direkteur - die de kollektionering en de inkoop behartigt - spoedig ondersteuning krijgt van een

INKOOP ASSISTENT(E)

sal. f. 50.000,- - f. 60.000,-

Taken en verantwoordelijkheden:
1. Het (mede) initiëren van ideeën m.b.t. styling.
2. Doorlopende afstemming met fabrikanten v.w.b. planning en disposities.
3. Markt- en konkurrentie-analyses.
4. Het bezoeken van bestaande en mogelijk interessante nieuwe fabrikanten, in aanvang samen met de direkteur. (Raming ca. 20% reizen).
5. Het verzorgen van de uitmonsteringen voor de buitendienst.
6. Het (mede) bewaken en kontroleren van prijzen en kondities.

Wie bent U?
- * U bent 25 - 35 jaar.
- * Uw opleiding is bij voorkeur Hogere Textielschool
- * U hebt Uw eerste schreden op het inkooppad reeds gezet.
- * U bent levendig, kontaktvaardig, spreekt de moderne talen (m.n. Engels en Duits) en bent niet bang voor eigen initiatief.
- * U bent bereid zich binnen een straal van 25 km. om Roermond te vestigen.

Adviesburo Konings b.v.

Kandidaten wordt verzocht hun uitvoerige curriculum vitae te sturen aan onderstaand adres t.a.v. de heer Th.A.P. Konings. Voor nadere telefonische informatie houden wij ons gaarne beschikbaar.

Naaldenveldweg 5, 2111 GE Aerdenhout
Tel. 023 - 24 30 93, Fax 023 - 24 71 57

Het zorgcentrum 'Koepelhof' en de Verpleegkliniek 'De Zeven Bronnen' ressorteren onder de Stichting Burgerlijk Armbestuur, die tevens de bejaardenverzorgingstehuizen 'Lenculenhof' en Molenhof' beheert alsmede Verpleegkliniek 'Klevarie'.

Het Zorgcentrum 'Koepelhof' gelegen aan de Heerderweg te Maastricht, biedt plaats aan 70 bewoners en het huis staat rechtstreeks in verbinding met 32 aanleunwoningen. Het nieuwe tehuis staat niet alleen ten dienste van de vaste bewoners, maar is ook bedoeld voor de ouderen uit de wijk.

Binnen de verpleegkliniek De Zeven Bronnen, gesitueerd in Maastricht-Oost (Amby), worden 60 somatisch zieken en 60 psycho-geriatrische bewoners/patiënten verzorgd/verpleegd.

Ten behoeve van zowel Koepelhof als De Zeven Bronnen bestaan op korte termijn op de afdeling Activiteitenbegeleiding, plaatsingsmogelijkheden voor een aantal parttime

activiteitenbegeleiders (m/v)

voor 20 uur per week

Funktie-informatie:
- het coördineren en organiseren van zowel groeps- als individueel bezigheidstherapeutisch werk;
- het mede coördineren en organiseren van recreatieve- en bijzondere activiteiten en vieringen;
- [illegible] door patiënten/bewoners;
- het onderhouden van contacten met direct en indirect bij het bezigheidstherapeutisch gebeuren betrokken afdelingen en functionarissen;
- het begeleiden van stagiaires en vrijwilligers.

Funktie-eisen:
- in het bezit zijn van het diploma bezigheidstherapie/activiteitenbegeleiding;
- zowel zelfstandig als in teamverband kunnen werken;
- voor de Zeven Bronnen geldt aantoonbare belangstelling voor en kennis van psychische stoornissen, waarbij affectiviteit met methodisch werken van belang is.

Het kunnen bespelen van een muziekinstrument wordt binnen beide tehuizen zeer op prijs gesteld.

Arbeidsvoorwaarden:
Het salaris bedraagt afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring minimaal f 2277,- en maximaal f 3176,-.
De IZA-ziektekostenregeling en de ABP-wet zijn van toepassing.
Leeftijd vanaf 25 jaar.

Belangstellenden kunnen binnen 14 dagen solliciteren door een brief te sturen aan: Stichting Burgerlijk Armbestuur, t.a.v. Hoofd Personeelszaken, Postbus 241, 6200 AE Maastricht.

Gelieve linksboven op de envelop en in de brief uw voorkeur voor de Zeven Bronnen of Koepelhof te vermelden.

STICHTING **BURGERLIJK ARMBESTUUR** MAASTRICHT

KLÖCKNER BRAUCHT STAHLHARTE KÖNNER

Könner, die ihr Wissen richtig einzusetzen wünschen. In einem Unternehmen, das 24x in Deutschland vertreten ist. Mit eigenen Lägern und Niederlassungen, mit einem Vollprogramm, das seinesgleichen sucht.

In unserem Verkaufsbüro in Aachen finden Sie den richtigen Platz im richtigen Team als

STAHLKAUFMANN IM INNEN- UND AUSSENDIENST

für den Raum Aachen, Belgien, Niederlande.

Erfahrungen im Stahlverkauf sind wichtige Voraussetzungen, ebenso holländische oder französische Sprachkenntnisse.

Wenn Sie [illegible] interessiert, richten Sie bitte Ihre [illegible] Lichtbild und [illegible]

KLÖCKNER STAHLHANDEL

[illegible] 46

[illegible]

Foxy Fashion Sittard

zoekt

verkoopmedewerkster

voor plm. 20 uur per week van maandag t/m zaterdag.
Leeftijd 18-35 jaar.
Persoonlijke aandacht voor de klant staat bij ons voorop.
Enige ervaring in de mode is gewenst.
Bent u de persoon die wij zoeken, schrijf dan direkt naar:
Foxy Fashion, t.a.v. Dhr. A.J.M. van Hoeijen, Demer 3,
5611 AN Eindhoven en sluit er gelijk een pasfoto bij.

PSF-0802

Onze relatie, een elektrotechnisch installatiebedrijf, gevestigd op Maastricht-Airport, is onder meer werkzaam in de openbaar vervoer sector. Zij verricht onder meer bedradings- en installatiewerk in zowel Nederland als daarbuiten. Voor diverse projecten in de grensstreek zijn wij op zoek naar kandidaten voor de functie van

[illegible]

[illegible]

Voor deze banen, [illegible] toekomstperspectieven, is een al dan niet [illegible] MTS opleiding [illegible] Elektrotechniek, Installatietechniek of Bankwerken vereist. Onze relatie biedt u interessante mogelijkheden [illegible] vervoer [illegible] verzorgd. [illegible]

[illegible] Sonderen [illegible] Geleen [illegible] vestiging.

[illegible] 12, Geleen, [illegible]
Dr. [illegible] Heerlen,
[illegible]
Kouvenderstraat 81, Hoensbroek,
045 - 231680
Hoofdstraat 39, Kerkrade,
045 - 463709
[illegible] Landgraaf,
045 - 326595.

Uiteraard kunnen zowel mannen als vrouwen reageren.

ADIA KESER UITZENDBURO

GOSINK TECHNIEK

[illegible] is een zelfstandig middelgroot installa[illegible] totaal-installateur in het uitvoeren van [illegible] sanitaire- en electro installaties. Wij installe[illegible] industrie- en woningbouw en verzorge[illegible]

GOSINK TECHNIEK zoekt vakbekwame:

C/V. MONTEURS
GAWALO MONTEURS
en
AANKOMENDE MONTEURS

[illegible] gaan hierbij uit naar kundige monteurs die gevoel [illegible] en kwaliteit en naar jonge hulpmonteurs die bereid [illegible] vakopleiding te volgen.

[illegible] U een baan met zekerheid en goede arbeidsvoorwaarden [illegible] bedrijf.

[illegible] heeft, kunt U zowel telefonisch als schriftelijk sollic[illegible]

GOSINK TECHNIEK
Industriestraat 29
6433 JW Hoensbroek/Heerlen
Telefoon 045-218242 Fax 045-228180

centrale verwarming/sanitair/elektro/industriële leidingen

Sekisui Alveo B.V. te Roermond is een dochteronderneming van Sekisui Chemical Co., Ltd te Osaka, Japan. Het totaal aantal medewerkers bedraagt circa 30.000, met buiten Japan 14 vestigingen. Sekisui Alveo B.V. produceert polyethyleenschuim voor de Europese markt. Dit schuim vindt zijn toepassing in de automobielindustrie, de bouw en de vrijetijdssector. Bij Sekisui Alveo B.V. zijn 190 medewerkers in dienst.

ALVEO

SEKISUI ALVEO BV
POSTBOX 292
6040 AG ROERMOND
THE NETHERLANDS

Voor de afdeling accounting vragen wij een full-time

HEAO'er m/v

die de ambitie en het enthousiasme heeft om de afdeling accounting te ondersteunen en verder vorm te geven.

Rechtstreeks rapporterend aan de accounting-manager heeft u onder meer de volgende taken en verantwoordelijkheden:

- het onderhoud en beheer binnen de administratieve organisatie;
- het beheren, controleren en optimaliseren van de debiteuren- en crediteurenadministratie;
- het (mede) voeren van diverse sub-administraties zoals de investeringsadministratie en diverse soorten grootboekrekeningen;
- het verwerken en controleren van gegevens t.b.v. de kostprijscalculatie.

De funktie-eisen zijn:
- een HEAO-opleiding;
- affiniteit met het geautomatiseerd verwerken en analyseren van gegevens;
- een grote mate van accuratesse en verantwoordelijkheidsgevoel.

Geboden worden naast uitstekende primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, goede werkomstandigheden en een prettige werksfeer in een dynamisch groeiend bedrijf.

Nadere telefonische informatie kunt u inwinnen bij de heer W. Jacobs, hoofd personeel en organisatie, tel. 04750-70222.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 10 dagen richten aan Sekisui Alveo B.V., postbus 292, 6040 AG Roermond, t.a.v. de heer W. Jacobs.

Rabobank Herten

is een zelfstandige bank en maakt deel uit van de Rabobank-organisatie. Iedere Rabobank werkt voor de bedrijven en particulieren in haar eigen gemeenschap.
De Rabobank is een coöperatieve bank, gericht op het behartigen van de financiële belangen van leden en cliënten. Het coöperatief beheren vraagt medewerkers die zich hierbij betrokken voelen.
Wij zoeken op korte termijn een

hoofd beheerstechnische zaken (m/v)

Het hoofd Beheerstechnische Zaken maakt deel uit van het managementteam van de bank. Naast leiding geven behoren tot zijn of haar taken en verantwoordelijkheden onder meer:

- het opstellen van periodieke resultatenoverzichten, begrotingen en jaarrekening;
- het analyseren van en adviseren over de financieel-[illegible];
- het beheer en de implementatie van geautomatiseerde systemen en toepassingen;
- het beheer, de beveiliging en de exploitatie van roerende en onroerende goederen van de bank;
- het opstellen en bewaken van financiële en administratieve procedures binnen de bank.

Voor deze functie denken wij aan kandidaten met een opleiding op HBO-niveau, aangevuld met vaktechnische studies. Een gedegen kennis van en affiniteit met automatisering, [illegible] en leidinggevende kwaliteiten zijn van groot belang. [illegible] verwachten wij een actieve instelling om vanuit deze functie de commerciële taken van de bank te ondersteunen.

De Rabobank biedt een goede honorering en uitstekende secundaire voorwaarden, waaronder een dertiende maandsalaris en een premievrije pensioenregeling.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

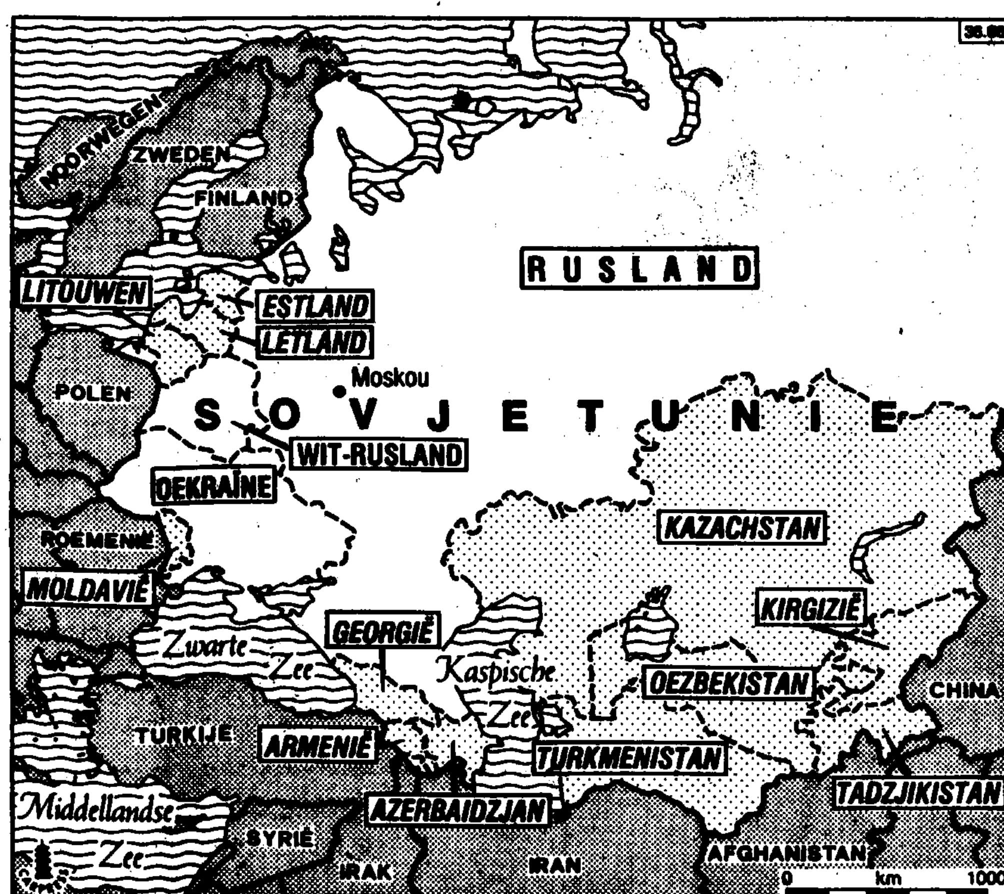
Wilt u meer weten over aard en inhoud van deze functie, dan kunt u bellen met de heer [illegible] Roodbeen, directeur, telefoon (04750) 1 58 95.

Uw schriftelijke sollicitatie wordt met belangstelling verwacht door de directeur van de bank, Julianaplein 13, 6049 BS HERTEN.

Rabobank

Ondanks spoedige ondertekening Unieverdrag Sovjetunie

Machtsstrijd niet voorbij

Van onze redactie buitenland

EN HAAG – De afkorg 'USSR' blijft onveranderd, maar binnenkort oet zij de aanduiding orden voor een demoatische bondsstaat. insdag zullen de eerste e Sovjetrepublieken t Unieverdrag ondertenen, dat de betrekkinen tussen het Kremlin n de deelstaten moet relen. In de daaropvolnde weken volgen nog s republieken om zo temen de 'Unie van Soereine Sovjetrepublieen' te vormen.

armee komt na vier maanden een d aan onderhandelingen tussen Kremlin en negen van de 15 lstaten van de Unie: de drie Slahe republieken Rusland, Witland en de Oekraïne, Azerbajdzen de vijf Centraalaziatische ublieken. De ondertekening van verdrag zal in vier fases plaatsden: nadat de Russische Federa-, Kazachstan en Oezbekistan nsdag de spits afbijten, volgen op eptember Wit-Rusland en Tadzjistan, en op 20 september Kirgizië Toerkmenistan. De hekkesluis zijn Azerbajdzjan en (onder orbehoud) de Oekraïne op 10 ok-er.

overige republieken willen niets de Sovjetunie in welke vorm n ook te maken hebben. De Baltihe staten (Estland, Letland en touwen) en Georgië hebben zich eenzijdig onafhankelijk verard. Armenië houdt hierover in ptember een referendum, terwijl Moldavië het verlangen naar heiging met Roemenië sterk is.

rest van de Sovjetunie zal ortaan als een democratische dsstaat van soevereine en gerechtigde staten door het lean, belooft het verdrag in zijn ambule. Het centrum houdt de genschap over defensie, buitenis beleid, vervoer en communie en het vaststellen van de beting, al mogen de republieken rover meepraten.

deelstaten zijn baas in eigen s als het om hun staatsinstellinen eigendom binnen hun grengaat. Wel hebben de Uniewetop bepaalde gebieden voorrang de eigen wetten. Zij mogen htstreeks handels- en diplomake betrekkingen met andere staaangaan, zolang die niet in strijd n met de belangen van andere dsstaten en de verplichtingen n de Unie.

Opperste Sovjet (parlement) van Unie behoudt zijn twee Kamers, ar de Nationaliteitenkamer aakt plaats voor de Kamer van de epublieken, bestaande uit afgeardigden van de deelstaatparleenten. De Sovjetpresident wordt ortaan rechtstreeks gekozen voor n hoogste twee ambtstermijnen n vijf jaar, door minstens de helft n de kiezers in een meerderheid n de republieken.

Struikelblok

et grootste struikelblok tijdens de nderhandelingen was het belasngstelsel van de toekomstige SSR. Rusland en de Oekraïne willen alle belastingen zelf heffen om aarvan een vast bedrag aan het entrum af te staan, terwijl Gorbatsjov en de overige republieken een ubbele heffing, door de republieken en het centrum, bepleitten. Uiteindelijk is besloten dat de deelstaten een nog vast te stellen percentage aan het Kremlin zullen afdragen.

at Gorbatsjov de negen republieen in vier maanden tijd voor zijn lannen kon winnen is op zich een pmerkelijk wapenfeit, aangezien et Unieverdrag dit voorjaar nog anleiding tot felle debatten was. Nadat het afgelopen jaar alle Sovjetrepublieken zich soeverein hadden erklaard, legde de Sovjetleider het nieverdrag op 17 maart in een rendum aan de kiezers voor. 'Unie chaos' was zijn wervende slogan, in eerste instantie oogstte hij e.

tegenstrijdige vraag 'Bent U het behoud van een vernieuwunie?' werd weliswaar met 'ja' oord, maar dit kon de verd in de Sovjetunie niet ver. De zes 'refuseniks' onder de republieken deden niet aan het referendum mee, terwijl de overigen de vraag hadden veranderd of geamendeerd.

Zo besloot de bevolking van Rusland haar president voortaan rechtstreeks te kiezen waardoor de zittende president Boris Jeltsin zijn positie kon versterken. Een stakingsgolf in de mijnen en andere industrieën maakte de tegenstelling tussen Gorbatsjov en zijn Russische aartsrivaal nog groter.

Maar op 23 april besloten Gorbatsjov, Jeltsin en de leiders van acht republieken met het '9 plus 1'-akkoord tot een snelle afsluiting van het Unieverdrag. Zes maanden daarna zou het Congres van Volksafgevaardigden (het uitgebreide Sovjetparlement) een nieuwe grondwet moeten aannemen waarvan het Unieverdrag onderdeel van uitmaakt. Daarop moeten verkiezingen volgen voor alle instellingen van de Unie, het presidentschap incluis.

Buitenland

Na een reeks overlegrondes in het buitenhuis van Novo-Ogarjevo, het 'Camp David' van de Sovjetpresident, werden Gorbatsjov, Jeltsin en president Noersoeltan Nazarbajev van Kazachstan het eind juli eens over de verdragtekst. Daarna konden de deelstaten er nog enkele amendementen aan toevoegen.

Hiermee verkoos Gorbatsjov een 'werkbaar' akkoord met negen deelstaten boven een onbereikbaar compromis met z'n vijftienen. Voor de zes onwilllige republieken blijven de oude Sovjetwetten van kracht, dus ook de vijf jaar durende procedure om zich af te scheiden van de Sovjetunie. Maar in economisch opzicht zijn zij al 'buitenland': ze worden uitgesloten van de meestbegunstigingsclausule die de negen elkaar toekennen en zullen wereldmarktprijzen voor grondstoffen uit de Unie moeten betalen. Het staat de zes evenwel vrij alsnog toe te treden tot de Unie, en Gorbatsjov hoopt met name Armenië over de streep te halen.

Toch blijven nog genoeg haken en ogen over. De Oekraïne zal het verdrag niet ondertekenen voordat zijn parlement er in september mee heeft ingestemd. Veel oppositie bestaat er tegen de clausule over het recht tot afscheiding van de Unie, die wel in het verdrag is verankerd, maar waarvan de voorwaarden nog in de nieuwe grondwet moeten worden uitgewerkt.

Andere bepalingen in de tekst zijn al door de deelstaten onderuit gehaald. In het verdrag staat dat het centrum de goud- en diamantvoorraad blijft beheren, maar eind juli werden alle 15 republieken het informeel eens over de verdeling van het goud, de mineralen, valutareserves en buitenlandse schulden (65 miljard dollar) van de Unie. De deelstaten behouden zich het recht voor eigen douanetarieven in te stellen, en sommigen hebben onderling al bilaterale verdragen gesloten buiten het Kremlin om.

Decreet

Jeltsin ziet het Unieverdrag als een vrijbrief voor Rusland om met onmiddellijke ingang de controle over alle grondstoffen in zijn republiek van het centrale gezag over te nemen. Hierover zal Gorbatsjov een decreet uitvaardigen zodra Rusland het Unieverdrag ondertekend heeft, zei Jeltsin deze week. En als de Sovjetpresident zich daar niet aan houdt, zal de Russische president er zelf een decreet over uitvaardigen: „Het nieuwe Unieverdrag biedt ons daartoe de juridische basis".

Dit was tegen het zere been van Sovjetpremier Valentin Pavlov, die tegen aantasting van de (en zijn) centrale macht is. „Als de macht van de centrale instanties wegvalt, komen we in een volledig machtsvacuüm terecht", brieste hij. „Alleen door verklaringen krijg je geen werkelijke macht over de economie, daarvoor heb je mechanismen nodig die ik in de Russische Federatie nog niet heb waargenomen."

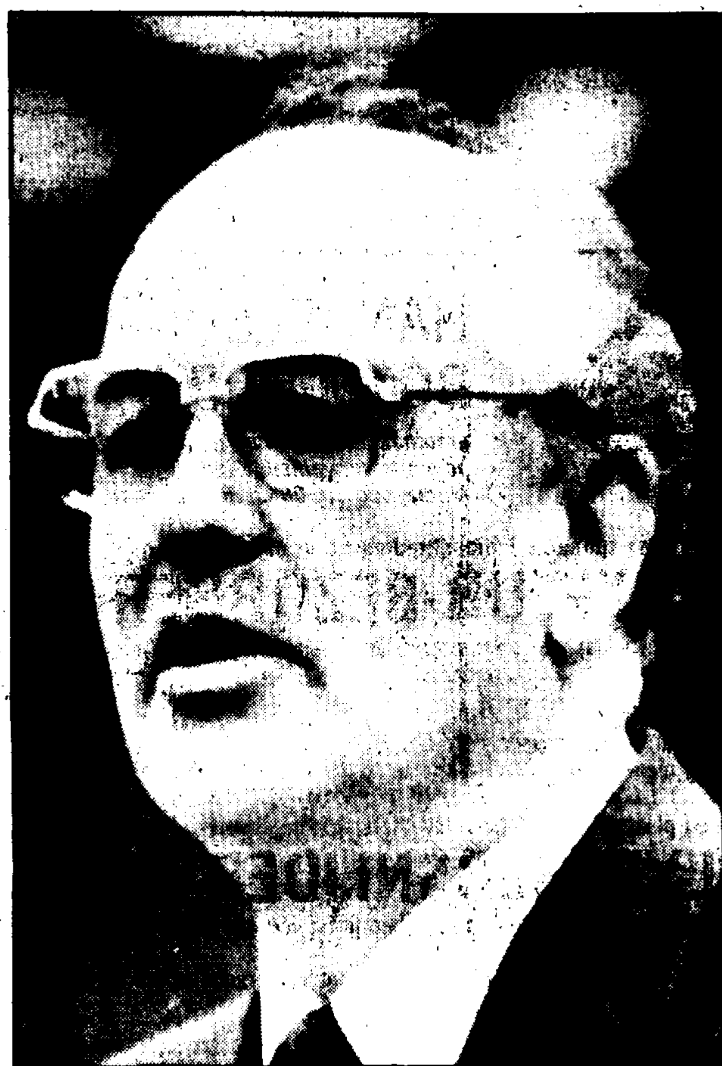
Bureaucratie

De komende maanden zal blijken of de republieken, Rusland voorop, in staat zijn hun papieren bevoegdheden om te zetten in daadwerkelijke macht. Dit kan wat meer vaart zetten bij het invoeren van hervormingen, maar de Sovjetbureaucratie, die veranderingen zoveel mogelijk proberen tegen te houden, zal zich daar niet zonder slag of stoot bij neerleggen. Waardoor de machtsdeling langs de lijnen van het Unieverdrag alsnog kan uitlopen op een machtsstrijd tussen het centrum en de republieken. En dat zal de verziekte Sovjeteconomie, de inzet van dat gevecht, niet ten goede komen.

BORIS JELTSIN

?...Unieverdrag als vrijbrief...

MICHAIL GORBATSJOV

...strijd om de macht...

Drie bevolkingsgroepen en toch rustig

Bosnische politici lopen op eieren

BOEDAPEST – Zo luid schreeuwend als de meeste Joegoslavische politici over het algemeen opereren, zo behoedzaam zijn de politieke leiders in Bosnië-Hercegovina. Tot nu toe is het de republiek nog gelukt de breekbare rust tussen de verschillende bevolkingsgroepen te bewaren. Maar het besluit begin deze week om een referendum te organiseren over de toekomst van de republiek kan daar wel eens een einde aan maken.

De uitslag hoeft niet direct tot politieke consequenties te leiden, verklaarde de Bosnische president Alija Izetbegovic onmiddellijk nadat het besluit over de volksstemming genomen was. Het resultaat moet meer als een soort algemene richtlijn voor de politici worden gezien. Maar directe consequenties of niet, zeker is dat het referendum het wankele evenwicht tussen de verschillende volkeren in de republiek in gevaar brengt.

De Bosnische hoofdstad Sarajevo is een smeltkroes van Joegoslavische volkeren. Moslims, katholieke Kroaten en orthodoxe Serviërs leven hier naast elkaar, al eeuwen lang, en meestal in redelijke vrede. Er zijn zelfs zaken waar alle inwoners het over eens zijn. Over de kwaliteit van de plaatselijke cevapcici bijvoorbeeld, pittig gekruide vleesworstjes naar Turks recept, die alom worden geroemd als de besten van het land, en vermoedelijk terecht. Bosnië was niet voor niets eeuwenlang Turks.

Twisten

Lopend in de stad met zijn tientallen moskeeën lijken Belgrado en Zagreb ver weg, maar de Bosnische politici realiseren zich dagelijks hoe dichtbij de hoofdsteden van Servië en Kroatië in werkelijkheid zijn. Met een bevolking van ruim 40 procent moslims, zo'n 35 procent Serviërs en rond de 20 procent Kroaten had Bosnië al lang in brand kunnen staan. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden de Servisch-Kroatische broedertwisten ook voor een groot deel in Bosnië uitgevochten.
Dat het de republiek tot nu toe is gelukt buiten de strijd te blijven, is vooral daaraan te danken dat Bosnische politici hebben geleerd op eieren te lopen en voorzichtig tussen de klippen van de Joegoslavische politiek te laveren. „Wij proberen van beide zijden afstand te houden", aldus de Bosnische vice-president Ejup Ganic.

Bosnië wordt zoveel mogelijk geregeerd op basis van overeenstemming tussen de drie bevolkingsgroepen. De verkiezingen vorig jaar november werden gewonnen door drie partijen op etnische grondslag. Om de vrede te garanderen, werd een coalitievoorstel uitgewerkt, waarbij de regeringsfuncties en de leidende banen bij overheidsdiensten keurig onder moslims, Serviërs en Kroaten werden verdeeld.
Hoewel deze constructie van meet af aan onder druk heeft gestaan, vooral omdat de Servische Democratische Partij regelmatig dreigde op te stappen, heeft het compromis tot nu toe echt grote problemen tussen de bevolkingsgroepen weten te voorkomen.

Onafhankelijkheid

Onder de islamitische en Kroatische meerderheid van de bevolking bestaat waarschijnlijk een voorkeur voor politieke onafhankelijkheid ten opzichte van Servië. President Izetbegovic heeft dat standpunt ook wel verkondigd bij besprekingen over de toekomst van Joegoslavië, maanden geleden. Maar sinds de conflicten tussen Servië en Kroatië zo'n ernstige omvang hebben aangenomen, zwijgt hij zoveel mogelijk over de toekomstige positie van zijn republiek.

Een uitzondering daarop was afgelopen maandag, toen de Servische voorzitter van het Bosnische parlement in Belgrado op een bijeenkomst met Montenegro en Servië had verklaard dat Bosnië samen met deze twee republieken een klein Joegoslavië wil vormen. Izetbegovic was genoodzaakt op deze duidelijke Servische provocatie te reageren, maar hij deed dat met zoveel mogelijk vaagheid. Zeker, Bosnië wil in Joegoslavië blijven, maar niet in een Joegoslavië dat slechts uit drie republieken bestaat. Voorlopig kan hij met zo'n antwoord nog meerdere kanten op.

Sinds het begin van de gewelddadigheden in Kroatië concentreert de Bosnische regering zich vooral op de organisatie van een massale vredesbeweging. Zo'n 100.000 mensen demonstreerden zo'n twee weken geleden in Sarajevo voor de vrede. De Bosnische vakbeweging nam het initiatief tot een overigens nauwelijks nagevolgde nationale staking voor de vrede afgelopen maandag.

Die roep om vrede heeft het tij in Joegoslavië overigens niet mee, ook niet in de republiek die daar het meeste belang bij zou hebben. In het weekend trokken Bosnische Kroaten en Serviërs naar de Kroatische stad Osijek om daar voor vrede te demonstreren. Hun bemoeienis werd door de inwoners van de stad geheel niet op prijs gesteld. Onder luide kreten als 'aanvallen' en 'oorlog' dreigden de Kroaten de vredesdemonstranten te lijf te gaan. De politie moest er uiteindelijk aan te pas komen om te zorgen dat de Bosniërs Osijek ongeschonden konden verlaten.

runa hellinga

achtergrond

AZL en TNO positief over resultaten experiment

Gentherapie belangrijk bij bestrijding aids

RIJSWIJK/LEIDEN – Het experiment met gentherapie, waarvoor TNO en het Academisch Ziekenhuis Leiden een vergunning hebben aangevraagd, betekent een belangrijke stap op weg naar de bestrijding van zeldzame aangeboren aandoeningen, aids, de ziekte van Parkinson en andere afwijkingen aan het menselijke immuunsysteem. „Een grote ontwikkeling in de medische wereld", noemt wetenschapper D. Valerio van TNO in Rijswijk het.

Gentherapie houdt in dat zieke beenmergcellen, de 'makers' van afweercellen, buiten het lichaam om worden voorzien van een gezond gen. Deze drager van erfelijke eigenschappen ontbreekt bij patiënten met een storing in het afweermechanisme. Op die manier worden door de beenmergcellen weer gezonde witte bloedlichaampjes aangemaakt en is het verstoorde afweersysteem van de patiënt voorgoed genezen. Tot nu toe worden dergelijke patiënten geholpen met een beenmergtransplantatie, een gevaarlijke operatie die niet altijd even succesvol is en waarvoor moeilijk een geschikte donor kan worden gevonden.

Het is voor het eerst dat wetenschappers werken met gemanipuleerde stamcellen van het beenmerg. Bij eerdere experimenten die in de Verenigde Staten zijn uitgevoerd, werden in plaats van beenmergcellen slechts de uitgerijpte zieke bloedcellen van een nieuw gen voorzien. Hierdoor moesten de patiënten keer op keer worden behandeld. Wetenschapper Valerio: „De beenmergcellen zorgen voor een continue aanmaak van witte bloedlichaampjes, zodat de patiënt na één behandeling zijn leven lang genezen is."

„Er moet nog veel onderzoekswerk worden verricht, maar we verwachten dat de gentherapie ook met succes kan worden toegepast op andere ziektes. Zoals bijvoorbeeld aangeboren bloedarmoede, die ook ontstaat door het ontbreken van een enkel genprodukt."

„Op deze manier zou je het hele verstoorde bloedsysteem levenslang resistent kunnen maken tegen een virus. Mogelijk vormt de ontwikkelde gentherapie zelfs een basis voor de bestrijding van aids. Het is inderdaad een grote ontwikkeling, maar we moeten niet te hard van stapel lopen. Negen jaar lang zijn we aan het ploeteren geweest voordat we een mogelijke oplossing voor één erfelijke ziekte, het SCID-syndroom, hebben gevonden. Er gaan nog minstens vijf jaren overheen eer gentherapie ook bij aids-patiënten kan worden toegepast", aldus Valerio.

Het TNO is al wel met voorbereidende proeven bezig. Aan rhesusaapjes is een virus toegediend dat de dieren een ziektebeeld geeft dat 'als twee druppels water' lijkt op aids. In de toekomst gaat het TNO onderzoeken of de 'aids-aapjes' genezen kunnen worden aan de hand van gemanipuleerde beenmergcellen. „Je moet dan denken aan een sterk geavanceerde manier van vaccineren", legt Valerio uit.

De proef om mensen met een erfelijke stoornis aan het afweersysteem via gentherapie te genezen, gaat waarschijnlijk begin volgend jaar in Leiden van start. De therapie wordt toegepast bij jonge kinderen die lijden aan het zogenaamde SCID-syndroom, een zeldzame erfelijke afwijking aan het afweermechanisme. „De meeste autoriteiten zijn al door de bocht. Maar het hangt er ook vanaf of we een lijder aan het SCID-syndroom kunnen vinden. Het is een zeldzame ziekte die in Europa maar enkele tientallen patiënten kent." Doordat het afweersysteem niet goed werkt, overlijden de patiënten, meestal kinderen van enkele maanden oud, aan een op zich onschuldige aandoening. Longontsteking bijvoorbeeld.

Discussies

De Gezondheidsraad en het ministerie van VROM hebben al laten weten in principe geen bezwaar te hebben tegen de gentherapie. Maar naar verwachting duurt het nog ettelijke maanden eer de medisch-ethische commissie van het Academisch Ziekenhuis in Leiden een eensluidend oordeel kan geven.
Dat is althans de verwachting van ethicus M. De Wachter van het Instituut Gezondheidsethiek in Maastricht.

„Zuiver abstract gezien is het geen genetische manipulatie, maar het is zeker een belangrijke stap in die richting", vindt De Wachter. Het zou hem verbazen als de commissie van het Academisch Ziekenhuis Leiden (AZL) op korte termijn een fiat voor de proeven geeft. „Er zullen diverse experts bijgehaald moeten worden. Want wanneer moet men besluiten om de proef af te breken? Hoeveel succes moet de therapie hebben om ermee door te gaan? Het zou me niet verwonderen als de discussie nog enige tijd duurt. Temeer omdat het gemanipuleer met genen zo gevoelig ligt."

Voorlichter D. Ketting van het AZL is optimistischer. „Het is een proef met gentherapie en géén genetische manipulatie", benadrukt hij. „Je gebruikt cellen van het lichaam zélf. Het is dus geen genetische manipulatie zoals dat bij koeien wordt toegepast. Daar combineert men verschillende lichaamsvreemde cellen om een soort superras te kweken."

Valerio is ook optimistisch. Hij ontving uitgerekend gisteren de uitkomsten van een enquête over gentherapie die het NIPO heeft gehouden onder de Nederlandse bevolking. Uit de uitslagen blijkt dat de publieke opinie gematigd positief reageert op de gentherapie. De overgrote meerderheid van de bevolking verwacht veel van deze therapie voor wat betreft de behandeling van ernstige ziekten.

saskia van westhreenen

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

tempo-team uitzendbureau

KANTOOR

Boekhoudkundig medewerker m/v
voor een groot en modern bedrijf in Kerkrade. In een klein en hecht team gaat u onder meer de salaris-, crediteuren- en debiteurenadministratie voeren en tekeningen verwerken met behulp van de computer. U hebt een boekhoudkundige opleiding gevolgd op MBA- of MEAO-BE niveau. Bovendien hebt u enige affiniteit met computer-boekhouden. Hebt u interesse voor deze interessante baan met toekomstperspectief, neem dan contact met ons op.
Deze full-time baan is met ingang van september.
Informatie:
045 - 46 56 58, Ramona Dorscheidt
Kerkrade, Grupellostraat 35
045 - 71 83 32, Marie-Cecile van den Noort
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

INDUSTRIE

Printplaat-medewerkers m/v
voor een high-tech bedrijf in Echt. U verricht controlewerkzaamheden in een schone en prettige werkomgeving in 2- of 3-ploegendienst. Zoekt u een baan met goede toekomstperspectieven, neem dan contact met ons op. De baan is voor lange tijd.
Informatie:
046 - 75 61 56, Harry Hollanders
Geleen, Rijksweg Zuid 1a
046 - 51 42 22, Gabby Lückers
Sittard, Roemeloenstraat 4

BIJVERDIENSTEN

Wie is in de gelegenheid 2 uur per nacht, 6 dagen, om de andere week, met een bedrijfswagen een krantenroute te rijden en mogelijk enkele uren overdag?
Vereisten: groot rijbewijs (géén chauffeursdiploma) en in bezit van telefoon.

Moet vooraf een med. keuring ondergaan.
Betaling volgens CAO
Beroepsgoederenvervoer

Br.o.nr. HK 172 aan LD, postbus 2610, 6401 DC Heerlen

VOETBAL/SPORT INTERNATIONAL

ENKELE ACTIEVE MEDEWERKERS m/v
gevraagd voor beurzen, braderieën en huis-aan-huisverkoop.
Goede verdiensten. Schrijf of bel naar:
dhr. Odekerken, Eglantier 89, 6444 DP Brunssum, tel. 045-273611.

Ben je jong, flexibel en onconventioneel?

OFFICE SUPPLIES TEAM

Unser Firmengruppe gehört zu den größten EDV-Zubehör-Lieferanten Europas. In unserem Düsseldorfer Büro sind wir 135 Mitarbeiter und suchen zur Verstärkung

Medewerkers

voor de verkoop buitenland (binnendienst) met kennis van Nederlands/Duits en/of Nederlands/Engels/Duits. Wij zijn ook in andere Europese talen geïnteresseerd.

Zoek je een baan waarin je plezier hebt en waarmee je een goed salaris verdienen kunt?

Ben je tussen de 20 en 30 jaar?

Dan kun je deze goede kans niet laten lopen en je sollicitatiebrief sturen naar:

Office Supplies Team PPJ GmbH
z. Hd. Herrn Niall Worn
Wahler Str. 10
D - 4000 Düsseldorf 30

D2462

Heidemij Adviesbureau zoekt voor haar kantoor Maastricht een ingenieur die weet om te gaan met Milieu en Inrichting

Heidemij is een grote, particuliere onderneming met ruim 2300 medewerkers. Met ons allen werken we aan de toekomst van Nederland. Daartoe verlenen wij diensten op het brede terrein van wonen, werken en recreëren. Allemaal gebieden waarop technische kennis belangrijk is en dynamiek en initiatiefvol opereren een grote rol spelen. En over rollen gesproken. Wij zijn adviseur, ontwerper, uitvoerder en beheerder bij projecten in de sfeer van milieu, landinrichting, verkeer en vervoer, landschap, bouw, leidingen, toerisme en sport. In totaal zijn wij bij zo'n 7000 projecten per jaar betrokken.

Kortom een bedrijf met veel mogelijkheden. En om deze mogelijkheden ten volle te benutten kennen we een professioneel managementontwikkelingsbeleid en goede ontplooiingsmogelijkheden. Wij investeren veel in kennis en mensen.

Senior projectleider milieu/infrastructuur m/v

Standplaats Maastricht

Heidemij Adviesbureau BV is het advies- en ingenieursbureau van Heidemij en gespecialiseerd in projecten van infrastructurele, milieukundige en bouwkundige aard. Wij houden ons bezig met onderzoek, advisering, ontwerp, begeleiding en directievoering. Bij ons werken ca. 600 medewerkers vanuit regionale kantoren en het hoofdkantoor. De aard van de projecten vraagt veelal om hooggekwalificeerd personeel zoals ingenieurs, architecten, planologen, bedrijfskundigen, economen en juristen. De dienstverlening heeft onder andere betrekking op milieu-advisering, boven- en ondergrondse infrastructuur, logistieke vraagstukken en integrale begeleiding van nieuwbouwprojecten. Wij werken zowel in het landelijk als in het stedelijk gebied.

Heidemij Adviesbureau BV kent een aantal centrale afdelingen op het hoofdkantoor en vier zelfstandige vestigingen, die elk een regio bedienen.

De vestiging Zuid heeft als geografisch werkgebied de provincies Noord-Brabant en Limburg. Een sterke groei vindt plaats op het gebied van milieu-advisering aan zowel overheid als bedrijfsleven. Een vitale vestiging met grensoverschrijdende ambities. Hiervoor zoeken wij een professional.

De senior projectleider heeft tot belangrijkste taak het uitbouwen van het kantoor Maastricht, dit in zeer nauw overleg met het hoofd van de vestiging Den Bosch. Daarnaast moet hij/zij gezichtsbepalend worden voor onze inspanningen in Limburg en de Euregio. Hiertoe is het noodzakelijk dat een vaste positie verkregen wordt bij opdrachtgevers, snel en flexibel deelgenomen kan worden in positie-bepalende projecten en nieuwe kansen maximaal worden benut.

De man of vrouw die wij zoeken heeft een academisch werk- en denkniveau, bij voorkeur afgestudeerd in de Civiele Techniek. Hij/Zij heeft minimaal 5 jaar relevante ervaring opgedaan in een soortgelijke functie. Kennis en inzicht in netwerken en affiniteit met "het Limburgse" is een vereiste. Verder zijn een goed communicatief vermogen en leidinggevende capaciteiten onontbeerlijk.

Wij bieden als Heidemij Adviesbureau een stimulerende werkomgeving met als kernbegrippen: multidisciplinair, ondernemerschap, life-time employment en een interessant arbeidsvoorwaardenpakket. Wilt u werken aan de toekomst van onze zuidelijkste provincie en voldoet u aan de functie-eisen, dan kunt u nadere informatie verkrijgen bij de heer Ir. H.W. Sinke, vestiging Den Bosch, overdag telefonisch te bereiken onder nummer 073-809211 en 's avonds 04163-73799.

Uw schriftelijke reactie kunt u binnen 14 dagen richten aan:
Heidemij Adviesbureau BV
t.a.v. mevrouw Drs. A.A.M. van Driel
Postbus 264, 6800 AG Arnhem.

bij Heidemij schrijf je toekomst.

heidemij
Adviesbureau

STICHTING REGIONAAL INSTITUUT BESCHERMENDE WOONVORMEN OOSTELIJK ZUID-LIMBURG

Ten behoeve van de RIBW-woningen in Brunssum (24 bedden) ontstaan een aantal vakatures voor part-time en full-time.

BEGELEIDERS (m/v)

Funktie-inhoud
- Mede zorgdragen voor de individuele en groepsgerichte begeleiding van bewoners;
- Meewerken aan de ontwikkeling en begeleiding van programma's voortvloeiend uit het begeleidingsplan;
- Mede zorgdragen voor een goed woonklimaat;
- Indien nodig verzorgen en verplegen van bewoners;
- Verrichten van administratieve, organisatorische en huishoudelijke werkzaamheden;
- Begeleiding geven aan stagiaires en slaapdienstmedewerkers;
- Verrichten van bereikbaarheidsdiensten en incidenteel van slaapdiensten.

Funktie-eisen
Het team van deze lokatie is nieuw. Verschillende deskundigheden zullen vertegenwoordigd zijn. Bij de invulling van deze vakatures gaan onze gedachten dan ook uit naar enthousiaste mannen en vrouwen die in het bezit zijn van één van de volgende diploma's: B, A, HBO-V, MDGO-VP/AW, HBO-IW etc.
Hij/zij zal affiniteit moeten hebben met onze doelgroep.
Het zelfstandig funktioneren is gezien de werkwijze een belangrijke vereiste. Om de kontinuïteit van de begeleiding te waarborgen, is het kunnen werken in teamverband een belangrijk uitgangspunt. Het creëren van een goed woon- en leefklimaat is onlosmakelijk met deze funktie verbonden. Een kreatieve en vindingrijke instelling komt goed van pas.

De Stichting Regionale Instelling Beschermende Woonvormen Oostelijk Zuid-Limburg (RIBW-OZL) heeft tot doel het bieden van beschermende huisvesting, het bieden van psychosociale, revaliderende hulpverlening en het bieden en bemiddelen van zinvolle dagbestedingsmogelijkheden aan mensen die door psychische en/of psycho-sociale faktoren tijdelijk of blijvend niet in staat zijn zelfstandig te funktioneren.

De Stichting verkeert in een oprichtingsfase. Het beleid is erop gericht om tussen nu en 1996 uit te breiden tot 72 plaatsen, waarna de Stichting uit kan groeien tot ca. 110 plaatsen Beschermende woonvormen.

Arbeidsvoorwaarden
De CAO-Ziekenhuiswezen is van toepassing.
Salariëring volgens FWG 35 of FWG 40. De salarisgrenzen van FWG 35 zijn minimum f. 1.259,- (jeugdschaal) en maximum f 3.462,-. De salarisgrenzen van FWG 40 zijn minimum f 2.594,- en maximum f 3.725,-.

Informatie
Is uw interesse gewekt? Voor meer informatie kunt u kontakt opnemen met de heer F. Dullens, direkteur RIBW-OZL, telefoon 045-729553 of de heer T. van Berne, teamleider RIBW, telefoon 045-736250.

Sollicitaties
Uw sollicitatie kunt u tot 6 september a.s. richten aan de heer F. Dullens, p/a Postbus 165, 6400 AD te Heerlen onder vermelding van vakature begeleider RIBW.

HANDELSONDERNEMING
BOTMAN B.V.
groothandel in woning- en meubelstoffeerdersbenodigdheden, polyetherverwerkende industrie, Metaalweg 18, 6045 JB Roermond.

Wij vragen voor spoedige indiensttreding t.b.v. onze groothandel,

CHAUFFEUR-BEZORGER

Hij zal worden belast met het verzendklaarzetten van goederen en bezorging hiervan naar onze afnemers.

- Leeftijd 18-30 jaar.
- In bezit van grootrijbewijs (Ford Cargo).
- Ervaring niet vereist.

Wij kunnen plaatsen t.b.v. onze polyethersnijderij,

POLYETHERSNIJDER m/v

die van aanpakken weet en die in ons bedrijf na verloop van tijd werkzaamheden zelfstandig kan uitvoeren.
Werkzaamheden bestaan uit het snijden van polyetherschuim ten behoeve van de meubelindustrie, met veelal computergestuurde snijmachines.

- Ervaring niet vereist.
- Technisch inzicht in maatvoering.
- Opleiding bijvoorbeeld enige jaren LTS/MTS.
- Rijbewijs.
- Leeftijd 18-30 jaar.

U heeft een gerichte vakopleiding gevolgd? Dan kunt u binnenkort aan de slag in een baan met prima toekomstmogelijkheden. Met de zekerheid van een prettig werkklimaat en een volle orderportefeuille. Wij zijn een dynamisch bedrijf en breiden ons uit. Wilt u met ons meegroeien? Solliciteer dan op deze jobs.

Uw sollicitatie kunt u richten aan postbus 1204, 6040 KE Roermond, t.a.v. de heer R. Botman, tel. 04750-23336.

Derksen Bouw b.v.
Tunnelweg 108, Kerkrade. Tel. 045-458585
Lid van de Haegens Groep Horst, is een middelgroot bouwbedrijf in Kerkrade.

Voert projecten uit in Midden- en Zuid-Limburg, op het gebied van utiliteitsbouw, woningbouw, renovatie en grootonderhoud.

In ons bouwbedrijf hebben wij op korte termijn plaatsingsmogelijkheden voor een:

hoofd uitvoering onderhoud en klantenwe

Functie-omschrijving:
Van de kandidaat/date wordt verwacht dat hij/zij in samenwerking met het hoofd [...]nendienst geheel zelfstandig de afdeling onderhoud en klantenwerk beheert.

Uw werkzaamheden zullen o.a. bestaan uit:
- het begeleiden van de uitvoerders
- het onderhouden van contacten met opdrachtgevers
- het verrichten van de 24-uurs servicedienst

Functie-eisen:
Minimaal MTS of gelijkwaardige opleiding
Ervaring in het uitvoeren van verbouwingen, klantenwerk en klein onderhoud
Goede contactuele eigenschappen
In bezit van rijbewijs B/E

Geïnteresseerden gelieven hun uitvoerige schriftelijke sollicitaties met vermelding [...] opleiding, leeftijd etc., voor 1 september 1991 te zenden aan onderstaand adres:

DERKSEN BOUW B.V. POSTBUS 1036, 6460 BA KERKRADE

The Bakken Research Center is looking for candidates for the positions of:

BIO Statistician (F/M)

This function reports to the Technology/Ventures Manager.

His or her responsibilities will be to set up and maintain clinical databases for all businesses and perform statistical analysis. Furthermore he or she will participate in clinical study monitoring/reporting and realize postmarket surveillance reporting.

The successful candidate will have:
- a technical (E/I) university degree with Biomedical applications and/or High Professional Schooling with a minimum of 5 years experience in a medical/technical environment
- experience in (bio-)medical industry
- experience with database management
- an excellent command of both written and spoken English
- experience in clinical monitoring/dealing with physicians
- proficiency in French and German.

(3) Mechanical Engineers (F/M)

These functions will report to the Technology/Ventures Manager, the Conformance Assurance Manager and the R & D Manager Tachy.

His or her responsibilities will be the mechanical design and development of small medical implantable products.

The successful candidate will have:
- HTS (W) with bio medical applications
- experience in (bio-)medical industry
- an excellent command of both written and spoken English
- experience in design and development (production) of small mechanical parts and/or medical equipment
- proficiency in French and German.

We offer a salary fully reflecting the responsibilities of the job and excellent employment conditions.

Medtronic Inc. is the world's largest manufacturer of implantable medical devices such as pacemakers, neuro-muscular, stimulators, catheters, valves. Annual net sales are over 1 billion U.S. dollars.

Medical devices must be subjected to extensive clinical evaluation studies in order to determine their safety and efficacy before they can be released for commercialization.

The company is based in Minneapolis, operates in over 85 countries and has manufacturing facilities in the U.S., Canada, France and The Netherlands. Research activities are concentrated in the U.S. and The Netherlands.

In 1987 Medtronic established the Bakken Research Center in Maastricht with the following main activities: research, clinical evaluation programmes and scientific education and information.

Candidates who believe they satisfy most of the above requirements for one of the positions, are invited to send their application with a C.V. to:

Bakken Research Center B.V., Human Resources Department, Endepolsdomein 5, 6229 GW Maastricht, The Netherlands.

For further information about this function please contact, Mr. A.H. van der Weij, (H.R.D.), telephone: 043-820820.

Bakken Research Center B.V. Medtronic

'Ons marktsegment is mede afhankelijk van fouten van anderen'

Jacob Kohnstamm en de jongensdroom D66

DEN HAAG – Voor een uitgelaten feestje is op het eerste gezicht alle reden. Na 25 jaar het buitenbeentje van de Nederlandse politiek te zijn geweest, is D66 sterker dan ooit te voren. De partij van Hans van Mierlo profiteert mateloos van de verwarring waaraan de PvdA ten prooi is gevallen door de wao-perikelen en knabbelt tegelijkertijd aan het electoraat van CDA en VVD.

Toch past enige relativering en ingetogenheid, vindt Jacob Kohnstamm (41), prominent D66-Kamerlid en voorzitter van de partij in de crisisjaren 1982-1986. „Het is tot nu toe winst op papier. Peilingen zijn als de toto, pas als het uitkomt scoor je echt. We zitten nu nog steeds met z'n twaalven in de Kamer en worden dienovereenkomstig behandeld. Er is iets meer belangstelling voor D66. Men ziet dat we niet behoren tot de dingen die voorbij gaan, maar we zijn nog steeds niet relevant voor het aan een meerderheid helpen van deze of gene coalitie".

Bij het verjaardagsfeest formuleert Kohnstamm twee opgaven voor zijn partij in de komende jaren: zorgen dat D66 in de krachtsverhoudingen tussen CDA, PvdA en VVD een niet te passeren partij wordt en werken aan een politieke hergroepering ter linkerzijde.

Electoraat

Hij heeft weinig moeite met de stelling dat het beeld van D66 zeer sterk wordt bepaald door Hans van Mierlo en dat zijn persoon ook één van de belangrijkste verklaringen voor het succes van deze partij is. „Ik ga dat niet ontkennen. Maar ik zeg er bij dat voor alle partijen de figuur van de lijsttrekker steeds belangrijker wordt. Kijk maar naar Ruud Lubbers in het CDA, de persoonlijke problemen bij de VVD en de rol van mensen als Den Uyl en Kok binnen de PvdA. Dat is een logisch gevolg van de ontzuiling en het afkalven van de ideologieën in de politiek".

„Als Hans weggaat, verliezen we een deel van onze aanhang, zeker. Gerrit Jan Wolffensperger is door de fractie – bij enkelvoudige kandidaatstelling – aangewezen om Hans als fractievoorzitter op te volgen. En voor de rest vind ik al die discussies over wat er met D66 gebeurt na Van Mierlo wat voorbarig: hij is lijsttrekker in 1994 en over de vraag wie die rol in 1998 op zich neemt ga ik me nu nog geen zorgen maken".

Dat D66 slapende rijk wordt door de crisis in de PvdA, kan Kohnstamm evenmin als een verwijt zien: „Ons marktsegment is mede afhankelijk van de fouten van anderen. Is dat een schande? Ik constateer tegelijk dat onze basis de afgelopen kwart eeuw heel langzaam gegroeid is. De harde kern van de D66-aanhang is goed voor negen tot twaalf kamerzetels. Daarbovenop krijgen we nu de steun van een grote groep sympathisanten, die er eindelijk eens in gaan geloven. Die zijn goed voor nog eens tien zetels. Dat moeten we vasthouden. En ten slotte zie je dat sommige kiezers naar de winnaar toekruipen; die steun kun je in één nacht verliezen".

● *Jacob Kohnstamm zou blij zijn met de coalitie PvdA, VVD en D66. Of het ooit zover komt?*

Negentig

Om te bewijzen dat D66 geen ééndagsvlieg is, geen modeverschijnsel, viert Kohnstamm dezer dagen stiekem het negentigjarig bestaan van zijn beweging. De wortels van D66, zegt hij, liggen in de Vrijzinnig Democratische Bond uit 1901. De kritiek op het functioneren van de politieke democratie, de nadruk op individualisering en het idee dat de overheid niet moet moraliseren maar mensen de mogelijkheden moet bieden zich te ontplooien; het is allemaal al terug te vinden bij de VDB.

D66 is voor Kohnstamm een wezenlijk anti-ideologische partij; een partij die niet uit de voeten kan met de schema's van het liberalisme of socialisme en nog minder met het gedachtengoed van de christendemocraten.

In al die opvattingen zit wel wat, daar niet van, maar „het gevoel van zekerheid dat ideologieën mensen geven, is volstrekt misplaatst. Als het zo is dat mensen over D66 ook zo'n gevoel van zekerheid krijgen, dan is er iets misgegaan en hebben we onze geboortepapieren niet goed behandeld. Zelfs in een uiterst belangrijke zaak als de kruisraketten, zijn we nooit verder gegaan dan te zeggen 'onder de huidige omstandigheden niet plaatsen'. Meer zekerheid kan D66 nooit bieden. Wie het op één A4-tje wil hebben moet ter linkerzijde maar naar de PvdA, of ter rechtzijde maar naar de VVD gaan".

Toch is de aartsvijand van D66 ergens anders te vinden, namelijk in het CDA. „Op tal van punten, als het sociaal-economisch of het buitenlands beleid, komen we op soortgelijke posities uit. Maar er gaapt een kloof wanneer het gaat om de hoeksteen van de samenleving versus het individu. Het is onze diepgewortelde overtuiging dat de mensen op aarde zijn gezet zonder te weten waarvoor en waarheen. Wij kiezen voor optimale ontplooiing in solidariteit. De overheid moet niet normatief of moraliserend bezig zijn, maar de individuele mogelijkheden van mensen vergroten".

Het geschil over de individualisering voltrekt zich in een breed spectrum aan onderwerpen, variërend van de winkelsluitingstijden tot euthanasie. „Als je daarover met het CDA afspraken kunt maken, zijn er wel degelijk mogelijkheden voor samenwerking".

Volkspartij

Bij het jubileumfeest moet D66 zich volgens Jacob Kohnstamm buigen over twee belangrijke vragen. De eerste vraag luidt hoe de deelname aan de regeringsmacht, die in de kabinetten Den Uyl en Van Agt weinig gelukkig was, minder vrijblijvend kan zijn. De tweede vraag is hoe de Democraten zich moeten opstellen tegenover al die op drift geraakte PvdA-kiezers. Komt er eindelijk iets terecht van de droom van een progressieve volkspartij?

Bij het aanschouwen van de verwarring in de PvdA, herinnert Kohnstamm zich het gevoel van buikpijn dat hij zelf had toen hij het noodlijdende D66 overeind probeerde te houden. „Het is een draaikolk waarin je terecht komt: de kiezers hebben je failliet verklaard, je produkt is niet verkoopbaar en eigenlijk moeten de verkopers met een gouden handdruk weggestuurd worden".

„De komende jaren moeten we ons bezinnen op het vraagstuk van de politieke hergroepering ter linkerzijde. Het kost me moeite te praten over het D66-belang, want niemand van ons is echt met die partij getrouwd. Maar ons belang is dat de PvdA moderniseert, anders komt centrum-links nooit aan de bak. De PvdA zal dat zelf moeten doen. Als wij nu opnieuw het perspectief van een progressieve volkspartij aanbieden, heeft dat teveel weg van het uitleggen van de loopplank. Bovendien: met wat voor PvdA 'trouw' je dan? Die partij is echt in de war, ze is zwanger van iets zonder te weten waarvan. Op dit moment lijkt D66 wel een electorale bedreiging voor de PvdA, maar we halen de helft van onze winst weg bij CDA en VVD. Dus vanuit die optiek is onze groei niet alleen slecht voor de PvdA".

„Een grote partij ter linkerzijde zal iets minder vrijblijvend georganiseerd moeten zijn dan het huidige D66. We zijn altijd nogal prat gegaan op onze losse organisatie en op onze aantrekkingskracht op gekke mensen met gekke ideeën. Maar als D66 groter wordt, zullen we ons ook organisatorisch moeten aanpassen. Dat klinkt weinig spectaculair, maar het is voor de cultuur van de partij, voor de mentaliteit, heel belangrijk dat we dat op een afgewogen manier doen".

Jongensdroom

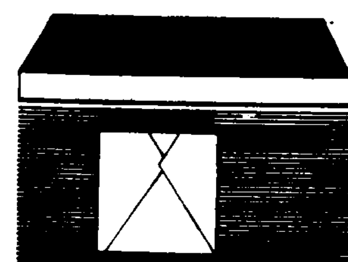
De tweede uitdaging is kabinetsdeelname. Kohnstamm: „We moeten constateren dat D66 alleen maar iets te zoeken heeft in een kabinet en daarin een rol kan spelen, als we onmisbaar zijn voor het vormen van een meerderheid. Bij een CDA/PvdA-coalitie hebben we wat dat betreft weinig te zoeken, al voelen we ons er sterk verwant mee. De kans dat we ooit bij een CDA/VVD-coalitie aanschuiven acht ik heel gering. Formeel sluit de partij dat niet uit, maar er heeft zich nog nooit een situatie voorgedaan dat CDA en VVD samen onder de 75 zetels zakten en ons dus echt nodig hadden. Bovendien: dan ga je wandelen met degenen die dat niet willen. De PvdA verdwaalt weliswaar altijd in de regering, maar die wil tenminste met ons wandelen".

Hij verkiest de 'coalitie uit jongensdromen': PvdA-VVD-D66. „D66 moet geen afstand doen van jongensdromen. We moeten een goede en gekke ideeën durven blijven koesteren".

peter de vries

'Ik speel niet meer met jou'

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Inquisitie

De inquisitie (rechtbank ter opsporing van ketters) vormt zeker een donkere bladzijde in de geschiedenis van de katholieke kerk, maar in zijn artikel in het LD van 3 augustus vereenzelvigt de heer J. van Beek naar mijn mening echter al te gemakkelijk 'monnikspijen en beulskappen'. De protestantse historicus Leopold von Ranke, iemand met een passie voor objectiviteit, beweerde zelfs uitdrukkelijk dat de Spaanse inquisitie werd opgericht tegen de paus en de kerk in. Haar beambten, hoewel geestelijken, waren aangesteld door de kroon en verantwoordelijk aan de kroon. Ranke: „De jurisdictie van deze rechtbank berustte op de koninklijke suprematie en zij oefende haar gezag uit tot steun van het koninklijk gezag. Dit behoort tot die aanmatigingen van kerkelijke macht, waardoor die regering zo sterk is geworden... Van nature en naar de bedoeling was deze inquisitie een zuiver politieke instelling". (Citaat uit 'Protestanten en Katholieken; van J.H. Newman). Kerkhistoricus kardinaal De Jong typeerde haar als „een gemengde, kerkelijk-wereldlijke rechtbank, die met een overwegend kerkelijk karakter toch bijna geheel onder de invloed van de regering stond".

Paus Sixtus IV (1471-1484), geschokt bij het vernemen van haar misbruiken in Spanje, heeft maatregelen tegen haar genomen en honderden het leven gered door hen bescherming te bieden in Rome. Bovendien belette hij de invoering van de Spaanse inquisitie in Napels en het Milanese gebied, dat toen aan Spanje behoorde.

SITTARD P. Bronneberg

● Mgr Gijsen

Na zijn ophefmakende 'Hubertusrede' in november 1989 in het Mecc, waarin hij het pastorale beleid van de bisschop aan de kaak stelde, werd kanunnik Wim van der Valk ontslagen als directeur van het activiteitencentrum. Het is triest te moeten constateren dat een zo getalenteerde en bruikbare priester-organisator als Van der Valk geen prijs meer stelt op een financiële vergoeding voor kost en inwoning nu hij geschrapt is als kanunnik. Zie commentaar LD 9-8-1991.

En dat gebeurt in ons bisdom waar zo'n groot tekort is aan priesters.

In een samenleving welke de geloofsovertuiging niet interesseert en zelfs afwijst is een moedig bekennen de opgave van iedere gelovige.

Het zou goed zijn als in Roermond 'Pacem in Terris' nog eens gelezen werd, waarin paus Johannes XXIII zegt: „Ik kan me niet van 't voorbeeld van de Heer ontdoen, van de gedachte der eenheid, verzoening en vrede."

Zwaar maakt mgr Gijsen het zeer velen om in deze schuldbeladen kerk te blijven.

Waarom blijven zo velen in gewetensnood dan nog in de kerk, ofschoon ze de grenzen overschreden heeft.

Niet omdat er een bisschop Gijsen is, maar omdat er een kanunnik van der Valk is, tegen wie zulke onbegrijpelijk zware maatregelen zijn getroffen. Niet omdat er in de kerk door priesters zo mooi gepreekt wordt, maar omdat het Evangelie door eenvoudige, concrete liefdesdaden verkondigd wordt.

De plaatsvervanger van O.L. Heer, zoals hij zich kortgeleden noemde, zou blij moeten zijn met zo'n moedige priester. In vele genade-oorden wordt gebeden en geweend, bij de Madonnabeelden, maar voor alles over een bisschop die zijn heilige opdracht zo weinig uitvoert.

NIEUWENHAGEN H. Smeets

● Rolstoelers

Naar aanleiding van uw reportage over de Bloemenmarathon het volgende. Ondergetekende is geboren in 1950 en sedert 1952 door polio verlamd aan beide benen. Sedert 1987 heb ik kennisgemaakt met de wheelersport (marathonrijden met een rolstoel) en beleef daar tot op de dag van vandaag ontzettend veel plezier aan. Dank zij heel wat pionierswerk op dit gebied, gedaan door de bekende Maastrichtse rolstoelatleet Jean Goessens, mochten wij als rolstoeldeelnemers tot voor enige maanden aan alle hardloopwedstrijden voor valide lopers deelnemen. De laatste tijd constateer ik, samen met collega-sporters de laatste tijd steeds meer afwijzingen voor deelname aan dit soort wedstrijden. Aan de in juni gehouden halve marathon Maastricht-Bilzen mochten dit jaar voor de eerste maal geen rolstoelers meer deelnemen. Waarom? Dit kregen wij niet precies te horen. De organisatie had dit zo bepaald!!

Nu ik onlangs via een officieel inschrijvingsformulier, vergezeld van het benodigde inschrijfgeld via een Girobetaalkaart, probeerde me in te schrijven voor de marathon van Eindhoven op 13 oktober en weer een schriftelijke afwijzing retour ontving met de mededeling 'Er worden geen inschrijvingen van rolstoelers geaccepteerd', gingen mij de haren rechtop staan en vroeg ik mij af, waarom er plotseling een eind is gekomen aan integratie van gehandicapten in de sport?

Naar aanleiding van telefonische informatie naar het waarom van de weigering van een mijner collega-sporters kreeg die te horen dat een aantal valide lopers zich beklaagd had bij de organisatie over de hinder die zij zouden ondervinden van de rolstoelers, die over het algemeen sneller zijn dan de lopers en omdat zij bij de marathons van Rotterdam en Eindhoven, een 15-tal minuten later moeten starten dan de lopers, moeten deze rolstoelers natuurlijk al die duizenden lopers zien te passeren. En dan spreken die valide lopers ook nog over hinder, wat denken zij dan niet wat voor hinder de rolstoelers ondervinden bij al dat passeren?

Ik ben nu bang dat andere organisatoren van hardloopwedstrijden het slechte voorbeeld van Maastricht-Bilzen en Eindhoven zullen gaan volgen en dat al het goede en mooie werk dat rolstoelatleet Jean Goessens gedaan heeft op het gebied van integratie tussen ons wheelers en de valide hardlopers allemaal tevergeefs geweest is. Dit kan toch nooit de bedoeling zijn?

MAASTRICHT P.C.S. Essers
(Door redactie ingekort)

● Vliegen

Naar aanleiding van uw bericht in de krant van 7 augustus met betrekking tot een eventueel verbod van reclame-vluchten boven Zuid-Limburg, wil ik het volgende stellen: Awacs-vliegtuigen tiranniseren met een vaste regelmaat en een hoge frequentie de bevolking en (met name oostelijk) Zuid-Limburg. Deze toestellen vliegen met een oorverdovend lawaai iedere dag (op sommige dagen met name dinsdag, woensdag en donderdag om de 10 minuten) op zo'n 100 à 150 meter over mijn woning. Het woongenot wordt ernstig aangetast door de geluidsoverlast, het landschap aangetast door de uitstoot en het persoonlijk welbevinden geschaad. Prioriteitsstelling is toch een wezenlijk onderdeel van elk beleid. Mijn voorstel: Ministerie van Verkeer en Waterstaat c.q. overheid: begin met het inperken c.q. verbieden van vluchten van Awacs.

OIRSBEEK P. Nelissen

● Vliegen 2

Hiermee wil ik reageren op uw artikel in het Limburgs Dagblad van 7 augustus jl. over de reactie van advocaat Lamers van luchtreclamebedrijf Airservice Limburg over een mogelijk reclamevluchtverbod op zondagen. Het voornemen van minister Maij-Weggen om op zondagen reclamevluchten te verbieden, heeft mijn volle sympathie. Het gaat alleen niet ver genoeg! Het verbod zou moeten worden uitgebreid tot zaterdagen en werkdagen na 18.00 uur! Gedurende die perioden immers kan de burger - als het weer dit toelaat - in zijn tuin of op zijn balkon genieten van de schaarse momenten dat de zon schijnt. Dit laatste was onder meer het geval vrijdag 3 augustus jl. Mijn tuingenot en welbevinden werd echter vergald door twee reclamevliegtuigjes die meer dan twee uur achter elkaar ononderbroken boven Heerlen rondtolden met reclameboodschappen. Ik was kwaad. Mijn gezellig buitenzitten was vergald en ik wilde daarover bij iemand mijn klacht kwijt. Maar bij wie? In Beek is geen nummer, dat je bij klachten kunt bellen, althans ik kon het in de telefoongids niet vinden. Dat Airservice Limburg geen klachten krijgt is logisch, wie weet nu dat die vervelende bromvliegen van dat bedrijf zijn? En mocht je dat al weten, wat helpt het klagen bij een bedrijf dat er geld mee verdient? Ik heb ten lange leste mijn woede afgereageerd door een plaatselijk politicus en warm voorstander van vliegveld Beek, op te bellen en mijn ergernis uitgesproken over reclamevliegtuigen in het algemeen en over het vliegveld Beek in het bijzonder. Overbodig te vermelden, dat ik daar aan het verkeerde adres was!

SCHAESBERG P. Spreuwenberg

Al die onderzoeken lijken soms onzinnig

Opiniepeiling interessant na politieke discussies

AMSTERDAM – Als een soort seismografen registreren ze de golfbewegingen in de politieke voorkeur van de Nederlanders. Dag in dag uit willen de onderzoekers van het Amsterdamse marketingbureau Inter/View weten op wie we met zijn allen zullen stemmen als morgen verkiezingen worden gehouden. Voor hun abonnees, vooral de politieke partijen, die wekelijks een fictieve zetelverdeling willen hebben voor de Tweede Kamer.

Het lijkt soms zo onzinnig, dat onderzoekswerk. Wat hebben we eraan op donderdag te horen dat de PvdA (met 24 zetels) de vierde partij van Nederland is geworden, terwijl dat gegeven is gebaseerd op peilingen die maandag zijn beëindigd. Is er met de terugkeer van Sint en de dreiging met een politieke crisis inmiddels al niet zoveel veranderd dat de peiling op het moment van publicatie van geen enkele waarde meer is?

Late reactie

Aad van der Veen, leider van het onderzoeksteam dat zich met de politiek bezighoudt, gelooft niet dat de ontwikkelingen zo snel gaan. „Onze ervaring is dat de mensen pas laat reageren op actuele ontwikkelingen. De media moeten er een tijdje mee aan de gang zijn voordat iets doordringt. Je ziet het aan de ontwikkelingen sinds het kabinet met de wao-plannen naar buiten is gekomen. Aanvankelijk hadden die plannen nauwelijks gevolgen voor de positie van de PvdA. Naarmate er meer publieke discussie kwam, werden dlingen voor deze partij desastreuser".

Sinds 1981 is Inter/View bezig met de dagelijkse peiling van het politieke klimaat. Van der Veen: „Alleen als sprake is van bijzondere schommelingen lichten we de pers daarover in. Verder leveren we alleen aan onze abonnees. Ons werk wordt interessant wanneer zich leuke politieke discussies voordoen, zoals over de wao. Vorige week en deze week zagen we ineens de PvdA zakken tot nieuwe dieptepunten. Dat zijn momenten waarop we het Algemeen Nederlands Persbureau berichten".

Voorspellingen

Aan de onderzoeksresultaten hoeft volgens Van der Veen niet te worden getwijfeld. „Wanneer verkiezingen zijn, doen wij altijd op basis van hetzelfde onderzoek voorspellingen. We zitten er nooit meer dan een procent naast. Slechts één keer zaten we goed mis. Dat was in 1986 toen 25 procent van de kiezers kort voor het uitbrengen van de stem nog van gedachten veranderde. De meesten stemden bovendien op dezelfde partij, het CDA. Een uitzonderlijke situatie".

Van der Veen erkent wel dat verwarring wordt gezaaid doordat andere bureaus nog al eens met afwijkende resultaten komen. Zo voorspelde het Nipo vorige week een nog veel drastischer val van de PvdA (naar 21 zetels) op de politieke ladder. „Dat heeft te maken met verschil in onderzoeksmethoden. Om die reden mag je de resultaten van het Nipo en Inter/View eigenlijk niet vergelijken. Dat gebeurde vorige week in sommige kranten. Eerst kwamen onze resultaten in de publiciteit en een dag later die van het Nipo. Bij ons scoorde de PvdA beter. Dus kopten de kranten na het lezen van het Nipo-persbericht: 'PvdA verliest weer zetels'. Alsof in een dag tijd alweer van alles was veranderd. Dat is dus onzin".

„Je kunt uit de cijfers eigenlijk alleen een conclusie trekken als je ze wekelijks volgt. Je moet ze dan per bureau bekijken. Dan kun je tendenzen waarnemen. Wat betreft de registratie van tendenzen verschillen de onderzoeken van het Nipo en Inter/View niet. En tijdens de verkiezingen blijkt altijd dat we dicht bij elkaar zitten. Het Nipo zit er ook nooit ver naast".

ron kragten

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Provincie Limburg

VERKEER, WATERSTAAT EN MILIEU

In de hoofdgroep Verkeer, Waterstaat en Milieu is de afdeling Bodem belast met de voorbereiding, ontwikkeling en de uitvoering van het provinciaal beleid inzake de bodembescherming en -sanering, afvalstoffen, ontgrondingen en de inrichting van de grindwinningsgebieden. De afdeling omvat vijf bureaus, waaronder het bureau Bodembescherming.

Bij dit bureau zijn vacant de functies van een

A. Project-ingenieur Bodembescherming v/m

Functie-inhoud: uw primaire taak is het verzorgen van de technisch inhoudelijke inbreng voor en het opstellen van beschikkingen op grond van de Wet Bodembescherming, voor de uitvoering van het Grondwaterbeschermingsplan en het Intentieprogramma Bodembescherming. Daarbij voert u onder meer overleg met de aanvrager, de betrokken gemeente en de Waterleidingmaatschappij Limburg. Ook levert u een actieve bijdrage aan het totstandkomen van milieu-effectrapportages en milieu-aktieplannen, de beoordeling van bestemmingsplannen en de behandeling van Afvalstoffenwet- en Hinderwetvergunningen. Daarnaast wordt u betrokken bij het opstellen van plannen en programma's op het terrein van de bodembescherming. (vac. no. V.91.11).

Functie-eisen: voor het vervullen van deze functie is een voltooide technische opleiding op HBO-niveau vereist, bij voorkeur HBO-proceskunde, chemische techniek, bodemkunde, civiele techniek of bouwkunde. Daarnaast bent u bekend met bodembeschermingstechnieken. Voorts is van belang dat u over goede communicatieve eigenschappen beschikt en in staat bent zowel zelfstandig als in project-/teamverband te functioneren. Het strekt tot aanbeveling, indien u ervaring met soortgelijke werkzaamheden heeft opgedaan.

B. Toezichthouder Bodembescherming v/m

Functie-inhoud: ter uitvoering van de provinciale bodembeschermingsverordeningen verleent de provincie, onder voorwaarden, ontheffingen voor bepaalde bodembedreigende activiteiten. U verzorgt hierbij het toezicht op de naleving van de provinciale verordeningen en de bij ontheffingen gestelde voorwaarden. Voorts controleert u bedrijven en particulieren op een juiste toepassing van deze regels en voorwaarden. Over uw bevindingen stelt u vervolgens controlerapporten op en legt u in spoedeisende zaken de activiteiten zonodig stil. Tenslotte adviseert u de milieu-inspecteurs en politie over bestuursrechtelijke en strafrechtelijke procedures. (vac. no. V.91.13).

Functie-eisen: voor deze functie is het noodzakelijk dat u beschikt over een voltooide opleiding op MBO-niveau in een milieukundige, bodemkundige of civieltechnische richting. Van u wordt verwacht dat u het vermogen heeft zeer zelfstandig te kunnen werken en dat u over goede communicatieve eigenschappen en onderhandelingsvaardigheden beschikt.

Salaris: afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring wordt voor functie a. een salaris geboden van maximaal f 5.627,- per maand en voor functie b. maximaal f 4.493,- per maand.

Sollicitaties en inlichtingen: indien u geïnteresseerd bent in een van deze functies zien wij uw sollicitatie graag binnen 14 dagen tegemoet. U kunt deze richten aan het College van Gedeputeerde Staten t.a.v. de Directeur van de Stafgroep Personeel en Organisatie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het vacaturenummer op brief en enveloppe. Voor informatie over deze functies kunt u zich wenden tot de heer ir. F.H.J.M. Backhuijs, hoofd van het bureau Bodembescherming, tel. 043-897522.

Vrouwelijke kandidaten, die aan de functie-eisen voldoen, worden nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. De mogelijkheid tot kinderopvang is aanwezig. De functies kunnen ook in deeltijd worden uitgeoefend. In de laatste fase van de procedure zal een delegatie van de afdeling worden ingeschakeld, terwijl een psychologisch onderzoek tot de procedure kan behoren.

DE PROVINCIE MAAKT WERK VAN LIMBURG

V19/33-91

Snelgroeiend juweliersbedrijf in de gem. Heerlen zoekt op korte termijn:

Jonge energieke medewerker

Deze medewerker moet zich snel kunnen inwerken in de verkoop, klantgericht zijn, bereid zijn kleine reparatie's te verrichten en collegiaal kunnen denken.
Wij bieden een grote mate van zelfstandigheid in een „open" team, waarin eigen inbreng zeer gewaardeerd wordt.
Handgeschreven sollicitaties met uitvoerige gegevens, zenden aan brieven onder nr. HK 174, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

---

sim simpelveld

GROOTHANDELSCENTRUM FOOD EN NON-FOOD TE SIMPELVELD

vraagt voor spoedige indiensttreding:

A administratief medewerk(st)er voor 20 uur per week;
B full-time magazijnbediende (tevens chauffeur voor bestelbusje).

Wij vragen voor beide functies goede omgangsvormen en goed in teamverband kunnen werken.
Sollicitaties na telefonische afspraak met dhr. Huub Scheepers, tel. 045-442161.

psycho-medisch streekcentrum 'vijverdal' maastricht

"Vijverdal" is een algemeen psychiatrisch ziekenhuis, waarin 550 medewerkers zorg verstrekken aan 400 klinische en 600 poliklinische patiënten. De hoofdvestiging is gelegen aan de rand van Maastricht. "Buitenlokaties" zijn in de binnenstad van Maastricht en Sittard. "Vijverdal" werkt nauw samen met de Rijksuniversiteit Limburg en met de RIAGG's Maastricht en Westelijke Mijnstreek. Gezamenlijk met de partners van de Geestelijke Gezondheidszorg in de regio is overleg gaande om te komen tot een nieuwe academische psychiatrische kliniek te Maastricht.

Binnen het projekt Opname/Krisis bestaat de vakature voor een

Maatschappelijk werkende-V.O.

m/v (50%)

Het projekt Opname/Krisis bestaat uit 2 opname-units en 1 krisis-unit. In het projekt staan probleemidentifikatie, diagnostiek, indikatiestelling, krisisinterventie en kortdurende behandeling centraal. Naast deze gezondheidszorgtaken heeft het projekt ook taken op het gebied van onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in samenwerking met de Medische Fakulteit van de Rijksuniversiteit Limburg te Maastricht. Het projekt heeft een team, bestaande uit medewerkers van verschillende disciplines (psychiatrie, psychologie, maatschappelijk werk, verpleegkunde, ergotherapie) waarbinnen multidisciplinair wordt gewerkt.

Taken:
- Funktionaris levert vanuit eigen kennis en vakgebied een bijdrage aan diagnostiek en behandeling van in het projekt opgenomen patiënten.
- Tevens levert funktionaris een bijdrage aan de nazorg.
- Nadruk van de funktie ligt bij het uitvoerend maatschappelijk werk.
- Binnen één opname-unit is de maatschappelijk werkende tevens hoofdbehandelaar.

Funktie-eisen:
- HBO-opleiding maatschappelijk werk, danwel SPV, aangevuld met een vervolgopleiding.
- Ervaring in de klinische psychiatrie.
- Interesse in onderwijs en onderzoek.

Salariëring en overige arbeidsvoorwaarden: conform de CAO Ziekenhuiswezen en FWG in funktiegroep 55.

Nadere informatie: wordt verstrekt door dhr. P. Tens, clusterleider (tel. 043-685444).

Schriftelijke sollicitaties kunt u binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie richten aan het Hoofd Personeelszaken & Organisatie, onder vermelding van vakaturenummer 9140.

Psycho-medisch Streekcentrum "Vijverdal", Postbus 88, 6200 AB Maastricht

---

Derksen Bouw b.v.
Tunnelweg 108, Kerkrade. Tel. 045-458585
Lid van de Haegens Groep Horst, is een middelgroot bouwbedrijf in Kerkrade.

Voert projecten uit in Midden- en Zuid-Limburg, op het gebied van utiliteitsbouw, woningbouw, renovatie en grootonderhoud.

In ons bouwbedrijf hebben wij op korte termijn plaatsingsmogelijkheden voor een:

UITVOERDER: renovatie en groot-onderhoud

Functie-omschrijving:
Van de kandidaat/date wordt verwacht dat hij/zij onder begeleiding van een projectleider geheel zelfstandig als uitvoerder kan functioneren.

Functie-eisen:
Minimaal MTS of gelijkwaardige opleiding
Bij voorkeur enige ervaring in soortgelijke functie
Leeftijd 25-40 jaar
Goede contactuele eigenschappen

Geïnteresseerden gelieven hun uitvoerige schriftelijke sollicitaties met vermelding van opleiding, leeftijd etc., voor 1 september 1991 te zenden aan onderstaand adres:

DERKSEN BOUW B.V. POSTBUS 1036, 6460 BA KERKRADE

De N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (W.M.L.) verzorgt met 32 pompstations de drinkwatervoorziening in vrijwel de gehele provincie Limburg. Jaarlijks wordt 78 miljoen m³ water geleverd aan 375.000 afnemers via een distributienet van 6300 km. Het bedrijf heeft een jaaromzet van 100 miljoen gulden en een jaarlijks investeringsniveau van 50 miljoen gulden. Er zijn 480 medewerkers in dienst.

N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg

De N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg is verantwoordelijk voor de drinkwatervoorziening van circa 1 miljoen inwoners van de provincie Limburg. Het is één van de snelst groeiende bedrijven van Limburg. Deze snelle groei is verzoorzaakt doordat in de afgelopen jaren een aantal gemeentelijke waterleidingbedrijven is overgenomen. Op termijn zal nog een aantal bedrijven deze weg volgen. Vanaf dat moment zal ons bedrijf alle inwoners van de provincie Limburg van drinkwater voorzien.

Binnen onze sector algemene & juridische zaken zijn op de afdeling tekstverwerking & archief de volgende functies vacant:

A) MEDEWERKER TEKSTVERWERKING (M/V)
B) MEDEWERKER TEKSTVERWERKING (M/V)
(deeltijd 20 uur, bij voorkeur 's middags)
C) MEDEWERKER ARCHIEF/REGISTRATUUR (M/V)

Ad. A Functie-inhoud:
- het verwerken van voorkomende typeopdrachten met behulp van WP 5.1;
- het verzendklaarmaken van de uitgaande post;
- het uitvoeren van meer specialistische opdrachten op het gebied van de opmaak van stukken en het vervaardigen van macro's.

Ad. A Functie-eisen:
- diploma tekstverwerking, bijv. het secretariaatsdiploma Centrum Vakopleiding of ETI;
- ervaring met het tekstverwerkingsprogramma WP 5.0/5.1;
- belangstelling voor het opmaken van teksten;
- het vermogen om zelfstandig en in teamverband te werken.

Ad. B Functie-inhoud:
- het verwerken van voorkomende typeopdrachten met behulp van WP 5.1;
- het verzendklaarmaken van de uitgaande post.

Ad. B Functie-eisen:
- diploma M.A.V.O. (talenpakket) en een secretariële/administratieve opleiding;
- ervaring met het tekstverwerkingsprogramma WP 5.0/5.1;
- het vermogen om in teamverband te werken.

Ad. C Functie-inhoud:
- behandelen van de post;
- registreren van inkomende en uitgaande correspondentie;
- dossiervorming;
- de ordening/archivering van dossiers;
- voortgangs- en afdoeningscontrole;
- overige administratieve werkzaamheden.

Ad. C Functie-eisen:
- een middelbareschoolopleiding aangevuld met het diploma S.O.D.-I;
- enige jaren ervaring met archiefwerkzaamheden;
- bij voorkeur ervaring met geautomatiseerde gegevensverwerking.

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het hoofd van de afdeling tekstverwerking & archief, mevrouw M. Marres, tel. 043-217841, toestel 795.

Onze arbeidsvoorwaarden zijn conform de C.A.O. van de waterleidingbedrijven in N.V.-vorm. Wij bieden een goed salaris, een welvaartsvast pensioen middels het A.B.P. en een uitstekende ziektekostenverzekering van het I.Z.A.-Limburg.
Standplaats: hoofdkantoor Maastricht.

Schriftelijke sollicitaties dient u binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie, te richten aan de N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg, t.a.v. de sector personeel & organisatie, postbus 1060, 6201 BB Maastricht.

▲ LTS-ER METAAL
Voor diverse bedrijven in de regio Heerlen zijn wij op zoek naar kandidaten die de functie van slijper, vulcaniseur, operator, montagemedewerker of assemblagemedewerker willen vervullen. U bent 18 jaar of ouder, daar het werk ploegendienst betreft. U bent in het bezit van een LTS-diploma Metaal of u hebt deze opleiding minimaal 3 jaar gevolgd. U beschikt over enige werkervaring respectievelijk stage-ervaring. Wij bieden een baan voor langere tijd met toekomstperspectief.

▲ ELEKTROMONTEURS
Voor diverse elektro/installatiebedrijven in de regio Heerlen/Kerkrade zijn wij op zoek naar hulpelektro en zelfstandige monteurs. U hebt een LTS/MTS diploma Elektro- of Energietechniek, beschikt over enige recente werkervaring respectievelijk stage-ervaring. U kunt tekeningen lezen en u kunt enigszins zelfstandig werken. Het betreft werk in dagdienst (er zijn ook mogelijkheden in ploegendienst). Deze banen zijn interessant, afwisselend en met toekomstperspectief.

▲ OPERATORS
Voor een frisdrankenindustrie in Heerlen. U bent 18 jaar of ouder, in het bezit van VAPRO-B of ruime ervaring als produktiemedewerker. U durft de verantwoordelijkheid van een operatorsfunctie te dragen en zoekt een afwisselende baan voor langere tijd. Als u bereid bent in ploegendienst te werken, dan bent u de juiste kandidaat voor ons.

▲ HEFTRUCKCHAUFFEURS
Voor diverse bedrijven in de regio Heerlen. U bent in het bezit van een EVO en/of TUV diploma of rijbewijs B. U kunt snel en accuraat rijden, en bent stressbestendig en voor langere tijd beschikbaar. U hebt reeds aantoonbare ervaring. Indien u aan bovenstaande eisen voldoet, hebben wij een baan voor u.

Interesse? Neem voor meer informatie contact op met Lynda Lemmens van onze vestiging
Dr. Poelsstraat 16, Heerlen, 045 - 713120.
Uiteraard kunnen zowel mannen als vrouwen reageren.

ADIA KESER UITZENDBURO

AUDIO VISUAL PRODUCTS B.V.

Audio Visual Products B.V. is een fabrikant van kunststof compact disc verpakkingsdelen die in vijfploegendienst worden geproduceerd met behulp van een zeer modern en geavanceerd machinepark. De organisatie is gevestigd te Sittard.

Ten behoeve van onze productie-afdeling zoeken wij een

VOORMAN

Functie-informatie
- het analyseren en indien nodig meeverhelpen van storingen aan de spuitgietmachines en -vormen en aan de lucht- en koelinstallaties.
- het leiding geven aan de monteurs.
- werkzaam in dagdienst.

Functie-eisen
- bekendheid met spuitgietmachines (Klöckner Ferromatic)
- ervaring t.a.v. kleine vormreparaties.
- indien mogelijk bekendheid met robots.
- bekendheid met onderhoud spuitgietmachines (electrisch en hydraulisch) is een pré.

Tevens zoeken wij ten behoeve van onze productie-afdeling een

ONDERHOUDSMONTEUR

Functie-informatie
- installatie- en electrotechnische onderhoudswerkzaamheden.
- analyseren en verhelpen van storingen aan de spuitgietmachines en -vormen.
- werkzaam in vijfploegendienst.

Functie-eisen
- minimaal LTS.
- bekend en/of enige jaren ervaring met spuitgietmachines, montage-apparaten, computergestuurde meetapparatuur is een pré.
- flexibele en servicegerichte instelling.
- zowel zelfstandig alsook in teamverband kunnen werken.

Geboden wordt:
een dynamische werkkring met een goed pakket arbeidsvoorwaarden.

Aan belangstellenden (m/v) wordt verzocht hun schriftelijke sollicitatie binnen veertien dagen na verschijning van deze advertentie te zenden nar Audio Visual Products B.V., Postbus 628, 6130 AP Sittard. Voor het verkrijgen van nadere informatie kunt u zich wenden tot de heer ing. J.B.A.B. Kin (productiemanager), telefoon 046-581716.

Gom Security Service bv is een landelijk werkende beveiligingsorganisatie, die actief is op het gebied van portiers- en bewakingsdiensten, winkelsurveillance, receptiediensten, alarm- en signaleringsafhandeling.

Wij zoeken wegens uitbreiding voor Maastricht een enthousiaste

Hoofd Beveiligingsbeambte m/v

Uw taken zullen o.a. bestaan uit het inroosteren van uw medewerkers, het invullen van de urenstaten, het zorgdragen voor het naleven van de c.a.o. etc.

Voor bovengenoemde functie geldt dat u in het bezit dient te zijn van het Vakdiploma Beveiliging of dat u dit op korte termijn zult behalen.
Het bezit van het rijbewijs alsmede eigen vervoer is een pré. Heeft u een representatief voorkomen, beschikt u over goede contactuele eigenschappen, een goede beheersing van de Nederlandse taal, een onbesproken gedrag en bent u minimaal 25 jaar, dan bent u de persoon die wij zoeken.

Gom Security b.v. biedt u een interessante baan met goede toekomstmogelijkheden en prima secundaire arbeidsvoorwaarden zoals een collectieve autoverzekering, een sociaal fonds, gratis bedrijfskleding met een stomerijvergoeding, goedkope reisaanbiedingen en opname in het branchépensioen-fonds.

Indien u interesse heeft voor bovengenoemde functie dan kunt u op alle werkdagen, telefonisch contact opnemen met Erich van der Mierden op ons hoofdkantoor te Eindhoven, 040-445555. Schrijven mag natuurlijk ook: Gom Security Service b.v., Muzenlaan 16 c, 5631 GD Eindhoven.

CSU Total Care is een dienstverlenende organisatie op het gebied van schoonmaakonderhoud en beveiliging. Eén van haar werkmaatschappijen, CSU Bedrijfsdiensten/De Valk B.V., is gespecialiseerd in het schoonmaakonderhoud van bungalowparken.

Voor onze werkzaamheden bij een vakantiepark in Vaals zijn wij op korte termijn op zoek naar:

PART-TIME SCHOONMAKERS M/V

De werktijden van deze baan liggen op maandag en vrijdag van 10.00 uur 's ochtends tot 15.00 uur 's middags.
De werkzaamheden bestaan uit het schoonmaken van bungalows.

De arbeidsvoorwaarden zijn als volgt:
- salaris volgens de CAO (excl. vakantiegeld en snipperuren)
- goede reis- en onkostenregeling.

Daarnaast zijn er mogelijkheden om vervoer te regelen en is kinderopvang op het park aanwezig.

CSU BEHOUD & ONDERHOUD

Bent u geïnteresseerd in deze job?
Neem dan, tijdens kantooruren, telefonisch contact op met:
CSU Bedrijfsdiensten/De Valk B.V.
Mevrouw M. Krijnen, tel. 04120-42583.

Kicken bv is een van de grootste bandenspecialisten in Limburg met vestigingen in Voerendaal, Maastricht, Sittard en Tegelen. Wegens uitbreiding van ons filiaal in Sittard, vragen wij met spoed

ERVAREN BANDENMONTEURS

en

leerling automonteurs om opgeleid te worden tot UITLIJN-MONTEURS

Wij bieden een prettige werksfeer en goede arbeidsvoorwaarden. Voor meer informatie en sollicitatie kunt u kontakt opnemen met ons filiaal Sittard, Bergerweg 59, tel. 046-510707 en vragen naar de Heer A. Mevissen.

Bandenspecialist

KICKEN B.V.

VOERENDAAL	MAASTRICHT	TEGELEN	SITTARD
Valkenburgerweg 41	Brusselseweg 90	Kaldenkerkerweg 96	Bergerweg 59
Tel. 045 - 751700	Tel. 043 - 621515	Tel. 077 - 733433	Tel. 046 - 510707

'Amsterdam ongeschikt als financieel centrum Europa'

AMSTERDAM – Amsterdam beschikt over onvoldoende kennis over de financiële wereld in Europa en is niet creatief genoeg om het financiële centrum van Europa te kunnen zijn. De Nederlandse financiële wereld wordt tezeer gekenmerkt door een hokjesgeest; apothekers die allemaal op hun eigen winkeltje passen, hetgeen zich wreekt nu de concurrentie harder wordt.

Dat harde oordeel spreekt oud-bankier en voorzitter van de Vereniging voor Effecten Bezitters (VEB) drs. W. Werner uit in Inside Amsterdam, maandblad over zakenleven, cultuur en wetenschap.

Speciaal met het doel Amsterdam te afficheren als „The financial gateway to Europe" werd een Stichting Amsterdam Financial Centre opgericht die begin 1989 een 23 punten tellend actieplan presenteerde. De drie hoofdlijnen in het plan waren verbetering van het marktmechanisme op de beurs, verhoging van de flexibiliteit voor institutionele beleggers en verbetering van de fiscale en materiële infrastructuur. Een groot deel van het actieplan is inmiddels uitgevoerd. Maar in de ogen van Werner hebben de mensen die in de financiële sector werken nog niet gedemonstreerd over een dusdanige voorsprong in „know-how" te beschikken dat Amsterdam het zelfgekozen predikaat ook werkelijk verdient.

Het schort bij de banken in Amsterdam aan kennis over de Belgische, Franse, Spaanse en Italiaanse obligatiemarkt. „Terwijl die juist grote kansen biedt", zegt Werner. „Niet alleen de Nederlandse staat heeft wekelijks een miljard gulden nodig om aan zijn verplichtingen te voldoen, ook andere landen hebben gigantische bedragen nodig. Maar een groot deel van die financiële behoefte wordt via Londen geregeld."

Het enige punt waarop Amsterdam volgens de VEB-voorzitter Europees meetelt is dat in Londen meer dan de helft van de Nederlandse staatsleningen en een derde van de Nederlandse aandelen wordt verhandeld, „maar wij verhandelen geen Engelse aandelen". Tot nu toe was de noodzaak om creatieve initiatieven te ontplooien er niet, beaamt Werner. De Nederlandse financiële markt was mooi afgebakend, „maar nu de wind van de concurrentie opsteekt moet die hokjesgeest worden doorbroken."

Werner hoopt dat Nederland het voorzitterschap van de EG zal aangrijpen om de hoofdstad daadwerkelijk als financieel centrum te profileren. Dat kan minister van financiën Kok bijvoorbeeld doen door in navolging van België en Frankrijk Een ECU-lening uit te schijven. Bovendien moet Amsterdam pogen om - desnoods tegen betaling - het Amerikaanse televisienet CNN zo ver te krijgen dat ze in hun overzichten ook de Amsterdamse koersen meenemen.

Onderzoek bij Salomon Brothers

NEW YORK – Het Amerikaanse effectenhuis Salomon Brothers wordt aan een diepgaand onderzoek onderworpen naar praktijken waarbij veilingen van Amerikaans schatkistpapier werden gemanipuleerd en waarbij veilingregels werden overtreden.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door de SEC, de controlecommissie van de Newyorkse effectenbeurs, de Fed, het bestuur van de centrale banken en de antitrust-afdeling van het ministerie van justitie. De uitkomst van het onderzoek zou het effectenhuis wel eens zijn positie als handelaar in nieuw uit te geven staatsleningen kunnen kosten en zelfs zijn functie van broker/dealer, aldus de Financial Times van vrijdag.

Door het geven van niet bestaande opdrachten van cliënten wist Salomon veel meer aan obligaties binnen te halen dan de limiet van 35 procent. Bij een veiling in mei haalde Salomon zelfs 85 procent binnen, waarmee hij de markt naar zijn hand kon zetten. De limitering is juist aangebracht om dit 'corneren' te vermijden. Bovendien werden de autoriteiten niet op de hoogte gesteld van de posities die Salomon bij de veilingen had bemachtigd. In andere gevallen werd een veel grotere hoeveelheid verhandeld schatkistpapier opgegeven teneinde meer obligaties te krijgen toegewezen om aan de vraag te voldoen.

De directie van Salomon blijkt al in april op de hoogte te zijn gesteld over manipulaties door hun eigen handelaren, maar zij verbond daar verder geen gevolgen aan en stelde ook de autoriteiten daarvan niet op de hoogte. Er wordt nu driftig gespeculeerd over de positie van topman John Gutfreund en twee andere directieleden die eveneens kennis droegen van de praktijken.

Naast het verliezen van zijn positie op de obligatiemarkt, kan Salomon worden veroordeeld tot een pittige boete en kan hij schadeclaims van cliënten tegemoet zien. De koers op de Newyorkse effectenbeurs tuimelde donderdag dan ook meteen met 4,5 dollar omlaag tot 27,3 dollar.

Overcapaciteit papier zorgt voor lagere opbrengst

KNP: hoger resultaat in eerste helft 1991

AMSTERDAM/MAASTRICHT – Het papier- en verpakkingsconcern KNP heeft het nettoresultaat in de eerste zes maanden van 1991 zien stijgen met 6,7 procent van f 147,6 miljoen naar f 157,5 miljoen. De winst per aandeel ging eveneens omhoog en wel van f 3,53 naar f 3,74. Het bedrijfsresultaat echter van de geconsolideerde ondernemingen zakte terug van f 159,1 miljoen naar f 155 miljoen. Daarentegen gingen de resultaten van de niet-geconsolideerde ondernemingen sterk omhoog van f 51,3 naar f 62,7 miljoen. Dit heeft KNP vrijdag bekendgemaakt.

De geconsolideerde omzet steeg van f 1,12 miljard naar f 1,13 miljard. Inclusief de niet-geconsolideerde ondernemingen ging de omzet met 8,7 procent omhoog naar bijna f 2,4 miljard.

KNP verwacht dat het nettoresultaat in de tweede helft van 1991 „in dezelfde orde van grootte" zal liggen als dat van dezelfde periode in het jaar ervoor. In de tweede helft van 1990 noteerde de papiergigant een winst van f 139,1 miljoen, zodat de totale jaarwinst voor 1991 op f 296,6 miljoen zal uitkomen tegenover f 286,7 miljoen.

Overcapaciteit

Volgens KNP kampt de papierindustrie sinds 1989 met een toeneming van de overcapaciteit, waardoor de resultaten van de papierdivisies negatief worden beïnvloed. Ook in de tweede helft van het lopende boekjaar speelt de overcapaciteit een rol. Daar staat tegenover dat de verpakkingsdivisie een positieve resultaatontwikkeling laat zien. Ook de diverse deelnemingen ontwikkelen zich goed.

De resultaten van de twee papierdividies daalden alsgevolg van die overcapaciteit en verminderde marktgroei en mede door de als gevolg daarvan lagere opbrengstprijzen. De produktie nam af door de ombouw van een grote papiermachine in Nijmegen. Compensatie van de lagere opbrnegsten in de papiersector worden wel goed gecompenseerd door de uitstekende resultaten in de verpakkingssector, aldus KNP.

Verkoop motoren fors toegenomen

AMSTERDAM – In de eerste zeven maanden van dit jaar is de verkoop van nieuwe motorfietsen volgens de RAI 'spectaculair' toegenomen. De verkoop kwam uit op 15.623 stuks, een groter aantal dan in geheel 1990. In dat jaar kregen ruim 15.500 motorfietsen een berijder. Voor heel 1991 verwacht de RAI een verkoopcijfer van 20.000 machines.

Al enige jaren is sprake van toeneming van de populariteit van de motorfiets. In 1987 werden 9600 motoren verkocht, in 1988 10.600, in 1989 12.100, in 1990 15.500 en naar schatting worden het er dit jaar dus 20.000.

Ook het Centraal Bureau Rijbewijzen heeft weet van de belangstelling voor de motor. Aanvankelijk ging het CBR ervan uit, dat er dit jaar 74.000 aanvragen voor het rijbewijs A, het motorrijbewijs, zouden worden ingediend, maar er zijn tot nu toe dit jaar al zoveel aanvragen ingediend dat het bureau zijn schatting heeft verhoogd tot 90.000 voor het hele jaar. Vorig jaar kregen ruim 6.700 mensen het roze papiertje voor de motor.

Nieuwe lening

AMSTERDAM – Er komt een nieuwe staatslening met een rente van 8,75 procent. Dat is 0,25 procent meer dan de voorgaande verlengde toonbanklening met een rente van 8,5 procent, die de staat voor het eerst op 23 april van dit jaar aankondigde. Op de nieuwe toonbanklening kan met ingang van maandag 19 augustus worden ingeschreven. De nieuwe lening wordt opnieuw via de toonbank uitgegeven. De lening heeft een looptijd van tien jaar en wordt op 15 september 2001 ineens afgelost.

Siemens breidt hoofdkantoor voor 80 miljoen uit

DEN HAAG – Siemens Nederland gaat het hoofdkantoor in Den Haag voor circa tachtig miljoen gulden uitbreiden. Dit heeft het bedrijf vrijdag bekend gemaakt. De nieuwbouw zal naar verwachting in 1993 in gebruik kunnen worden genomen. Voorbereidingen voor de bouw worden nu getroffen.

Reden voor de uitbreiding is de groei die Siemens in Nederland doormaakt en de deconcentratie van verschillende bedrijfsactiviteiten op minder locaties. Dit resulteerde eerder in de bouw van het nieuwe Siemens Bedrijvencentrum in Zoetermeer.

Het hoofdkantoor aan de Wilhelmina van Pruisenweg wordt uitgebreid met een kantoorpand van acht verdiepingen.

Hamburgs handwerk

● *De gepensioneerde Werner Schaarschmidt is een nijver man. De windmolens op deze foto heeft hij allemaal zelf gemaakt. Ze staan in zijn tuin in de Hamburgse wijk Tatenberg. De windmolentuin van Schaarschmidt trekt elk jaar veel bezoekers. Een extra bron van inkomsten voor deze gepensioneerde Duitser, die niet alleen windmolens maakt in zijn vrije tijd, maar ook nog tal van andere kunst- en handwerken.*

Holland International verwerft meerderheid aandelen Mobiplan

(Van onze correspondent)

HAARLEM – Holland International, de grootste reisorganisatie van Nederland, heeft een meerderheidsbelang van 65 procent verworven in Mobiplan. Mobiplan is een middelgrote touroperator, die het afgelopen jaar een omzet had van 65 miljoen gulden en 66.000 passagiers vervoerde.

Dit bevestigt een woordvoerder van Holland International. Volgens hem is de onderneming nog in gesprek met diverse andere reisorganisaties voor overnames of deelnemingen. Dit zou passen in de strategie van Holland International om een groter marktaandeel te verwerven. Holland International is gespecialiseerd in verre reizen en vakantie's in Spanje en Griekenland.

Mobiplan heeft ook drie reisbureaus, waarvan twee in Duitsland zijn gevestigd en één (LMC) in Haarlem. Het bedrijf in Hendrik-Ido-Ambacht, dat overigens de vestigingsplaats blijft, heeft 37 medewerkers. De overname is niet van invloed op de werkgelegenheid en mevrouw S. de Koning-Stolte blijft directeur.

Mobiplan heeft de laatste jaren steeds een groei gerealiseerd van 25 procent. Om deze opgaande lijn te continueren was deze overneming min of meer noodzakelijk.

beurs

Vriendelijk

AMSTERDAM – Het Damrak heeft de beursweek in een zeer vriendelijke sfeer afgesloten. De stemmingsindex kon een halve punt oplopen naar 92,6. De aandelenkoersen stegen over een breed front, waarbij naast de winnaars van donderdag ook fondsen als Fokker, Pakhoed, KNP en VNU konden profiteren. De obligatiemarkt was onder invloed van de aangekondigde 8,75 procent staatslening iets lager.

Onder de hoofdfondsen was Fokker procentueel de sterkste stijger: ruim 2 procent op f 33,50. Pakhoed was f 3,50 beter op f 193,50 en DAF herstelde f 0,40 tot f 23,10. KNP reageerde op de gunstige halfjaarcijfers met een vooruitgang van f 0,70 op f 52,70.

Philips zette de opmars met f 0,50 voort tot f 35,80 na even f 36 te hebben gedaan. Philips boekte weer de grootste omzet: f 79,1 miljoen of 2.221.596 stuks. Dochter Polygram stoomde twee dubbeltjes door naar een top van f 39 en een omzet van ruim f 10 miljoen. De totale omzet bleef met ruim f 1 miljard aan de bescheiden kant met voor de aandelen f 546 miljoen.

Heineken was f 2 hoger op f 156 en kwam wat omzet betreft op de derde plaats met f 37,6 miljoen. Wessanen trok nog 0,70 aan tot f 85,30. Tot de verliezers behoorde het automatiseringsaandeel Volmac dat f 0,40 moest inleveren op f 18. Internatio-Muller bleef achteruitgaan en wel f 1 tot f 69,50.

Op de lokale markt zakte Van Berkel meer dan 8 procent tot f 1,51. Cindu moest f 3,50 afstaan op f 119 en Wyers was f 0,80 lager op f 38,50. Daarentegen was Air Holland twee kwartjes beter op f 7,50 en kon Multihouse f 0,30 inhalen op f 5,90. Begemann verbeterde f 5 tot f 162, Ravast f 1,70 tot f 36,70, ACF f 0,80 tot f 38, Macintosh f 0,60 tot f 44 en Koppelpoort f 5 tot f 410.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	40,00	40,10
AEGON	118,60	119,00
Ahold	81,70	81,70
Akzo	120,30	120,50
Alrenta	184,50	184,70
Amev	50,60	50,80
Amro A. in F.	79,10	79,00
Bols	203,00	204,00
Borsumij W.	65,20	65,30
Bührm.Tet.	46,50	47,30
DAF	22,70	23,10
Dordt.Petr.	146,40	147,00
DSM	106,10	106,80
Elsevier	85,60	85,30
Fokker cert.	32,80	33,50
Gist-Broc. c.	36,20	36,40
HCS Techn.	3,10	3,10
Heineken	154,00	156,00
Hoogovens	58,20	58,30
Hunter Dougl.	76,50	77,50
Int.Müller	70,50	69,50
Int.Ned.Gr.	49,80	49,80
KLM	30,40	30,50
Kon.Ned.Pap.	52,00	52,70
Kon. Olie	157,70	158,40
Nedlloyd	59,30	59,70
Océ	56,50	56,70
Pakhoed Hold.	190,00	193,50
Philips	35,30	35,80
Polygram	38,80	39,00
Robeco	100,90	101,30
Rodamco	54,10	54,20
Rolinco	100,30	100,70
Rorento	66,60	67,00
Stork VMF	44,90	45,10
Unilever	157,30	157,80
Ver.Bezit VNU	73,00	73,70
Volmac Softw.	18,40	18,00
VOC	45,50	45,50
Wessanen	84,60	85,30
Wolters-Kluwer	53,10	53,20

Avondkoersen Amsterdam

ABN AMRO Hold. 40,00 (40,10)
AEGON 118,80 (119,00)
Akzo 120,30-120,50 (120,50)
Heineken 155,50-155,70 (156,00)
KLM 30,40 (30,50)
Kon.Olie 157,70-158,40 (158,40)
Philips 35,50-35,70 (35,80)

Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	50,50	50,50
Aegon div'91	120,00	–
ABN AmroHld.prf.	5,33f	5,35
ACF-Holding	37,20	38,00
Ahrend Gr. c	149,00	150,00
Air Holland	7,00	7,50
Asd Opt. Tr.	12,20	12,10
Asd Rubber	3,60	3,60
Ant. Verff.	425,00	–
.tag Hold c	118,80	118,00
Athlon Groep	45,50	45,50
Athlon Groep nr.c	45,20	45,20
Aut.Ind.R'dam	93,00	93,00
BAM Groep	98,00	98,00
Batenburg	123,00	123,00
Beers	115,50	115,50
Begemann	157,00	162,00
Belindo	335,70	335,20
Berkel's P.	1,65	1,51
Blydenst.-Will.	43,00	43,70
Boer De, Kon.	237,00	233,00
Boer de Winkelbedr.	84,80	84,80
Boskalis W.	22,40	22,40
Boskalis pr	24,80	24,40
Braat Beheer	33,30	33,20
Breevast	10,05	10,05
Burgman-H.	3040,00	3040,00
Calvé-Delft pr	800,00	800,00
Calvé-Delft c	1010,00a	1006,00
Cindu Intern.	122,50	119,00
Claimindo	330,00	329,00
Content Beheer	24,50	24,50
Cred.LBN	30,90	30,70
Crown v.G.c	136,00	136,90
CSM	81,60	81,60
CSM nrc	82,20	82,20
Delft Instrum.	23,80	23,70
Desseaux	41,90	41,90
Dorp-Groep	44,00	44,00
Econosto	28,00	28,00
EMBA	203,00	200,00a
Eriks hold.	84,50	84,70
Flexovit Int.	71,30	71,30
Frans Maas c.	74,80	74,50
Gamma Holding	95,50	94,70
Gamma pref	5,80	5,80
Getronics	31,40	31,00
Geveke	43,30	43,50
Giessen-de N.	120,00	120,00
Goudsmit	45,00	44,80
Grasso's Kon.	90,00	89,50
Grolsch	174,00	175,00
GTI-Holding	204,50	201,00a
Hagemeyer	122,50	122,00
HAL Trust B	14,90	14,90
HAL Trust Unit	14,90	14,90
H.B.G.	224,00	221,00
Heineken Hld.	136,50	138,10
Hoek's Mach.	231,00	231,00
Holl.Sea S.	0,70	0,72
Holl. Kloos	447,00	447,00
Hoop Eff.bk.	7,70	7,70
Hunter D.pr.	2,75	–
IHC Caland	60,50	60,50
Infotheek	7,90	8,00
Kas-Ass.	37,90	37,60
Kempen & Co	9,40	9,30
kondor wessels	36,70	36,70
KBB	82,50	82,00
Kon.Sphinx	195,00	195,00
Koppelpoort H.	405,00	410,00
Krasnapolsky	214,00	214,00
Landré & Gl.	49,00	49,00
Macintosh	43,40	44,00
Maxwell Petr.H.	124,50	124,50
Medicopharma	28,50	28,80
Moeara Enim	1293,00	1283,00
M.Enim OB-cert	16700,00	16800,00
Moolen Hold.	39,00	39,00
Mulder Bosk.	53,00	–
Multihouse	5,60	5,90
Mynbouwk. W.	380,80	380,20
Naeff	475,00	–
NAGRON	54,60	54,60
NIB	564,00	562,00
NBM-Amstelland	11,70	11,60
NEDAP	394,50	391,50
NKF Hold.cert.	244,00	241,00
Ned.Part.Mij	49,60	49,90
Ned.Springst.	10200,00	–
Norit	29,50	29,00
Nutricia gb	139,50	139,50
Nutricia vb	146,50	146,80
Nijv.t.Cate	88,80	88,70
Omnium Europe	13,00a	–
Orco Bank c.	74,30	74,60
OTRA	292,50	294,00
Palthe	66,00	66,50
Pirelli Tyre	23,90	23,70
Polynorm	125,50	126,00
Porcel. Fles	155,00	155,00
Randstad	45,00	45,00
Ravast	35,00	36,70
Reesink	75,50	75,30
Samas Groep	54,70	54,30
Sarakreek	16,40	16,40
Schuitema	1560,00	1560,00
Schuttersveld	56,30	55,10
Smit Intern.	59,10	59,20f
St.Bankiers c.	18,30	17,90
Stad Rotterdam c	39,60	39,00
Telegraaf De	84,50	84,00
Textielgr Twente	90,00	90,00
Tulip Comp.	24,30	24,20f
Tw.Kabel Hold	116,00	116,00
Ubbink	80,00	80,00
Union Fiets.	70,00	70,00
Un.Dutch Group	3,40	3,40
Ver.Glas	423,00	424,00
Verto	47,00	47,00
Volker Stev.	66,50	67,00
Vredestein	13,10	13,10
VRG-Groep	53,00	53,40
Wegener Tyl	247,00	247,00
West Invest	22,60	22,60
West Inv. wb.	90,70	90,70
Wolters Kluwer	212,00	211,00
Wyers	39,30	38,50

Beleggingsinstellingen		
Aegon Aand.f.	33,20	33,50
Aegon sav.plus	5,00	5,00
ABN Aand.f.	77,10	77,10
ABN Beleg.f.	59,20	59,30
ABN Amro L.F.	157,10	157,10
ABN Amro Obl.	167,10	167,10
ALBEFO	50,20	50,30
Aldollar BF $	23,90	24,10
Alg.Fondsenb.	236,00	236,00
Alliance Fd	10,60	10,60
Amba	47,30	47,30
America Fund	355,50	356,00
Amro Eur.F.	73,50	74,50
Amro Far E.F.	59,00	58,80
Amro Neth.F.	78,50	78,50
Amro N.Am.F.	71,90	72,40
Amvabel	78,00	78,00
AsianTigersFd	61,60	61,40
AsianSelFund	56,00	55,50
Austro Hung.F.	5,65	–
Bemco Austr.	54,70	54,80
Bever Belegg.	3,50	3,50
CLN Obl.Div.Fonds	105,20	105,20
CLN Obl.Waardef.	105,40	105,40
Delta Lloyd	43,00	43,00
DP Am. Gr.F.	34,00	34,00
Dp Energy.Res.	40,00	40,00
Eng-Holl.B.T.1	10,00	10,00
EMF rentefonds	63,40	63,40
Envir.Gr.Fnd	53,00	53,20
Esmeralda part	37,40	37,00
Eur.Ass. Tr.	6,70	6,70
EMS.Gr.Fund	100,10	100,10
EGF Investm.	164,00	163,50
EMS.Inc.Fund	99,90	99,90
EOE DuStInF.	293,00	293,00
EurGrFund	60,50	60,30
Euro Spain Fd	6,50	–
FarEastSelFund	62,50	62,50
Gim Global	53,00	53,00
Groeigarant	1,54	1,54
Holland Fund	72,40	72,40
Holl.Eur.Fund	48,00	49,00
Holl.Obl.Fonds	123,50	123,50
Holl.Pac.F.	109,30	109,30
Innovest	91,00	90,50
Interbonds	520,00	520,00
Intereffekt500	36,00	36,00
Intereffekt wt	150,00	149,00
Investa part	74,50	74,50
IS Himal. F.$	6,50	–
Jade Fonds	171,50	167,20
Japan Fund	19,50	19,50
Jap.Ind.Alpha Fd	8200,00	–
Japan Rot. Fund yen	7000,00	–
Korea Pac.$	7,50	–
Mal.Cap.F. $	6,00	–
Mees Obl.Div.Fonds	111,50	111,70
Mexico Inc.F.	21,25	–
MK Int.Vent.	12,60	12,60
Mondibel	75,80	75,80
Nat.Res.Fund	1330,00	1330,00
Nedufo A	113,50	113,50a
Nedufo B	105,50	105,50
NMB Dutch Fund	42,10	42,20
NMB Global F.	47,50	47,60
NMB Oblig.F.	34,00	34,00
NMB Rente F.	112,50	112,60
NMB Vast Goed	36,80	36,80
New Asia Fund	7,00	–
Nomura Warr.Fund	2,00	1,90
Obam, Belegg.	245,50	246,50
OAMF Rentef.	12,35	12,40
Pac.Dimens.	97,00	96,00
Pac.Prop.Sec.f.	32,70	32,60
Pierson Rente	108,30	108,30
Postb.Belegg.f.	55,70	55,80
Postb.Vermogensgroei	51,70	51,80
Prosp.Int.High.In.	3,90	–
RG Divirent	50,00	50,10
Rentalent Bel.	141,40	141,60
Rentotaal NV	33,80	34,00
RG Florente	109,40	109,50
RG SP Groen	51,90	51,90
RG SP Blauw	48,80	49,30
RG SP Geel	46,70	47,00
Rodin Prop.$	90,00	90,00
Rolinco cum.p	72,00	–
Sci/Tech	15,50	15,50
Technology F.	19,90	19,90
Tokyo Pac. H.	220,00	218,00
Trans Eur.F.	80,20	80,50
Transpac.F.Yen	378,00	370,00
Uni-Invest	26,00	24,00
Unico Inv.F.	80,00	80,10
Unifonds	32,80	32,80
VWN	64,10	–
Vast Ned	106,40	106,60
Venture F.N.	7,00	6,80
VIB NV	63,80	63,80
VSB Mix Fund	51,50	51,50
VSB Rente F.	105,10	105,10
WBO Int.	69,80	69,80
Wereldhave NV	140,00	140,00
Yen Value Fund	84,90	85,10
ZOM Florida $	47,00	47,00

Parallelmarkt		
Alanheri	30,10	30,10
ABF	102,50	102,50
Berghuizer	50,10	50,50
Besouw Van c.	63,50	64,20
Biogrond Bel.	10,70	10,40
Comm.Obl.F.1	97,30	97,30
Comm.Obl.F.2	99,70	99,80
Comm.Obl.F.3	95,60	95,70
De Drie Electr.	17,50	17,50
DeltaLlVast	53,90	53,90
DeltaLl.dlr	65,00	65,40
DeltaLlEcu	57,60	57,60
DeltaLlMix	58,90	59,00
DeltaLlRente	54,60	54,70
	–	–
Dico Intern.	93,00	93,00
DOCdata	6,50	6,50
D.T.O.T	48,40	48,40
Ehco-KLM Kl.	44,30	44,30
E&L Belegg.1	65,70	65,80
E&L Belegg.2	70,70	70,70
E&L Belegg.3	103,45	103,45
E&L Belegg.4	74,50	74,50
Free Rec.Sh.	32,70	32,30
Gaia Hedge I	110,89	110,17
Geld.Pap.c.	78,50	78,50
German City E.	54,20	54,20
Gouda Vuurv c	82,00	82,00
Groenendijk	45,70	45,70
Grontmij c.	236,00	236,00
HCA Holding	54,30	54,30
Helvoet Holding	44,00	44,00
Hes Beheer	43,20	43,20
Highl.Devel.	44,00a	40,00a
Homburg cert	2,45e	2,50
Interview Eur.	5,10	5,00
Kühne+Heitz	49,10	48,70
LCI Comp.Gr.	8,10	8,10
Melle	425,00	440,00
Nedcon Groep	39,00	39,00
Nedschroef	95,70	95,00
Neways Elec.	8,00	8,10
New Eur.Htls DM	19,80	19,80
Newtron Hold	4,90	4,50
Pan Pacific	6,00	6,00
Pie Med.	7,20	7,10
Simac Tech.	14,30	14,30
Sligro Beh.	49,00	48,50
VHS Onr. Goed	4,70	4,50
Vilenzo	40,70	40,70
Welna	227,00	227,50
Weweler	35,60	36,30

Wall Street		
allied signal	37¾	37⅞
amer.brands	43½	43
amer.tel.tel	39½	39⅛
amoco corp	51⅜	51⅞
asarco inc.	24¼	24
bethl. steel	17¼	17¼
boeing co	47½	46¼
can.pacific	17⅜	–
chevron	68½	69¼
chiquita	45¾	46⅝
chrysler	12⅛	12
citicorp	15¼	14⅞
cons.edison	25¼	25
digit.equipm.	62⅝	62½
dupont nemours	48⅜	47½
eastman kodak	43¾	43
exxon corp	57½	57½
ford motor	31¼	30⅞
gen. electric	72⅝	72
gen. motors	38⅜	37½
goodyear	36⅝	35¾
hewlett-pack.	54½	51
int. bus.mach.	98⅜	96½
int. tel.tel.	59⅜	58⅝
klm airlines	15½	15⅜
mcdonnell	50⅝	48¾
merck co.	125¾	124⅞
mobil oil	67⅛	66⅛
penn central	24⅝	24⅝
philips	17¾	18
primerica	33½	32⅞
royal dutch	79⅞	79⅝
sears roebuck	40⅞	41½
sfe-south.pac.	9⅜	9⅛
texaco inc.	62⅜	61⅞
united techn.	46⅜	45⅞
westinghouse	23⅞	22½
whitman corp	13¼	13⅛
woolworth	29⅛	29¼

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,905	2,025
austr.dollar	1,46	1,58
belg.frank (100)	5,32	5,62
canad.dollar	1,650	1,770
deense kroon (100)	27,60	30,10
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	3,16	3,41
finse mark (100)	44,75	47,25
franse frank (100)	31.55	34,30
griekse dr. (100)	0,91	1,11
ierse pond	2,85	3,10
ital.lire (10.000)	13,90	15,60
jap.yen (10.000)	139,00	145,00
joeg.din.t/m 100	–	06,50
noorse kroon (100)	27,30	29,80
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,20	1.38
spaanse pes. (100)	1,71	1.87
turkse pond (100)	0,0400	0,0550
zweedse kr. (100)	29,50	32,00
zwits.fr. (100)	126,00	130,50

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,97365-1,97615
antill.gulden	1,0880-1,1180
austr.dollar	1,5305-1,5405
belg.frank (100)	5,4695-5,4745
canad.dollar	1,72375-1,72625
deense kroon (100)	29,150-29,200
duitse mark (100)	112,7150-112,7650
engelse pond	3,2955-3,3005
franse frank (100)	33,130-33,180
griekse dr. (100)	0,9720-1,0720
hongk.dollar (100)	25,1750-25,4250
ierse pond	3,0080-3,0180
ital.lire (10.000)	15,020-15,070
jap.yen (10.000)	144,155-144.255
nwzeel.dollar	1,1266-1,1366
noorse kroon (100)	28,805-28,855
oostenr.sch. (100)	16,0160-16,0260
saudi ar.ryal (100)	52,5250-52,7750
spaanse pes. (100)	1,7990-1,8090
surin.gulden	1,0865-1,1265
zweedse kr. (100)	31,000-31,050
zwits.frank (100)	128,900-128,950
e.c.u.	2,3100-2,3150

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)		
algemeen	199,00	199,80
id excl.kon.olie	183,90	184.60
internationals	208,10	209,10
lokale ondernem.	190,70	191,30
id financieel	135,00	135,20
id niet-financ.	244,50	245,50

CBS-herbeleggingsindex (1983=100		
algemeen	279,40	280,50
id excl.kon.olie	245,00	245,90
internationals	303,50	305,00
lokale ondernem.	253,30	254,00
id financieel	193,70	193,90
id niet-financ.	309,70	310,90

CBS-stemmingsindex (1987=100)		
algemeen	92,10	92,60
internation	87,60	88,10
lokaal	92,60	93,00
fin.instell	90,30	90,50
niet-financ	93,20	93,70
industrie	103,20	104,00
transp/opsl	98,60	99,30

Goud en zilver

Amsterdam - Prijzen van 14.00 uur
Goud 22,390-22,990, vorige 22,270-22,870 bewerkt 24,590 laten, vorige 24,470 laten. Zilver 215-285, vorige 215-285 bewerkt 330 laten, vorige 330 laten.

Dow Jones

Industrie 2998.43
- 6.94

OPTIEBEURS

	serie			omzet	v.k.	s.k
abn amro	c	j94	32.50	365	8,20	8,20
d/fl	c	aug	195,00	639	0,50	3,00
d/fl	c	aug	200,00	911	0,05	0.10
dsm	c	jan	115,00	305	1,60	1,70
eoe	c	aug	260,00	289	20,00	20,80
eoe	c	aug	265,00	282	14,50	15,80
eoe	c	aug	270,00	2161	9.50	10,80
eoe	c	aug	275,00	1464	4,60b	5,80
eoe	c	aug	280,00	4455	0,70	0.80
eoe	c	sep	270,00	821	10,00	11,20
eoe	c	sep	275,00	355	6,40b	7,20
eoe	c	sep	280,00	1096	3,60b	4,20
eoe	c	sep	285,00	642	1,80	2,20
eoe	c	sep	290,00	287	0.80	1.00
eoe	p	aug	280,00	576	1.00	0,10
eoe	p	aug	285,00	1058	5.50	4,20
eoe	p	aug	290,00	307	11,00a	9,20
eoe	p	sep	265,00	312	0,80	0,60
eoe	p	sep	275,00	671	2,80	2,00
eoe	p	sep	280,00	425	4,80	3,70
eoe	p	okt	270,00	429	2,60	2,10
goud	p	aug	350,00	510	0,50a	0,10
goud	p	aug	360,00	654	2,00	2,20a
goud	p	nov	350,00	500	4,20a	4,00
goud	p	nov	360,00	500	7,30	6,90
hoog	p	okt	55,00	389	1,50	1,30
hoog	p	okt	60,00	537	3,70	3,30
nno	c	j93	60,90	927	1,50	1,40
phil	c	okt	30,00	677	5,50	6,10
phil	c	okt	32,50	928	3,20	3,80
phil	c	okt	35.00	2610	1,50	1,70
phil	c	jan	30,00	2251	6,00	6,90
phil	c	jan	32,50	866	4,00	4,50
phil	c	jan	35,00	483	2,50	2,70
phil	c	jan	37,50	743	1,30	1,60
phil	c	apr	37,50	314	1,90	2,20
phil	c	apr	40,00	560	0,80	1,20
phil	c	o93	30,00	1742	8,70b	9,20
phil	c	o94	45,00	790	3,60	3,80
phil	c	o95	20,00	1104	17,20	17,90
phil	p	okt	30,00	606	0,10	0,10
olie	c	okt	170,00	297	0,30	0,40
olie	c	apr	170,00	312	4,50a	4,30
olie	p	okt	160,00	461	5,90	5,30
olie	p	okt	170,00	400	14,50	13,90
olie	p	jan	170.00	400	14,90a	14,10
olie	p	apr	160,00	300	7,00	6,90
top5	c	aug	530,00	296	2,80	5,20
top5	c	sep	530,00	272	8,80	9,00
top5	c	sep	540,00	316	4,00	4,60

a = laten	g = bieden + ex-div.
b = bieden	h = laten + ex-div.
c = ex-claim	k = gedaan + h
d = ex-dividend	l = gedaan + g
e = gedaan + bieden	vk = slotkoers vorige dag
f = gedaan + laten	sk = slotkoers gisteren

Te combineren met bezoek aan Missiemuseum en stuw

Jochum Hof: een groen paradijs aan de Maas

Elke rechtgeaard tuinliefhebber zal al wel eens een bezoek gebracht hebben aan de kasteeltuinen in Arcen. In Noord-Limburg ligt nog een prachtige tuin waar men veel ideeën op kan doen of gewoon genieten van de rustige sfeer: de Jochum Hof in Tegelen. Op nog geen steenworp afstand van dit groen paradijsje aan de Maas ligt het Missiemuseum. Ook een wandeling langs de Maas naar de stuw van Belfeld sluit prima aan op een bezoek aan de tuin.

● *In de kas staan metershoge cactussen in bloei.*

Foto: JAN PAUL KUIT

Komend uit het Zuiden is de Jochum Hof eenvoudig te vinden. Rijd niet door tot aan Tegelen, maar ga bij Steyl linksaf het dorp in. Vanaf dat moment wijzen gele bordjes de weg.

Het is er heerlijk rustig. Alleen een straaljager doorbreekt een keer het vredig gezoem van insecten. Er zijn twee manieren om de wandelroute door de tuin te lopen: met de neus naar de grond, nauwlettend elk grasprietje bestuderend, of gewoon wandelend, de tuin als geheel over je heen laten komen. Voor beide valt iets te zeggen, dus misschien zou je hem twee keer moeten doen.

Want er staan prachtige planten in de perken. Er is ook een Alpen- en heidegedeelte.

Moeras

In de Tiglientuin, een onderdeel van de Jochum Hof, is een prehistorisch landschap gereconstrueerd, met een beplanting die 1,6 miljoen jaar geleden in Tegelen voorkwam. Door 'moerasbossen' en langs weelderig begroeide riviermeanders komt men bij de bijenstal.

Naast een kruidentuin is er een grote heemtuin, waar het landschap 'van Peel tot Maas' in miniatuur te aanschouwen is.
In een grote kas met tropische en sub-tropische planten staan metershoge cactussen in bloei en groeien citroenen aan de boom.

In het expositiecentrum van de Jochum Hof is momenteel een tentoonstelling over vlinders. In vitrines zitten levende exemplaren. Erbij staat wanneer ze als pop in de vitrine gezet zijn. Verder is er informatie over (bedreigde) vlindersoorten, de vlindertrek en omstandigheden waarin de diertjes het best gedeien.

Missiemuseum

Net als de Jochum Hof is het Missiemuseum in Steyl opgezet door paters. De vitrines staan boordevol met spullen die missionarissen uit de hele wereld mee naar huis brachten. Uit onder meer China, Togo, Nieuw Guinea, Japan en Zaïre zijn kostbare gewaden, vazen, serviesgoed, maskers, schilden, muziekinstrumenten en dergelijke te zien.

Meest gezichtbepalend voor het museum is echter de verzameling opgezette dieren. Ook die belandde op dezelfde manier in Steyl. Hij bestaat uit zoogdieren, vogels, reptielen, vissen en amfibiën. Er is zelfs een giraffe en een bizon te zien. Verder is er een uitgebreid insektenkabinet ontelbaar veel vlinders, kevers, schorpioenen en andere insekten te zien.

De Jochum Hof aan de Maashoek 2b in Steyl, gemeente Tegelen, is dagelijks van 11 tot 17 uur geopend. De entree is 4 gulden per persoon voor volwassenen, kinderen tot 12 jaar mogen onder begeleiding gratis naar binnen.

Het Missiemuseum aan de Sint Michaelstraat 7 in Steyl is van 10 tot 17 uur open. De entree bedraagt voor volwassenen 2,50 gulden per persoon en voor kinderen tot en met 12 jaar 1,50 gulden.

mariëtte stuijts

ZATERDAG 17 AUGUSTUS

GULPEN: Bierfeesten met tussen 10 en 12 uur openlucht ontbijt en 13 en 16 uur profronde Nederland. 's Avonds muziek.

VALKENBURG: Fanfare de Limburgse jagers uit Seefeld treedt op in het openluchttheater.Aanvang 15 uur, entree gratis.

HASSELT (B): Kunstmarkt op het Groenplein achter het Oude Stadhuis, van 14 tot 18 uur.

Om 17 uur namiddagconcert op de kiosk op de Grote Markt.

MAASTRICHT: Antiek- en vlooienmarkt in de Stationsstraat.

MARGRATEN: Korenfeesten in Sint-Geertruid. Dansavond in de feesttent aan de Eindstraat.

VIJLEN: Zomerwandeling wandelclub Jo-Ne. Vertrek voor 42 km tussen 7 en 9 uur, voor 25 km tot 11 uur, 20 km tot 12 uur, 15 km tot 13 uur, 10 en 7 kilometer tot 14 uur.

VAALS: Toren van Malschaert op Drielandenpunt. Tussen 11 en 13 uur tocht met gids, deelname 10 gulden, kinderen 5 gulden. Tussen 14 en 17 uur en 19 tot 21 uur doorlopende theatervoorstellingen. Entree 15 gulden, kinderen 7,50 gulden.

AKEN (D): Sommerbend, zomerkermis.

BAARLO: Demonstratie van de watermolen nabij de markt tussen 10 en 12 uur.

SWALMEN: Oldtimershow op terrein Bosberg tussen 17 en 19 uur met feestavond.

ZONDAG 18 AUGUSTUS

SITTARD: Ochtendwandeling IVN in de omgeving van Gatsop. Vertrek om 10.30 uur vanaf plein d'n Dreesj in Gatsop.

Om 14 uur begint bij het VVV-kantoor een stadswandeling met gids.

MARGRATEN: Korenfeesten in Sint-Geertruid. vanaf 12 uur Luikse markt, artiestenfestival en Belgische kermis. Om 12 uur Nederlands Kampioenschap Tractor Pulling. Dansavond.

GULPEN: Bierfeesten met vanaf 14 uur muziek.

CADIER EN KEER: Volksfeest met rommelmarkt (vanaf 10 uur) en jaarmarkt (11 uur).

VIJLEN: Zomerwandeling wandelclub Jo-Ne. Vertrek voor 42 km tussen 7 en 9 uur, voor 25 km tot 11 uur, 20 km tot 12 uur, 15 km tot 13 uur, 10 en 7 kilometer tot 14 uur.

MEERSSEN: Rondleiding door de Basiliek en omgeving, bijeenkomst aan het theehuis in het Proosdijpark om 14 uur.

LUIK (B): Zondagsmarkt 'la Batte'.

HASSELT: Om 14 uur vetrekt bij de Dienst voor Toerisme, Lombaardstraat 3 een rondleiding langs bezienswaardigheden en monumenten. Deelname gratis.

AKEN (D): Sommerbend, zomerkermis.

LANDGRAAF: Limburgs kampioenschap ponyrijden op de draf- en renbaan, met veel omringende activiteiten voor kinderen. Van 9.30 tot 19 uur.

GELEEN: Ochtendwandeling over de brunssummerheide. Vertek om 9.30 bij bezoekerscentrum Schrieversheide.

MEERSSEN: Dagtocht IVN per fiets. Vetrek om 10 uur bij het starion.

ROERMOND: IVN-dagwandeling door de Mariapeel. Vertrek om 10 uur bij de kerk van Griendtsveen.

VAALS: Toren van Malschaert op Drielandenpunt. Tussen 11 en 13 uur tocht met gids, deelname 10 gulden, kinderen 5 gulden. Tussen 14 en 17 uur doorlopende theatervoorstellingen. Entree 15 gulden, kinderen 7,50 gulden.

AKEN (D): Sommerbend, zomerkermis.

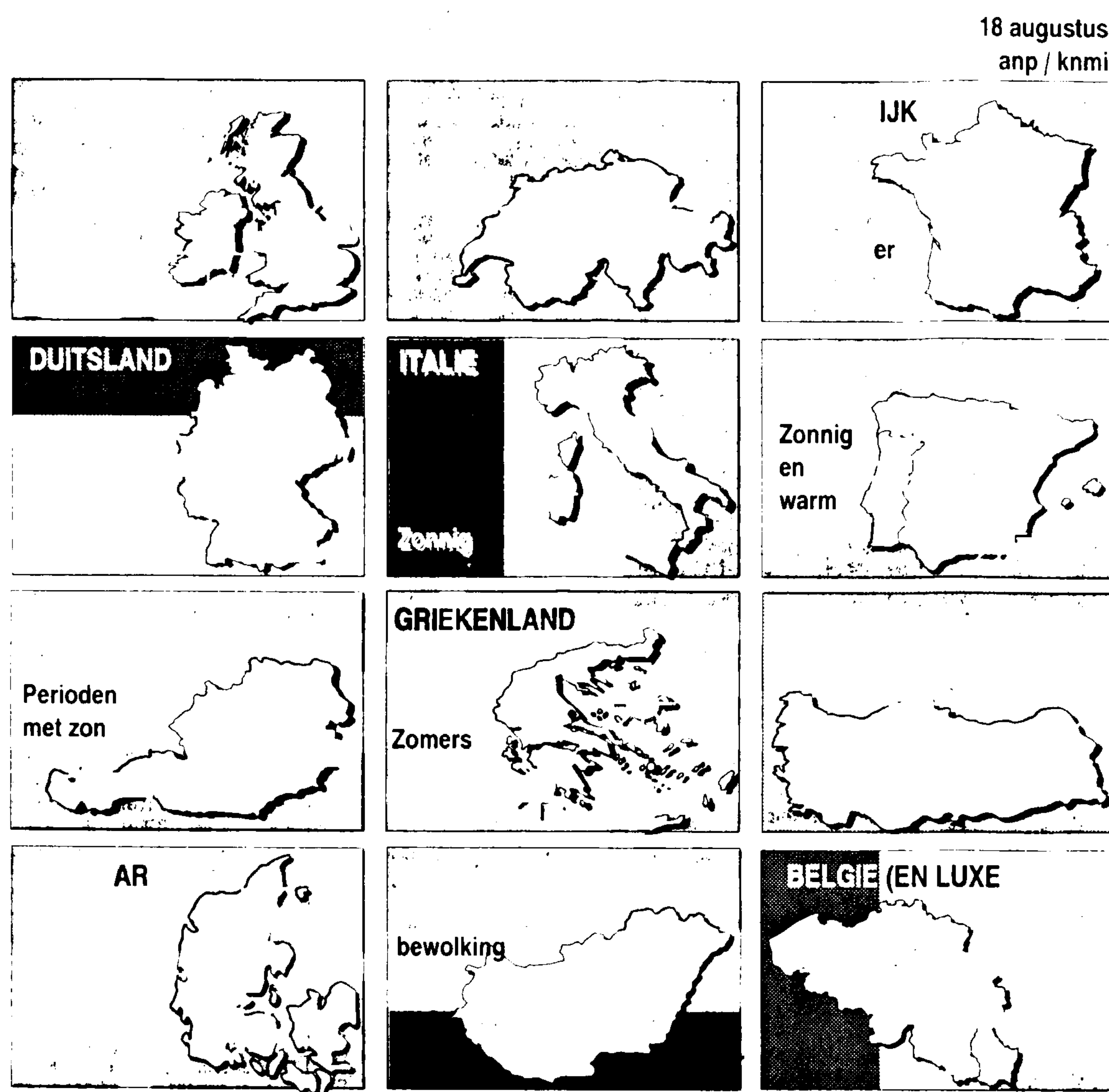
KELMIS (B): Om 15 uur trekt een bloemencorso met 16 praalwagens door de straten van Hergenrath.

MAANDAG 19 AUGUSTUS

VALKENBURG: Condert van de Kingston Youth Concert Band op de kasteelruïne, ingang Grendelplein. Aanvan 15 uur.

ST.ODILIENBERG: Tussen 16.30 uur en 19 uur start zomeravondwandeling van 10 km bij café Smeets, Raadhuisplein.

GULPEN: Dia-avond over het Limburs Landschap in de toeristenkerk om 20 uur.

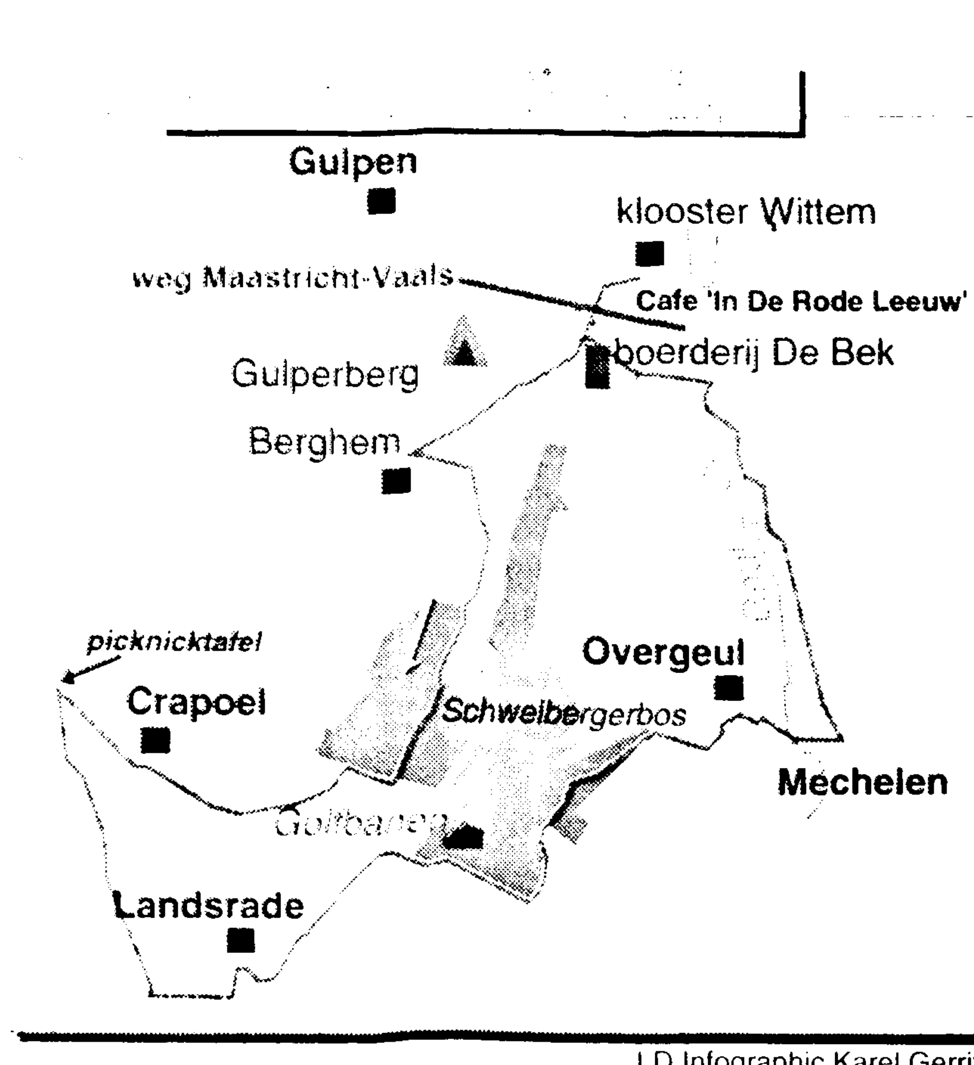
Vandaag eens een mooie wandeling in een gebied met veel afwisseling en een bijna on-Nederlands landschap. De wegen zijn er goed, dus de kans bestaat dat u de voeten droog houdt.
Vanaf de parkeerplaats bij het klooster in Wittem loopt u de smalle allee langs de kasteelboerderij af, naar de grote weg Maastricht-Vaals. Steek direct over naar het royale huis aan de overkant, ga naar rechts een eindje langs de grote weg. Vlak over de brug over de Geul gaat u linksaf, via een draaihek het weiland in. Loop nu, langs enkele moerassige plekken en via twee draaihekken, naar de boerderij De Bek. Ga op de asfaltweg direct links en meteen weer rechts, houd op de splitsing daarna meteen rechts aan.

De weg voert langzaam omhoog langs de oostrand van camping De Gulperberg. Aan het eind van het pad draait u scherp links. Op dit weggetje hebt u een fraai uitzicht op het kloostercomplex links, op een bosrand voor u en op glooiende akkers.

Volg het pad nu voorbij een eenzaam liggende grote boerderij rechts, via een slagboom naar een bosrand die aan de rechterkant ligt. U volgt nu het pad langs die bosrand. Let op het bos rechts: het wordt modern onderhouden, dat wil zeggen: bijna niet.

Op de T-splitsing aan het eind vindt u de golfbaan. Als u hier tweemaal links gaat bent u snel weer terug bij het klooster, maar wij gaan rechts. Hier volgt u de weg tot in het gehucht Crapoel. Daar zoekt u de rode paaltjes en volgt die langs de bosrand in westelijke richting.

Op een plaats waar links een picknicktafel staat en waar de weg scherp links gaat (blauwe paaltjes) gaat u inderdaad scherp links af. U volgt voorlopig de blauwe paaltjes. U kunt ook meteen in het bos weer omhoog gaan (aan de linkerkant van de weg), u komt dan later op het 'blauwe' pad terug.

LD Infographic Karel Gerrits

Als u weer op de weg bent gaat u even later links door het draaihek, en waar het pad weer op een verharde weg uitkomt gaat u rechts (de paaltjes gaan links). Vlak voor een grote boerderij (Landsrade) even verder gaat u rechtdoor, op een T -kruising weer links. Er zijn nu blauwe en zwarte paaltjes. U volgt de zwarte tot het eind van het bos aan uw linkerhand. Daar volgt u de weg die links het bos volgt, nu met gele paaltjes, tot een T-kruising in Overgeul. U gaat rechtsaf en volgt weer ongeveer 300 meter de rode paaltjes.

Even over de Geul neemt u een pad dat eerst nogal intiem tussen huizen doorloopt, gemarkeerd is met rode en zwarte paaltjes en korte tijd later door het weiland de Geul volgt. U oriënteert zich nu op de rode paaltjes tot u, op 300 meter voor u, Hoeve De Bek weer ziet. Daarheen, rechts om de boerderij weer het pad door de weilanden tot op de grote weg, voorzichtig oversteken en naar rechts tot aan de allee en de parkeerplaats van klooster Wittem. In Café 'In De Roden Leeuw' is het goed uitpuffen.
De route is een kilometer of negen lang en is te lopen in drie uur. Bijzonder schoeisel is niet nodig, zelfs kleine kinderen zullen er geen moeite mee hebben.

● **HEERLEN**

Royal: Highlander 2, dag. 15 19.15 en 21.30 uur, za zo ook 17 uur. za 24 uur. **Rivoli:**New Jack City, dag. 18.45 en 21 uur. Teenage Mutant Ninja Turtles 2, dag. 14.30 uur, za zo ook 16.30 uur. **Maxim:**King Ralph, dag. 14.30 19 en 21 uur, za zo ook 16.30 uur.**H5:** Robin Hood; prince of thieves, dag. 14.30 18 en 21 uur. Teen Agent, dag. 14.15 18.45 en 21.15 uur, za zo ook 16.15 uur. The naked gun 2 1/2, dag. 14 19 en 21.30 uur, za zo ook 16 uur. Switch, dag. 19 en 21.30 uur, za zo ook 17 uur. Return to the Blue Lagoon, dag. 19 uur, za zo ook 17 uur. Assepoester, dag. 14 en 15.30 uur. Hudson Hawk, dag. 21 uur. De kleine zeemeermin, dag. 14 en 15.30 uur.

● **SCHAESBERG**

Autokino: The Hard Way, dag. 21.45 uur. Hudson Hawk, vr za 24 uur.

● **MAASTRICHT**

Mabi: Teen Agent, dag. 19 en 21.30 uur, dag. beh vr ook 14.30 uur. Teenage Mutant Ninja Turtles 2, dag. beh. vr 14.30 uur, vr 14.15 uur. Hudson Hawk, dag. 21.15 uur, vr ook 19 uur, za t/m do ook 18.45 uur. Return of the Blue Lagoon, vr 14.15 en 19 uur, za t/m do 18.45 en 21.15 uur. New Jack City, dag. 21.15 uur. King Ralph,.vr 14.15 19 en 21.15 uur, za t/m do 14.30 18.45 en 21.15 uur. **Ciné-K:** Dances with wolves, dag. 20 uur. **Cinema-Palace:** Robin Hood; prince of thieves, dag. 14 17.15 en 20.45 uur. The Naked Gun 2 1/2, dag. 14 16.30 19 en 21.30 uur, Switch, dag. 16.30 19 en 21.30 uur. Assepoester, dag. 14.30 uur. **Lumière:** Sailors don't cry, vr zo 20.30 uur, za 22.30 uur. Damnation, vr zo 22.30 uur, za ma 20.30 uur. Working girls, ma wo 22.30 uur, di do 20.30 uur. Tales of ordinairy madness, di do 22.30 uur, wo 20.30 uur. **Kinderfilmhuis Zoem:** Pippi Langkous, di wo 14 uur.

● **VALKENBURG**

Openluchttheater: The silence of the lambs, za 22.30 uur.

● **GELEEN**

Roxy: The Naked Gun 2 1/2, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur. **Studio Anders:** Not without my daughter, dag. 20.30 uur. Return to the Blue Lagoon, zo wo 15 uur.

● **SITTARD**

Forum: Robin Hood; prince of thieves, dag. 14 en 20.30 uur. Dances with wolves, dag. 20.30 uur. Teenage Mutant Ninja Turtles 2, dag. 14 uur.

● **ECHT**

Royal-MicroRoyal: King Ralph, vr t/m di en do 19.30 uur. Dances with wolves, vr t/m di en do 20 uur. The silence of the lambs, vr t/m di en do 21.45 uur.

● **HEERLEN**

Openbare Bibliotheek, Raadhuisplein 20. Expositie met schilderijen en tekeningen van Theo Lenssen. T/m 23/9, geopend ma t/m do 16-20 uur, di, wo en vr 14-17 uur, za 10-13 uur. **Thermenmuseum,** Coriovallumstraat 9. Expositie 'Energeia', recent werk van architect Wiel Arets. T/m 18/8, geopend di t/m vr van 10-17 uur en za en zo van 14-17 uur. **Bezoekerscentrum Schrieversheide,** Schaapskooiweg 99. Expositie 'Roofvogels in Nederland'. T/m 29/9, geopend van di t/m zo van 11-17 uur. **Stadsgalerij Heerlen,** Raadhuisplein 19. Expositie 'Hedendaagse Fin de Siècle'. T/m 1/9, open di t/m vr van 11-17 uur en za en zo van 14-17 uur. **Galerie Het Wevertje,** Weverziekenhuis. Olieverfschilderijen van Jan Penders. T/m 31/8.

● **HOENSBROEK**

Kasteel Hoensbroek. Werk van Jack Vreeke en Cor Weerts met als thema Straattheater. T/m 25/8.

● **LANDGRAAF**

Raadhuis. De Bokkerijders in de literatuur. Van 6/9 t/m 27/9, open ma t/m vr 9-12 uur, ma en do ook 14-16 uur, do ook 17-19 uur. **Galerie Gaudi.** Hereweg 83. Lenie van Vugt, objecten en Petra Dijkers, tekeningen en schilderijen van 1/9 tot 6/10, do t/m zo van 10 tot 17 uur.

● **BRUNSSUM**

Galerie Het Kijkraam, Akerstraat 124. Expositie van Jenny Roost en Thea en Adri Zoethout. T/m 1/9, open di t/m zo van 14-18 uur. **d'r Brikke-Oave,** Lindeplein 5a, hommage aan een tuin, werken van Paula Janken-Wolfs. 30/8 tot 23/9, ma t/m vr van 10-12, van 14-17 en van 19-21 uur. Zo van 15-17 uur.

● **SCHINVELD**

Galerie Wunnik, Eindstraat 58. Recent werk van Jos van Wunnik. Geopend, iedere zo van 14-18 uur. Tevens lichtplastieken van Coen Kaayk.

● **MAASTRICHT**

Bonnefantenmuseum, Dominikanerplein 5. Expositie van Toon Teeken en Shinkichi Tajiri. T/m 1/9, open di t/m vr van 10-17 uur en za en zo van 11-17 uur. **Natuurhistorisch Museum**, De Bosquetplein 6-7. Foto-expositie door natuurfotografengilde. Open ma t/m vr 10-12.30 en 13.30- 17 uur, za en zo 14-17 uur. **Dominicanerkerk**. Serpo. De slangenwereld tentoongesteld. **Galerie Henn,** St. Nicolaasstraat 26c. Expositie met werk van Els Ceulemans, Wim Salki, Tuur Faeks, Gert-Jan Dols en Theo Lenssen. T/m 7/9, open 18-21 uur. **Uit Hoes met de kiekdoes** , Bogaardenstraat 43. Schilderijen, objecten, poppen en attributen van Pieke Dassen. T/m 31/8, open di t/m za 10-17 uur. **Amarna**, Rechtstraat 84. Sieraden en objecten van Yvonne Savelkoul. Van 17/8 tot en met 30/9. Di t/m vr 11 tot 18 uur, do tot 21 uur en za van 11 tot 17 uur. **Gouvernement** , Limburglaan 10. Keuzewerk 4, hedendaagse kunst van Frank Halmans, Norbert Heyers, Martha Laugs en Egied Simons. 19/8 t/m 4/10, op werkdagen van 9 tot 17 uur.

● **MARGRATEN**

Galerie Keramiek, Groot Welsden 48. Permanente expositie van Natascha Rieter en Siegfried Gorinskat. Open di t/m zo 13-17 uur.

● **BUNDE**

Amro-bank. Schilderijen en aquarellen van Toke Custers-Engelen. T/m 15/9, open tijdens kantooruren.

● **EYS-TRINTELEN**

Sio2, Eyserweg 4. Schalen en schotels van Christianne Roovers. T/m 2/9, open do tot zo 14-17 uur.

Limburgs dagblad voor oostelijk zuidlimburg

Zaterdag 17 augustus 1991 ● Pagina 11

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

Morsen

Niets smeriger dan een koude bitterbal, maar te heet is ook niet alles. Het zal niet de eerste keer zijn dat we in onze gulzigheid tong en gehemelte verbranden aan een net uit het hete vet gehaalde snack. Goeie frites moet warm zijn, was waarschijnlijk ook de gedachte van een cafetariahouder in Landgraaf. 't Warme Hapje, doopte hij zijn etablissement. Maar bij het aanbrengen van de naam op de pui ging er iets mis: de apostrof kwam niet links, maar rechts van de letter terecht. Het Te Warme Hapje dus. Blazen!

Morsen 2

● Pastor Huub Latten van de St.-Antoniusparochie in Heerlen-Beersdal viert binnenkort zijn 40-jarig kloosterjubileum. Op zondag 8 september wordt dat uitgebreid gevierd, onder andere met een eucharistieviering waarin pastor Latten kenbaar duidelijk zal maken dat hij voorlopig nog niet van plan is te stoppen. Een huis-aan-huisblad meldde tenminste dat de jubilaris in de mis zelf zal 'doorgaan'.

Morsen 3

● Wie kaatst kan de bal verwachten, luidt het spreekwoord. En inderdaad, met regelmaat betrappen LD-lezers ons op morspartijen. L.H. Hornman uit Kerkrade las in de Vrijuit-bijlage van afgelopen week dat Groesbeek bij Eindhoven ligt, terwijl hij toch in de vaste overtuiging verkeerde dat Nijmegen meer in de buurt ligt.

Bramen

● Het is weer bramentijd. Gewapend met grote zakken en plastic emmers zoeken liefhebbers van de smakelijke vruchten de meestal in het wild groeiende struiken op om de oogst binnen te halen. Lekker in de yoghurt, om er jam van te maken of om gewoon zo uit het handje te eten. Sommige boffers hebben de braamstruiken gewoon in de tuin staan. Zoals Arnold en Nelly Meeuwsen. Ze laten ons weten dat er dit jaar zoveel bramen aan de struiken zitten, dat ze het zelf niet aangeplukt en -gegeten krijgen. Wie van bramen houdt, mag bij hen gratis komen plukken. Het adres is: Musschenbroek 28 in Heerlen. Wel graag eerst even bellen naar ☎727971.

Trekken

● Voor de derde keer in successie nodigt prinsengarde Coriovallum deelnemers uit voor haar jaarlijks 'vrachtwagentrekken'. Nabij café Coriovallum aan de Venlostraat in Heerlen wordt zondag vanaf 13.00 uur gestreden in drie klassen, te weten herenteams (maximaal 4 trekkers) tot 320 kilogram en boven 320 kilogram en damesteams. Jongeren tot 13 jaar kunnen zich bekwamen in het trekken van een Lelijke Eend. Het inschrijfgeld voor de 'truckcompetitie' bedraagt vijfentwintig gulden. Geen bedrag om je aan te vertillen?

'Internationaal industrieterrein al in 1993 van start'

KvK houdt vast aan kantoren Geleendal

● *Bij laswerkzaamheden aan een oude auto is gistermiddag een schuur in Ubachsberg geheel uitgebrand. De brandweer wist de brand snel te blussen, maar kon niet voorkomen dat behalve de schuur en de auto ook het lasapparaat en een brommer verloren gingen. Niemand raakte gewond.* Foto: CHRISTA HALBESMA

HEERLEN – De Kamer van Koophandel voor de Mijnstreek is zeer verbaasd dat Heerlen het Geleendal-terrein niet langer expliciet als kantoorlokatie noemt. En dat terwijl Heerlen nog niet zo lang geleden de conclusies van het Buck-rapport over de Zuidlimburgse bedrijfsterreinen onderschreef.

Dat schrijft de Kamer in een brief aan het Heerlense college als reactie op de ambtelijke nota 'Structuurvisie Heerlense bedrijfsterreinen 1991-2000.'

Volgens de Kamer van Koophandel moet het Geleendal-terrein ontwikkeld worden tot hoogwaardig bedrijventerrein. „Hierbij kan gedacht worden aan research en development, hoogwaardige distibutie en dienstverlenende activiteiten in een kantoorachtige omgeving. In de regio is nergens een lokatie voorhanden met een dergelijke, parkachtige uitstraling en goede mogelijkheden voor zichtlokaties."

Inmiddels is bekend geworden dat Heerlen een principe-overeenkomst heeft gesloten met het ABP tot aankoop van terrein, dat dertig hectare groot is. De gemeente zou overwegen de bestemming te veranderen in woningbouw. De Heerlense raad kan hierover binnenkort een voorstel tegemoet zien.

Langveld

De Kamer van Koophandel dringt ook aan op een snelle besluitvorming over het grensoverschrijdende bedrijfsterrein Langveld, dat ten noordoosten van de grensovergang Bocholtz moet komen. Alhoewel er aan Duitse kant nog gestudeerd wordt op de wenselijkheid en haalbaarheid van dit project, zegt de Kamer dat er in Duitsland plannen bestaan om al in 1993 te beginnen met de uitgifte van de grond.

„Er moet alles aan gedaan worden om in Nederland gelijktijdig met de uitgifte te beginnen. Een wederzijdse afstemming in de vorm van een totaalvisie is anders niet meer aan de orde. De planvorming en verwerving van dit terrein zullen sneller moeten verlopen dan Heerlen nu aangeeft in haar structuurschets."

Einde aan verblijf zigeuners

HOENSBROEK – Een groep zigeuners, die met negen woonwagens was neergestreken op de parkeerplaats van zwembad Terveurdt in Hoensbroek, is gisteren door de Heerlense politie gemaand te vertrekken.

De woonwagenbewoners kwamen van een zigeunertreffen in de Belgische plaats Gent en waren op doorreis naar Eindhoven. Ze arriveerden zondagavond in Heerlen. De politie gedoogde de groep aanvankelijk, maar omdat het aantal wagens steeds groeide, moest zij gisteravond verdwijnen. Het vertrek van de woonwagenbewoners verliep zonder problemen.

Aanpak riool in Aarveld duurt maanden

HEERLEN – Het vernieuwen van de riolering onder de Benzenraderweg en rond het Bekkerveld in Heerlen zal de komende maanden voor de nodige overlast zorgen. De werkzaamheden worden in drie fases uitgevoerd.

Van 19 augustus tot 13 september is het stuk van de Welterlaan tot aan Burg. Savelbergstraat aan de beurt. Van 16 september tot 24 oktober volgt de Savelbergstraat tot aan de Bekkerweg. Van 28 oktober tot 29 november tenslotte volgt de Bekkerweg van de Burg. Savelbergstraat tot aan de St. Annalaan.

Vóór uitspraak van mr Eliëns in kort geding

Scholier moet eerst andere school zoeken

HEERLEN – De Stedelijke Scholengemeenschap Maastricht hoeft Pie Geelen (18) voorlopig niet toe te laten tot de VWO-afdeling van de openbare school. Pas als de Maastrichtenaar er binnen veertien dagen niet in slaagt een andere school te vinden, moet de gemeente Maastricht een eerdere verwijdering van Geelen van de HAVO in heroverweging nemen. Tot die conclusie kwam rechter mr F. Eliëns, gisteren tijdens het kort geding tussen Pie Geelen en de gemeente Maastricht voor het Heerlense kantongerecht.

Geelen heeft een kort geding tegen de gemeente Maastricht, die het gezag voert over de openbare school, aangespannen omdat hij niet toegelaten wordt op de VWO-afdeling van de Stedelijke Scholengemeenschap Maastricht. Het bestuur beroept zich op het feit dat Geelen in februari van dit jaar van de HAVO is verwijderd, na een incident waarbij een groep leerlingen een lerares Nederlands beledigde. Volgens J. Wijlands, hoofd van de afdeling onderwijs en educatie van de gemeente Maastricht, was dit 'één van de vele incidenten waarbij Geelen betrokken was'.

„De maat was vol. Pie had het krediet bij de meeste docenten verspeeld. Daarom is hij in de tweede week van februari definitief verwijderd", verklaarde Wijlands aan mr Eliëns. Geelen kreeg door privé-les wel de mogelijkheid zijn HAVO-diploma te halen.

Tijdens de zitting ging het vooral om de vraag of Pie Geelen tot dezelfde scholengemeenschap toegelaten kan worden voor een VWO-opleiding. De advocaat van de gemeente mr. Paulussen noemde dit 'onmogelijk'. „Een nieuwe toelating druist in tegen de eerdere verwijdering. Bovendien is het contact tussen school en leerling in die mate verstoord, dat van een goede relatie geen sprake meer kan zijn ", aldus Paulussen.

Voor Geelen, die intensief de zwemsport beoefent, is een hernieuwde toelating tot de scholengemeenschap een laatste strohalm. Pie: „Alle opleidingen in Maastricht zijn al vol en als ik elders naar school moet kan ik mijn zwemcarrière wel vergeten. De training is dan niet meer te combineren met mijn opleiding."

Eliëns plaatste daar vraagtekens bij. „Gezien de omstandigheden is het niet wenselijk dat Pie op de Stedelijke Scholengemeenschap aan het atheneum begint. In de directe omgeving van Maastricht zijn zeker andere scholen te vinden. Laten we dat eerst eens uitzoeken", was zijn advies. De Maastrichtenaar heeft nu tot vrijdag dertig augustus de tijd om een andere opleiding op aanvaardbare afstand te vinden. Lukt dat niet, dan volgt op die dag alsnog een uitspraak van mr Eliëns in het kort geding.

Brunssummer weet heemtuin nauwelijks te vinden

'We liggen in een dode hoek'

BRUNSSUM – Op de rand van de Brunssummerheide, gevangen tussen de velden van sportvereniging Langeberg en de nieuwe Afcentschool, ligt een stukje Brunssum dat slechts weinigen weten te vinden: de heemtuin van het plaatselijke Instituut Voor Natuur- en milieueducatie, het IVN.

Hoewel de tuin toch al weer vijftien jaar groeit en bloeit, weet een Amsterdammer hem eerder te vinden dan de Brunssummer zelf, zoals Henk Baar, secretaris van IVN-Brunssum, spottend zegt. En daarna berustend: „We liggen nu eenmaal in een dode hoek".

Opgericht in 1961, beleeft het Brunssumse IVN dit jaar zijn 30-jarig bestaan. De 275 leden tellende vereniging heeft als doel de Brunssumse bevolking bewuster te maken van de relatie tussen de mens, zijn cultuur en de omgeving. Ongeveer veertig van die leden zijn daar actief mee bezig.

„Veel te weinig," vindt Baar. „Zo snel je bij mensen aanklopt voor een of andere vorm van hulp, kom je voor een gesloten deur te staan. De mensen hebben geen zin meer om er na het werk op uit te gaan. Hun enige interesse is de tv. De mens is veel te individualistisch geworden."

Het IVN kampt behalve met een tekort aan vrijwilligers, ook met een toenemende mate van vergrijzing. „Kijk maar om je heen," zegt Baar, wijzend op het 'personeel' dat tijdens de pauze van een bakje koffie geniet, „het zijn allemaal grijze mannen van 60, 70 jaar. Als die er niet meer zijn, wie moet hier de boel dan overnemen?"

Hij zucht eens diep. De toekomst van het jubilerende instituut ziet er somber uit. Toch geeft hij de moed niet op. De festiviteiten rond het zesde lustrum moeten zorgen voor een grotere aandacht voor tuin en vereniging. Daarom ook wordt het feest in het weekend van 31 augustus en 1 september gehouden en niet in januari, toen het instituut officieel verjaarde.

„Nu kun je fijn alles hier in de tuin situeren," legt Baar uit. „In januari hadden we naar een zaal moeten gaan, terwijl we nu de mensen naar de heemtuin kunnen lokken. Misschien ontdekken ze dan de schoonheid van dit stukje natuur. Want echt waar, zo snel je hier binnenloopt, word je overvallen door de rust."

● *IVN'ers Jeu Borger en Henk Baar in het rosarium. Op de achtergrond het vakwerkhuisje, de trots van de heemtuin.* Foto: FRANS RADE

De Oostelijke Mijnstreek kampt al jaren met een tekort aan recreatieve voorzieningen. Er zijn vooral te weinig mogelijkheden voor de eigen bevolking om er een dagje uit te kunnen. Via een rondvraag langs allerlei bestaande voorzieningen willen we de komende weken laten zien dat er, in onze eigen 'achtertuin', toch volop ontspanningsmogelijkheden zijn.
Sommige zijn slechts door ingewijden ontdekt. Andere zijn weliswaar bij een breder publiek bekend, maar zouden een opknapbeurt zeer goed kunnen gebruiken.
'In de achtertuin' geeft gedurende de zomerperiode twee keer per week een indruk van hoe de recreatieve voorzieningen er in de Oostelijke Mijnstreek bijliggen, wat er zou kunnen verbeteren en of daar plannen voor zijn.

Zuinig

Voor het geld hoeft de bezoeker het niet te laten: de tuin aan de Nicolaas Maesstraat is vrij toegankelijk. „Als je mensen de beurs laat trekken, doe je de natuur geweld aan," meent Baar. „Iets wat vanzelf groeit, daar moet je niet voor hoeven te betalen. Daar mag iedereen voor niks van genieten."

Dat de zuinige Nederlander dan ook. De pot waarin een vrijwillige bijdrage gestopt mag worden, blijft nagenoeg leeg. Toen de groep van 175 personen die onlangs de tuin bezocht, de poort achter zich gesloten had, en de geldpot hoopvol werd bekeken, zat er welgeteld vijfenzeventig gulden in. Want, zo luidt de Hollandse koopmansmentaliteit, voor niks is voor niks.

Het geld – of beter gezegd de afwezigheid daarvan – is echter niet het grootste probleem waarmee het Brunssumse IVN te kampen heeft. Veel nijpender is het al eerder genoemde tekort aan enthousiaste vrijwilligers die het nodige schoffel- en harkwerk willen verrichten in de heemtuin.

Leugentje

Moeras, boerentuin, hellingbos en rosarium kunnen nog redelijk onderhouden worden. Zorgenkind is de kruidentuin, die veel specialistische kennis en zorg behoeft. Het geheel maakt een wat onderkomen indruk doordat onkruid het echte kruid overwoekert.

Een leugentje om bestwil biedt uitkomst. „We vertellen gewoon dat het zo hoort," lacht Henk Baar ondeugend. En zo wordt de bezoeker dus niet alleen dóór maar ook om de tuin geleid.

gertie schouwenberg

GEBOREN
op
15-08-1991
Dominique
Dochter van:
Fity en Mick Höfelmann
Veldhofstraat 38
6471 CK Eygelshoven

De wittebroodsweken zijn voorbij, wij eten weer volkoren.
Na onze vakantie kijken we met veel plezier terug op een heel speciale dag.
Langs deze weg willen we iedereen bedanken zonder wie onze bruiloft lang niet zo leuk zou zijn geweest.
Tot ziens op 27 juni '93?!
Geertjan en Dieke Claessens-den Boer
Sittard

Op zaterdag 24 augustus 1991 gaan trouwen
Hans Spoelstra
en
Anita van Leuken
Het wettelijk huwelijk wordt voltrokken om 9.30 uur in het oude gemeentehuis te Brunssum.
De kerkelijke inzegening zal plaatsvinden om 14.30 uur in de St.-Corneliuskerk te Heerlerheide.

In verband met het voorgenomen huwelijk van
Hans en Anita
zal
Westlands Bloemenhuis
Corneliusplein te Heerlerheide, op
zaterdag 24 augustus om 15.30 uur zijn gesloten.

Dankbetuiging
Op vrijdag 28 juni vierden wij ons 50-jarig huwelijksfeest en bij deze willen wij allen, mede namens onze kinderen en kleinkinderen, hartelijk danken voor de bijdrage aan de feestvreugde, op welke wijze dan ook betoond.
Louis Vankan
Netta Vankan-Leaven
6311 AE Ransdaal, augustus 1991
Spaanshof 20

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat zij voor ons heeft betekend, delen wij u mede dat heden plotseling is overleden, mijn lieve vrouw, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder en oma
Mia Radix-Offermans
echtgenote van
Fré Radix
op de leeftijd van 66 jaar.
In dankbare herinnering:
Hoensbroek: Fré Radix
Oirsbeek: Fred en Marianne
Guido
Hoensbroek: Loek en Franny
Jelijn, † Mathijs, Lidewij, Anouk, Vincent, Mathijs
Heerlen: Coby en Cor
Joeri
16 augustus 1991
Hoofdstraat 271
6432 GE Hoensbroek
De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 20 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Maagd der Armen te Hoensbroek-Mariagewanden, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats aan de Randweg.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
U kunt afscheid nemen in een der rouwkamers van de Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek; bezoekgelegenheid dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur, zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

†
Getroffen in ons hart, zoals zijn hart hem trof, willen wij u in kennis stellen van het onverwacht overlijden van onze vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef
Matthias Ferdinand Videc
weduwnaar van
Maria Josefa Aretz
geboren 20 januari 1911
te Gelsenkirchen-Horst (Duitsland)
gestorven 15 augustus 1991 te Brunssum
Hij is ons op oorspronkelijke wijze voorgegaan in levenszin, volharding en trouw aan gekozen beginselen.
Heeze-Roosendaal: Ferdi Videc
Maria Tak
Utrecht: John Videc
Lidy Lensink
Brebbia (Italië): Ben Videc
Jopie Videc-Withagen
Karin
Limbricht: Marga Dohmen-Videc
Jacques Dohmen
Koudekerk a/d Rijn: Marie-Louise Bemelmans-Videc
Karel Bemelmans
Heeze: Tony Heiligers-Videc
Jo Heiligers
Monique, Yvonne, Jeannette
Correspondentie-adres:
Prins Bernhardstraat 2B, 6443 AM Brunssum.
Tot aan zijn begrafenis ligt hij opgebaard in het mortuarium van het St.-Gregoriusziekenhuis te Brunssum.
De kerkelijke afscheidsviering zal plaatsvinden in de kerk van de H. Vincentius à Paulo te Rumpen-Brunssum (Prins Hendriklaan 378), op maandag 19 augustus om 11.00 uur.
Samenkomst in de kerk, waar ook gelegenheid zal zijn voor schriftelijk condoleren.
De begrafenis vindt aansluitend plaats op het r.k. kerkhof naast de kerk.
Na afloop is er een koffietafel waarvoor u bent uitgenodigd (Hotel Kerkeveld, Kerkeveldstraat 7, Brunssum).
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†
De graankorrel sterft ...,
maar de hoop leeft voort in het volk.
In mei kwam hij naar Nederland, hopend op een behandeling.
Tot het einde bleef zijn droom om terug te keren naar het land en het volk waar hij 27 jaar mee verbonden was.
Ver van het Filippijnse volk en de Filippijnse karmel, die hem zo dierbaar waren, stierf hij, na een snel en agressief ziekteproces, temidden van zijn familie en naaste vrienden.
Pater Crispin Offermans (karmeliet) Antonius Joseph
superior van de karmel in de Filippijnen
* 17-10-1935 † 15-8-1991
Abdissenbosch: L. Offermans-Krisp
Waubach: Mia Jongen-Offermans
Harry Jongen
Waubach: Annelies Snijkers-Offermans
Jan Snijkers
Haaksbergen: Cecile Veger-Offermans
Jan Veger
Abdissenbosch: Leo Offermans
Leny Offermans-Salemink
neven en nichten
Carmelite Fathers
1141 Loobanstreet
Paco Manilla 1007
Karmelieten Nederland
Vincent van Goghplein 4
7606 HP Almelo
P. Tjeu Timmermans
co-provinciaal
Correspondentie-adres:
6374 BA Landgraaf, Gravenweg 37
De plechtige uitvaartdienst wordt opgedragen op dinsdag 20 augustus om 12.00 uur in de H. Bernadettekerk te Abdissenbosch, waarna de begrafenis plaatsvindt op de begraafplaats aan de Reeweg aldaar.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 11.30 uur.
Maandagavond, 19 augustus, is er om 19.00 uur een avondwake in vorengenoemde kerk.
Crispin is opgebaard in de chapelle ardente van het De Weverziekenhuis te Heerlen; bezoektijd dagelijks tussen 16.00 en 17.00 uur.
Liever geen bloemen; giften worden op wens van de overledene besteed voor het missiewerk in de Filippijnen.

Met verslagenheid namen wij kennis van het overlijden van ons geacht lid, de zeer eerwaarde heer
pater Jozef Offermans
Wij verliezen in hem niet alleen een lid, maar tevens een goede vriend. Moge de Heer hem voor alle goede werk belonen.
Dirigent, bestuur, leden en damescomité fanfare Abdissenbosch

Enige en algemene kennisgeving
†
Met droefheid geven wij kennis, dat na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor haar betekende, toch nog onverwacht van ons is heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder
Barbara Wolsing
weduwe van
Peter Weber
Zij overleed in de leeftijd van 77 jaar, voorzien van het h. oliesel.
Kinderen, klein- en achterkleinkinderen
16 augustus 1991
Dr. Schaepmanstraat 19, 6371 EH Landgraaf
De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 21 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St. Barbara te Schaesberg-Kakert, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.
Avondwake tot intentie van onze dierbare overledene dinsdag 20 augustus om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen, dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Enige en algemene kennisgeving
†
Na een dapper en geduldig gedragen lijden is toch nog onverwacht van ons heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, schoonzuster, tante en nicht
Corrie de Rijk
weduwe van
Theo van der Wouw
Zij overleed in de leeftijd van 83 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken, na een liefdevolle verzorging in het bejaardenverzorgingstehuis De Dormig.
Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie De Rijk
Familie Van der Wouw
Landgraaf, 16 augustus 1991
Corr.adres: Hertogenlaan 323, 6463 HG Kerkrade
De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 20 augustus a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Familie te Schaesberg-Veldstraat, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.
Gebedsdienst tot intentie van onze dierbare overledene in het bejaardenverzorgingstehuis De Dormig, Op de Heugden 100 te Landgraaf maandag 19 augustus a.s. om 18.15 uur in het bejaardenverzorgingstehuis De Dormig, Op de Heugden 100 te Landgraaf.

Dankbetuiging
Zoveel kaarten en bloemen en zoveel medeleven en belangstelling hebben ons gesteund bij het afscheid nemen van onze dierbare en allerliefste
Marleen Kootstra
Daar het ons onmogelijk is ieder persoonlijk te bedanken, hopen wij dat u langs deze weg onze erkentelijkheid wilt aanvaarden.
Familie Kootstra
en kinderen
Marc Donkers
Hoensbroek, augustus 1991
Chr. Quixstraat 41

Dankbaar voor het vele goede dat wij van hem mochten ontvangen, delen wij u mede dat na een moedig en waardig gedragen lijden is overleden, voorzien van de h. sacramenten, mijn lieve man, mijn goede en zorgzame vader
Leo Meens
echtgenoot van
Wies Schils
op de leeftijd van 64 jaar.
In dankbare herinnering:
Wies Meens-Schils
Harry en Marie-Thérèse
16 augustus 1991
Hermanslaan 8
3630 Maasmechelen (B.)
De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 21 augustus om 11.00 uur, in de St. Dionysiuskerk te Schinnen, waarna bijzetting in het familiegraf aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze directeur, de heer
Leo Meens
Hij zal in onze herinnering blijven voortleven als een fijn en bescheiden mens met veel inzet en een grote betrokkenheid voor de brouwerij.
Hij had steeds voor iedereen een vriendelijk woord.
Wij zullen hem erg missen.
Wij wensen de familie Meens veel sterkte.
Medewerkers
Alfa Brouwerij

†
Met diepe verslagenheid, maar dankbaar voor de fijne jaren die wij samen met hem mochten beleven, geven wij kennis dat toch nog onverwacht van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef
Michel Schoemans
echtgenoot van
Ida Sijstermans
Hij overleed in de leeftijd van 67 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.
Kerkrade: I. Schoemans-Sijstermans
Kohlscheid: Corrie Vogt-Schoemans
Hans Vogt
Carsten en Patrick
Kerkrade: Mai Schoemans
Truus Schoemans-Selder
Ralph en Luc
Familie Schoemans
Familie Sijstermans
15 augustus 1991
St. Leonardusstraat 38, 6464 AL Kerkrade
De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 20 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Petrus/Maria ten Hemelopneming te Kerkrade-Chevremont, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 19 augustus om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het streekmortuarium (gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek), St. Pieterstraat 145 te Kerkrade-Chevremont, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†
Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor wat zij voor ons geweest is, delen wij u mede, dat God tot Zich heeft genomen, in de leeftijd van 62 jaar, mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht
Maria Gerarda Keulartz
echtgenote van
Hendrik Christiaan Heijnen
Zij is in de Heer overleden.
Wij bevelen haar in uw gebeden aan.
Klimmen: H.C. Heijnen
Amsterdam: L. Heijnen
S. van Gorkom
Soendra
Familie Keulartz
Familie Heijnen
15 augustus 1991
Acht-Bunderstraat 9, 6343 AM Klimmen
De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 20 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Remigius te Klimmen, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op het r.k. kerkhof aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Zaterdag tijdens de h. mis om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk, zal de overledene bijzonder worden herdacht.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel te Voerendaal, dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†
Na kort en hevig lijden overleed te Richmond Ca. U.S.A., op 39 jarige leeftijd, mijn dochter, zusje, onze moeder, tante en nichte
Helene Hubertina Francine van der Vis (Marleen)
levensgezellin van
Bobby Jo Dodson
De bedroefde familie:
† Christiaan C. van der Vis
Hoensbroek: Agnes M.J. van der Vis-Verstraeten
Hoensbroek: Christiane M.D. van der Vis
Oakland, Ca.: Nicole Meijer
Sean Meijer
Hoensbroek, 15 augustus 1991
Dr. Martin Luther Kinglaan 13, 6431 VH
Overeenkomstig de wens van de overledene vindt de crematie plaats te Richmond, Ca.

Met diepe verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van
Rina Philippen
Wij wensen de familie Philippen veel sterkte in deze moeilijke dagen.
Bestuur en leden
kapel Alles Went

Met grote droefheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van
Rina Philippen
Wij wensen Jan en de kinderen veel sterkte in deze moeilijke dagen.
Bestuur en leden van de r.-k. v.v. D.V.O.

† Pierre Selder, 72 jaar, weduwnaar van Maria Tobben. Corr.adres Keulselaan 68, 6045 GK Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 19 augustus om 14.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart te Roermond.

Al heeft hij ons verlaten,
hij laat ons nooit alleen.
Wat wij in hem bezaten,
is altijd om ons heen.
Na een leven getekend door liefde, eenvoud en hulpvaardigheid, is na een moedig gedragen lijden van ons heengegaan, mijn lieve man, onze lieve papa, opa, schoonvader en zwager
Egbert Kattenberg
echtgenoot van
Wienie Jansen
Hij overleed op de leeftijd van 71 jaar.
In dankbare herinnering:
Hoensbroek: B.J. Kattenberg-Jansen
kinderen en kleinkinderen
Familie Kattenberg
Familie Jansen
16 augustus 1991
Mgr. Lebouillestraat 71, 6431 KJ Hoensbroek.
De dienst van woord en gebed, geleid door ds. Van de Pol, zal gehouden worden op woensdag 21 augustus a.s. om 13.00 uur in de Goede Herder Kerk, gelegen aan de Kastanjelaan te Hoensbroek. Aansluitend vindt de crematie plaats in het crematorium te Heerlen.
Er is gelegenheid tot schriftelijk condoleren in voornoemde kerk.
Pap is opgebaard in een der rouwkamers van de Universele, gelegen aan de Hoofdstraat 100 te Hoensbroek. Afscheid nemen van maandag t/m zaterdag van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur. Zondag van 14.00 tot 15.00 uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met diepe verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden van
Jo Ploum
Je zult altijd in onze gedachten voortleven.
Personeel en klanten
Jacky's cafetaria
Hoensbroek
Augustus 1991

† Tjeu Nouwen, 39 jaar, echtgenoot van Corrie Bovend'Eerdt. Spinstr. 8, 6039 DA Stramproy. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 17 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Willibrordus te Stramproy.

† Maria E. Nijssen, 86 jaar. Corr.adr. Begijnhofstr. 30, 6041 GX Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op zaterdag 17 augustus om 14.00 uur in de O.L.V. Munsterkerk te Roermond.

† Sjef Debets, 42 jaar. Cunegondisstr. 11, 6017-ED Thorn. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 20 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Michaël te Heugem-Randwyck-Maastricht.

† Johannes Extra, oud 44 jaar. 6231 JT Meerssen, Aan de Pietsmolen 20. De eucharistieviering zal plaatshebben op maandag 19 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Jozef Arbeider te Meerssen-West. Er is geen condoleren.

† Corrie Kerkhofs, oud 66 jaar, weduwe van Frans Lemaire. 6214 VN Maastricht, Florasingel 25. De uitvaartdienst zal gehouden worden heden zaterdag 17 augustus om 14.00 uur in de parochiekerk van het Onbevlekt Hart van Maria, Mariaberg-Maastricht. Er is geen condoleren.

† Elisabeth van Lieshout, oud 79 jaar, echtgenote van Hubertus Jongen. Maastricht, corr. adres: Esdoornstraat 1, 6031 VK Nederweert. De eucharistieviering zal gehouden worden op maandag 19 augustus om 11.00 uur in de kerk van St. Martinus te Maastricht-Wyck. Schriftelijk condoleren in de kerk.

† Sjer Stijns, oud 59 jaar, echtgenoot van Jacqueline Slangen. 6241 EX Bunde, Kon. Julianastraat 33. De uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 19 augustus om 11.00 uur in de St. Agneskerk te Bunde. In de kerk gelegenheid tot condoleren.

Enige en algemene kennisgeving
†
Dankbaar voor het vele goede dat hij tijdens zijn leven heeft gegeven, hebben wij afscheid genomen van onze lieve en zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, broer, schoonbroer en neef
Math Odekerken
echtgenoot van wijlen
Ida Haag
in leeftijd van 78 jaar.
Kinderen Odekerken
zijn klein- en achterkleinkinderen
Bocholtz, 15 augustus 1991
Corr.adres: Achter de winkel 29
6372 SM Landgraaf
De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 19 augustus as. om 11.00 uur in de parochiekerk H. Jacobus de Meerdere te Bocholtz, waarna aansluitend de crematie in stilte plaatsvindt te Imstenrade. Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.
De rozenkrans wordt zaterdag 17 augustus gebeden om 18.45 uur, waarna uitsluitend de avondmis.
De overledene ligt opgebaard in het mortuarium van het De Weverziekenhuis te Heerlen; bezoek van 16.00 tot 17.00 uur.

De plechtige eerste jaardienst voor mijn dierbare echtgenote en onze lieve moeder
Dragi Engels-Zive
zal plaatsvinden op zondag 18 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. F... Akerstraat 99B, Brunssum.
Peter Engels
en Jasmijn
Augustus 1991

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.
Limburgs Dagblad
In de Cramer 37, Heerlen.

Mogelijk ook chemisch afval naar Kerkrade

Tot 200.000 ton vuile grond in Hermangroeve

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De in de Hermangroeve in Eygelshoven in te richten stortplaats moet een capaciteit krijgen van 150.000 tot 200.000 ton. In de groeve moet de af te graven sterk vervuilde grond van het Lauraterrein in Kerkrade, baggerspecie maar mogelijk ook chemisch afval worden gestort.

Deputé Henk Riem zei dat alles gisteren tijdens een vergadering van de commissie Milieu, Verkeer en Waterstaat van Provinciale Staten. Riem verwacht dat binnen een half jaar met de sanering van het Lauraterrein kan worden begonnen nu minister Hans Alders van VROM onlangs het licht op groen heeft gezet voor de bodemsanering van het westelijk deel en het middengedeelte van het voormalige mijnterrein.

Dan is het wel absoluut noodzakelijk dat de Hermangroeve is ingericht als stortplaats, want dat is de enige plaats waar de afgegraven grond van het Lauraterrein naar toe kan. Tijdens de commissievergadering zei Riem overigens dat hij hoopte dat de Hermangroeve over twee jaar tot stortplaats zou zijn ingericht; naderhand bracht hij die termijn terug tot een half jaar.

Onderzoek

CDA en Pvda stemden gisteren in met een onderzoek naar de mogelijke inrichting van de Hermangroeve tot stortplaats en een (vooral) daarvoor benodigd krediet van 660.000 gulden. Maar CDA-statenlid Wiel Ringens zei daar meteen bij dat dit niet betekent dat zijn fractie uiteindelijk zal instemmen met het inrichten van een nieuwe stortplaats in de groeve. Ringens toonde zich nogal overvallen door het voornemen van Gedeputeerde Staten. Het statenlid wilde meer duidelijkheid over de aard van de te storten stoffen, het beheer, de afdichting en dergelijke zaken. Hij toonde zich niet gecharmeerd van de gedachte van een stortplaats 'midden in een woonwijk'.

Riem (PvdA) antwoordde dat het onderzoek antwoord moet geven op de nog vele openstaande vragen. Hij maakte echter duidelijk dat GS geen keus hebben. De Hermangroeve is de enige plek waar men met het afval van het Lauraterrein en de baggerspecie terechtkan. En mogelijk moet ook chemisch afval tijdelijk naar Kerkrade, want ook daarvoor is in de provincie geen andere plaats beschikbaar.

In principe wordt alle vervuilde grond tijdelijk opgeslagen in de Hermangroeve. Maar, zo maakte Riem duidelijk, als het niet mogelijk blijkt de vervuilde grond te verwerken of als dat onbetaalbaar is, dan zal de opslag van de vervuilde mijngrond en baggerspecie permanent zijn.

Voor het beheer van het nieuwe stort – als Provinciale Staten daarmee instemmen tenminste – zal in samenwerking tussen provincie en de NV Sturing Afvalverwijdering Limburg - een aparte instelling in het leven worden geroepen. De fracties van Groen Links, PNL, D66 en de VVD konden gisteren vanwege de nog grote onduidelijkheden nog niet instemmen met het krediet voor het onderzoek.

Riem bevestigde gisteren overigens definitief dat het Zuidhollands afval (200.000 ton) dat naar Zuid-Limburg komt, in de groeve in Oirsbeek wordt opgeslagen.

Bezoekers van barbecue Huy massaal ziek

HUY – Zo'n honderd personen die deelnamen aan een barbecue in de Yachting club van Huy aan de Maas, ten zuidwesten Luik, heben in de nacht van donderdag op vrijdag medische verzorging gekregen in verband met een voedselvergiftiging.

De barbecue was georganiseerd ter gelegenheid van de zevenjaarlijkse feesten van Huy en werd bijgewoond door ongeveer 200 tot 250 personen.

Even voor middernacht begon een eerste persoon over hevige buikkrampen te klagen. Hij was niet de laatste in de rij, want in de loop van de nacht werden in totaal 47 personen opgenomen in de ziekenhuizen van Huy, Luik en Namen. Anderen begaven zich op eigen initiatief naar een ziekenhuis.

Klinisch onderzoek moet de precieze oorzaak van de voedselvergiftiging achterhalen.

Leo Meens overleden

SCHINNEN – Op 64-jarige leeftijd is gisteren in het Belgische Maasmechelen Leo Meens overleden. Hij maakte deel uit van het familiebedrijf Alfa Bierbrouwerij in het Schinnense kerkdorp Thull.

De uitvaartdienst is op woensdag 21 augustus in de St. Dyonisiuskerk in Schinnen.

In verband met het overlijden van Leo Meens zijn de voor zondag 18 augustus geplande Thuller bierfeesten afgelast.

Limburgs lover (3)

● *In de serie opmerkelijke bomen in Limburg vandaag de linde in Ransdaal. „Ik denk dat ze hier vroeger een boompje neer hebben gezet om het pad dat hier liep van wat groen te voorzien." De heer Baggen glimlacht. Het pad van vroeger is nu de Ransdalerstraat in Ransdaal (gemeente Voerendaal), en waar ooit een boompje stond, staat nu een forse linde in een innige omhelzing met Baggens huis.*
De boom staat er naar schatting al ruim 200 jaar, en heeft bepaald geen plaats gemaakt voor de verstedelijking van zijn omgeving. Of misschien heeft de omgeving wel plaats gemaakt voor de boom; linden werden vroeger als heilig beschouwd. In ieder geval maakt de boom met z'n hoogte en dikte indruk op passanten. De boom heeft waarschijnlijk altijd goede verzorgers gekend. Toen tien jaar geleden de toppen eruit werden gehaald, zag men dat dat een eeuw geleden ook al was gebeurd.
De gemeente Voerendaal draagt zorg voor de boom, maar Baggen heeft er geen bezwaar tegen dat gedeeltelijk zelf te doen. „Mij hindert het niet. Ik snoei hem zodat de takken niet op de weg hangen. Veel meer hoef ik niet te doen."
Wellicht dat de boom zijn inspanning beloont. Linden zouden namelijk omwonenden tegen onheil beschermen. Foto: DRIES LINSSEN

● *Willi Millowitsch zit rustig op een bankje zijn gage te verdienen.* Foto: FRANS RADE

Opnames voor politieserie in Aken

Komissar Kleefisch amuseert toeristen

Van onze verslaggeefster

AKEN – Verveeld eet de acteur uit zijn zak met koekjes. Drommen mensen staan om hem heen. Om de twee seconden wordt er een foto gemaakt. Voor de tiende keer loopt hij naar de fontein in de buurt van de Münsterplatz, kauwt zichtbaar op een taai koekje, schopt een bootje in het water en loopt door. Het stukje scène wordt omlijst door een fleurige moeder, type wasmiddelreclame, en drie guitige kinderen. Ze zitten nu al drie kwartier met die bootjes te spelen en jengelen.

De crew rookt en hangt. Probeert voor de zoveelste keer de camera uit. En de assistenten doen gewichtig met hun walkietalkies. En dan springt iedereen op. Een oude man nadert het pleintje en zakt neer op een bankje. Willy Millowitsch, oftewel Kommissar Kleefisch, kijkt om zich heen en glimlacht vriendelijk. De fototoestellen klikken nu driftig.

De toeristen konden gisteren in Aken genieten van filmopnames van de Duitse politieserie met Komissar Kleefisch. In de oude binnenstad werden vier scènes gedraaid, vooral rondom twee etablissementen op de markt. De Akenaren zijn zeer in hun sas dat de filmwereld eindelijk deze stad ook heeft ontdekt als waardig decor voor een 'krimi'. De burgemeester, J. Linden, ging in zijn gastvriendelijkheid zelfs zo ver dat hij een van de bijrollen op zich heeft genomen. Met slechts een gesigneerd boek van Willy Millowitsch als kleine tegenprestatie.

Veel blijkt de bejaarde acteur niet te hoeven doen voor zijn royale gage. Terwijl de cameraman af en aan rijdt, de regisseur nerveus heen en weer loopt, de assistenten de meute in bedwang houden en de kinderen onvermoeibaar met hun bootjes plensen, zit Willy peinzend op een bankje. Na de zesde 'take' heeft hij nog niet bewogen en een geïrriteerde toeschouwer vat het allemaal samen terwijl hij ontevreden wegbeent: „Was ein Kwatsch".

Cursus voor uitgebluste veertigers

Mid-life crisis in de carrière

MAASTRICHT – Af en toe last van spanningshoofdpijn, concentratiestoornissen en depressiviteit? Gaan de schouders wat meer zakken naarmate de hogere posities steeds vaker worden ingevuld door frisse jongelui, vers van de universiteit?

Bent u al meer dan vijftien jaar in dienst van dezelfde werkgever, en dientengevolge boven de veertig? Dan is de kans zeer groot dat u aan het 'burn-out'-syndroom lijdt. Een verschijnsel dat steeds vaker in de maatschappij gesignaleerd wordt en waar adviesbureau's gretig op in gaan.

„Steeds meer mensen gaan met lood in de schoenen naar hun werk", vertelt Emilie Janssen, vestigingsmanager van Multiconsult in Maastricht, een bureau dat zich bezig houdt met loopbaanplanning en carrièrevraagstukken. „Qua opleidingsniveau hebben ze rond de veertig de top in hun carrière bereikt en zitten ze tegen het plafond wat salaris betreft. En dan realiseren ze zich dat ze nog twintig jaar verder moeten. Dat ze eigenlijk pas op de helft van hun loopbaan zijn."

Volgens Janssen kunnen deze veertigers meestal terugblikken op een succesvolle eerste periode waarbinnen ze snel promoveerden en steeds meer gingen verdienen. „Maar opeens staan ze stil. De twijfel groeit, de waardering daalt en het plezier in het leven ligt ergens tussen vrijdagmiddag en zondagavond. Bedrijven signaleren deze verschijnselen ook bij hun medewerkers en niet zelden worden wij dan gevraagd om deze mensen te adviseren bij hun verdere loopbaan", aldus Janssen.

Multiconsult biedt deze mensen een 'mid-career' programma aan. Hierbij wordt door middel van een aantal gesprekken door deskundigen zoals bijvoorbeeld een psycholoog of een arbeidsdeskundige geprobeerd uit te vinden waar er nieuwe mogelijkheden liggen. Bovendien kan de kandidaat door de groepsessies erachter komen dat andere veertigers bij andere bedrijven last hebben van precies dezelfde symptomen. „De werknemers worden mondiger en ze durven eindelijk eens met hun werkgever te gaan praten. Die is meestal wel bereid om een goede oplossing te zoeken, zelfs als dat geld kost. Een andere positie binnen het bedrijf of bijscholing, kan dan het resultaat zijn", zegt de loopbaanadviseuse.

„Ik hoop alleen dat werknemers dit zien als een soort trend. Iets dat hoort bij deze tijd en waar men zich niet voor hoeft te schamen. Door de opgekropte ontevredenheid te uiten is men dikwijls al geholpen en wordt er na een adviesperiode die zich wel over maanden kan uitstrekken, meestal een oplossing gevonden. En degene die in het programma zit, wordt zich weer bewust van zijn mogelijkheden en kwaliteiten, en zal daardoor energieker op zoek gaan naar werk dat hem wel ligt," besluit de vestingmanager van Multiconsult.

● *Emilie Janssen: „Steeds meer mensen gaan met lood in hun schoenen naar het werk".*

Oorzaak van gasontploffing nog onbekend

VENLO – De oorzaak van de gasontploffing in een lege hoekwoning aan de Bakkersstraat in Venlo eergisteren is nog steeds onbekend. De Venlose politie kon nog geen mededelingen doen omdat het onderzoek nog niet is afgerond.

Bij de ontploffing raakten drie mannen zwaar gewond. In hun toestand is nog geen verbetering gekomen. Twee van hen worden verzorgd in het brandwondencentrum Beverwijk, de derde is opgenomen in het ziekenhuis van Groningen. Het betreft twee werknemers van het Venloos energiebedrijf en een bewoner van de Bakkersstraat.

Overleden na vechtpartij

VENLO – Een 31-jarige Venlonaar is gisteren aan de verwondingen bezweken die hij woensdag had opgelopen tijdens een vechtpartij op de galerij van een flatwoning in Venlo. De 44-jarige Venlonaar die woensdagmorgen werd aangehouden op verdenking van doodslag is inmiddels voorgeleid aan de officier van Justitie in Roermond. Op het lijk van het slachtoffer zal sectie worden verricht.

Weldra meer dan honderd adressen verwacht

Aantal huisdealers in Maastricht verdubbeld

door maurice ubags

MAASTRICHT – Het aantal huisdealers in verdovende middelen in Maastricht is de afgelopen twee jaar zo goed als verdubbeld. Wist de gemeentepolitie in de zomer van 1989 van het bestaan van ongeveer vijftig panden van waaruit drugs werden verhandeld, nu is ze op de hoogte van zeker negentig huisdealers.

Woordvoerder J. Rouvroye van de gemeentepolitie heeft dat gisteren bevestigd.

Persofficier mr Nabben noemt de handel vanuit panden in de stad 'een gat in de markt'. „In de ons omringende landen wordt geen onderscheid gemaakt tussen hard- en softdrugs. Wij doen dat wel. Onze grootste inspanning gaat uit naar het bestrijden van de handel in hard-drugs. Die verdovende middelen leveren ook het grootste gevaar voor de volksgezondheid op. Het dealen van soft-drugs wordt meer aangepakt in het kader van de overlast voor de omgeving. Maar zo lang de overlast achterwege blijft, hebben soft-drugs een magere prioriteit."

De officier is verder van oordeel dat de capaciteit van het opsporingsapparaat een van de oorzaken is dat maar moeilijk is vat op het huisdealen te krijgen.

In Maastricht houdt één team van acht rechercheurs zich speciaal bezig met deze problematiek. Het team boekt met grote regelmaat succes, maar zodra een huisdealer weer op vrije voeten komt, begint hij meestal opnieuw. En anders staan er, volgens de politie weer anderen klaar om zijn plaats op te vullen.

Aan 'doemdenken dat het probleem dweilen is met de kraan open' doet Nabben beslist niet mee. „We proberen zo goed en zo kwaad als mogelijk de omvang van het aantal huisdealers binnen redelijke proporties te houden, maar ik moet toegeven dat het resultaat niet altijd zichtbaar is", zegt hij daar over.

De klanten van de dealers komen vooral uit België, maar ook Duitsers, Luxemburgers en zelfs Fransen weten Maastricht op de 'drug-kaart' van West-Europa goed te vinden. Met name deze drugtoeristen veroorzaken door af- en aanrijden, claxonneren en geschreeuw veel ergernis bij omwonenden.

In politiekringen wordt verwacht dat in Maastricht weldra meer dan honderd huisdealers zullen opereren. „De handel is namelijk nog zeer lucratief".

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Eigen zaak beginnen?

ONDERNEMERS-DIPLOMA!

Sité is de afdeling Bedrijfsopleidingen van het Open Leercentrum. Het cursusaanbod voor het nieuwe studiejaar is groter dan ooit. Een breed allesomvattend pakket van mogelijkheden. Aan iedereen, ongeacht leeftijd en vooropleiding, kunnen wij die specifieke studie bieden, waarnaar de belangstelling uit gaat. Voor meer informatie of aanmelding kunt u elke werkdag van 9.00 tot 21.30 uur bellen: 046-590444 (vrijdags tot 16.00 uur). Tijdens een persoonlijk gesprek kunnen wij u wijzen op de studiefaciliteiten en u adviseren omtrent uw eigen mogelijkheden.

Sité neemt per 1 aug. 1991 ook alle opleidingen over van de Avondschool Geleen.

Als u een eigen zaak wilt starten, hebt u een Ondernemersdiploma nodig. Dit bestaat uit:
- Middenstandsdiploma;
- Vakdiploma (IJzerwaren/Gereedschappen of Parfumerie/Cosmetica);
- Management.

Met dit Ondernemersdiploma kunt u bijna elke detailhandelszaak starten of overnemen.

Cursusduur: 2 jaar; 2 avonden per week. Als u vrijstelling hebt voor de Handelskennis van de Vestigingswet, (bijv. Middenstandsdiploma) is de cursusduur 1 jaar; 1 avond per week.

Cursusplaats: Geleen

Start: begin september 1991.

Sité verzorgt nog diverse andere avondcursussen, toegespitst op het Midden- en Kleinbedrijf zoals:
- (computer)boekhouden en balanslezen,
- etaleren, reklame en verkooptechniek, marketing,
- computercursussen,
- managementcursussen,
- conversatie vreemde talen,
- administratieve cursussen

Inlichtingen en aanmeldingen: 046-590444

SITÉ

SITTARD, Parklaan 4

STICHTING KUNST & CULTUUR LIMBURG

CURSUSSEN IN DE AMATEURKUNSTEN

De Stichting Kunst en Cultuur Limburg organiseert in samenwerking met een aantal koepelorganisaties en Kreativiteitscentra in de sector amateurkunsten cursussen die openstaan voor alle geïnteresseerden. In het eerste deel van het seizoen 1991/1992 zijn er op diverse plaatsen in Zuid-Limburg de volgende mogelijkheden:

De STICHTING KUNST & CULTUUR LIMBURG is een instituut dat op professionele wijze zorg draagt voor de ontwikkeling en ondersteuning in de provincie Limburg van
- *amateurkunsten*
- *kunstzinnige vorming*
- *cultuurconservering waaronder musea, monumentenzorg en oudheidkamers*
- *aspecten van de professionele kunsten*

AMATEURTHEATER

Alle cursussen in de sector amateurtheater zijn ontwikkeld en worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met de stichting LFA.

EENJARIGE REGIECURSUS
36 Donderdagavonden
(3 blokken van 12)
Start: 12 september 1991 te Sittard

REGISSEREN VAN KINDEREN VAN 6 TOT 14 JAAR
10 Dinsdagavonden
Start: 17 september 1991 te Sittard

ORIENTATIECURSUS REGIE SCHOLIEREN- EN JONGERENTHEATER
5 Woensdagavonden
Start: 30 oktober 1991 te Roermond

EENJARIGE ACTEURS-TRAININGEN
36 Dinsdag- resp. 36 maandagavonden
Start: 10 september te Sittard en 23 september 1991 te Landgraaf

PRODUKTIECURSUS
Tot oktober 1992 repetities op maandag- en woensdagavonden
Kennismakingsbijeenkomst: 9 september 1991 te Sittard
Docent/regisseur: Peter Stam

CURSUS LICHTONTWERPEN EN LICHTTECHNIEK (BEGINNERS)
1 Maandagavond en 4 zaterdagen
Start: 16 september 1991 te Sittard

CURSUS DECORONTWERPEN EN DECORBOUW (GEVORDERDEN)
20 Zaterdagen
Start: 14 september 1991 te Sittard

CURSUS GRIME (GEVORDERDEN)
10 Maandagavonden
Start: 9 september 1991 te Sittard

AUDIOVISUEEL

De cursussen in de audiovisuele sector zijn ontwikkeld en worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met de OLON en de Limburgse Kreativiteitscentra.

BASISCURSUS TELEVISIE LOKALE OMROEP
12 Bijeenkomsten van 3 uur te Heerlen en Geleen

BASISCURSUS RADIO LOKALE OMROEP
12 Bijeenkomsten van 3 uur

FILMEDUCATIE-WEEKEND
6 Bijeenkomsten in een periode van 3 jaar
Eerste cyclus: 8, 9 en 10 november te Maastricht

ORGANISATIE- EN PUBLICITEITSTRAINING
voor vrijwilligerskader filmhuizen en kader amateurkunstenaars-groepen audiovisuele en beeldende kunst.

BEELDENDE KUNST

CURSUS ZELF FOTOGRAFEREN (BEELD-DOCUMENTATIE)
3 Bijeenkomsten van 3 uur

Een volledig cursusprogramma kunt U opvragen bij de Stichting Kunst en Cultuur Limburg, Hoogbrugstraat 72A, 6221 CS Maastricht, tel. 043-256767.

INFORMATIE-AVOND THEATERCURSUSSEN
Donderdag 5 september 1991 in theaterwerkplaats "Klein Carré", Leyenbroekerweg 138, 6132 CJ Sittard, tel. 046-514545
Aanvang: 20.00 uur

Frumau

vraagt voor direct

VERKOOPSTER

(30 à 40 uur per week)

voor de verkoop van luxe lederwaren en reisartikelen.

Onze voorkeur gaat uit naar een vlot representatief iemand tussen de 20 en 23 jaar.

Sollicitaties na telefonische afspraak.

Frumau lederwaren b.v.
Geleenstraat 16, 6411 HS Heerlen
Telefoon (045) 713118

[redacted]

Erkend door de minister van onderwijs en wetenschappen op grond van de wet op de erkende onderwijsinstellingen.

Begin september starten de volgende cursussen:
- **middenstand**
- **praktijkdiploma boekhouden**
- **moderne bedrijfsadministratie**

Informatie en aanmelding:
de heer Verstappen
tel.: 045-312566 (ook tijdens weekeinde)

OPRUIMING BIJ KOMPIER

Hoge kortingen op eersteklas auto's

Saab 900 bwjr. '80-'88 5x
Saab 900 bwjr. '85-'88 7x
Lancia Thema 2.0 IE 4x
Lancia Prisma 1.6 IE 1x
Opel Ascona 1.8 S Traveler bwjr. '88 1x
Citroën Visa 1.4 TRS '87 1x
Hyundai Steller 2.0 GLS '88 1x

KOMPIER B.V.

Akerstraat 150, Heerlen
Tel. 045-717755
Tel. 04493-3708
Sales- manager Jan Keulen.

Ondanks opruiming, 2 jaar garantie mogelijk, want auto's van KOMPIER zijn eersteklas auto's.

---

middelbare beroepsopleiding inrichtingswerk

DEELTIJDOPLEIDING VOOR VOLWASSENEN

Studeren voor een sociaal beroep terwijl je werkt? Dat kan bij de MBO-IW in Sittard!

Voor de driejarige Middelbare Beroepsopleiding:

INRICHTINGSWERK

die begin september start, zijn nog enkele plaatsen vrij. Ben je werkzaam (betaald of onbetaald) in
- de kinderopvang;
- de jeugdhulpverlening;
- de zwakzinnigenzorg;
- gevangenis of huis van bewaring;
- [illegible] verzorgingstehuis;
- dagverblijf of gezinsvervangend tehuis,

dan is er voor jou nu nog een kans om je in te schrijven. DOE HET SNEL!

Vraag de brochure, of bel voor meer informatie secretariaat MBO-IW, telefoon (046) 59 12 12, of na 25 augustus Geert Hovens, MBO-IW, telefoon (046) 59 12 52.

Ook de éénjarige opleiding

DIRECTIE KINDEROPVANG

kan nog enkele studenten plaatsen.

Bel voor meer informatie en aanmelding secretariaat MBO-IW, telefoon (046) 59 12 12, of na 25 augustus Annemie Pietermans, Directie Kinderopvang, telefoon (046) 59 12 53.
MBO-IW, Sportcentrumlaan 35, 6136 KX Sittard.

Katholieke Stichting Hogeschool Sittard

---

driessen

INFORMATICA INSTITUUT

Erkend door Minister van Onderwijs & Wetenschappen op grond van de wet op de erkende onderwijsinstellingen

WordPerfect 5.1
WordPerfect van 4.2 naar
WordPerfect macro's en
DTP met Ventura of Page
dBase III PLUS of IV
Lotus of PlanPerfect 5.
Startcursus P.C. (MS-DO
Gevorderd P.C.- gebruik
Typen of Notuleren
MS-Windows
Praktijk Diploma Inform

NIEUW!
Diverse examens (o.a. MGS) van EXIN te Utrecht worden afgenomen in ons instituut.
Vraag de gratis brochure aan
Bel (045) 21 17 33
Hommerterweg 224 Hoensbroek

opleiding - advies - bege

HOGESCHOOL
KATHOLIEKE LEERGANGEN
SITTARD

INFORMATIEZITTING met INSCHRIJFMOGELIJKHEID
ZATERDAG 24 augustus 1991
van 11.00 - 14.00 uur, Kerkepad 2, (naast de St. Michielskerk aan de Markt, richting Dominicanenwal), 6131 HD Sittard.

DEELTIJDOPLEIDINGEN MO

Hogere part-time opleidingen voor beroepen in onderwijs, bedrijfsleven, maatschappelijke instellingen en voor persoonlijke ontplooiing. Kleine lesgroepen - Volwassenenonderwijs par excellence.

DUITS, ECONOMIE, ENGELS, GESCHIEDENIS, HANDVAARDIGHEID HOGERE KADEROPLEIDING PEDAGOGIEK, NEDERLANDS, PEDAGOGIEK, TECHNIEK, THEOLOGIE, TEKENEN WISKUNDE met INFORMATICA.

(Enkele van bovenstaande opleidingen starten onder voorbehoud.)

VERKORTE DEELTIJDOPLEIDINGEN

Dit zijn zgn. LIOS-PRO-V.O. tweejarige cursussen: versnelde omscholingen in een tekort vak voor 2e en 1e graads bevoegde docenten.

WISKUNDE, ECONOMIE, DUITS, TECHNIEK, OPLEIDER INFORMATICA.

VERKORTE DAGOPLEIDINGEN PABO

Dit is een dagopleiding voor volwassenen tot lerares/leraar basisonderwijs, die in een versneld tempo wordt aangeboden.

Bent u zaterdag 24 augustus niet in de gelegenheid naar Sittard te komen, stuur dan de bon in voor gratis informatie (zonder postzegel adresseren aan HKLS, Antwoordnummer 1040, 6130 VB Sittard).

Naam: ______

Adres: ______

Postcode/Woonplaats: ______

Wil graag ontvangen:
- ☐ De brochure Deeltijdopleidingen
- ☐ Informatie over de Hogere Kaderopleiding Pedagogiek
- ☐ LIOS-PRO-V.O.-informatie
- ☐ Informatie over de verkorte Pabo-opleiding

EDUCATIEVE OPLEIDINGEN

[redacted]

Erkend door de minister van onderwijs en wetenschappen op grond van de wet op de erkende onderwijsinstellingen.

In september starten de volgende cursussen:
- Tekstverwerking WORD PERFECT
- Basiskennis Informatica
- Lotus 1-2-3
- dBase III+
- Machineschrijven
- Stenografie
- Notuleren
- Kantoor- en Secretariaatspraktijk
- Bedrijfscorrespondentie Nederlands - Engels - Duits - Frans
- Spaans voor beginners
- Toerisme voor het SEPR-diploma
- Medische Specialisatie voor secretaressen

Informatie en aanmelding: [illegible] 15-16, 6411 [illegible] Heerlen, Tel. 045-[illegible]

KIJK ...! EN VERGELIJK

* VW Polo coupé 1.1 ltr. rood	1987	12.
* VW Polo 1.3 ltr., met.	1989	16.
* VW Jetta 1.3 ltr.	1986	11.
* VW Passat CL 1.8/90 pk, met., LPG	1989	27.
* VW Golf GTS 1.8 ltr.	1985	12.
* VW Golf C 1.3 ltr., 3-drs.	1986	14.
* VW Golf C 1.6 ltr., 3-drs.	1986	15.
* VW Golf CL 1.6 ltr., beigemet.	1986	1[illegible]
* VW Golf CL, 5-drs., grijsmet.	1987	1[illegible]
* VW Golf Manhattan 1.6 ltr.	1988	1[illegible]

* VW Jetta GTI, 4-drs., atlasgrijsmet., bjr. 1990, 5.000 km gereden

* Audi 80 1.8 S, LPG, bl.met., sch.dak	1987	[illegible]
* Audi 80 1.8 S, met., heel mooi	1987	[illegible]
* Audi 80 1.8, met.	1989	[illegible]
* Audi 80 1.8 S, zwartmet.	1989	[illegible]
* Audi 100 CC, sch.dak, roodmet.	1987	2[illegible]
* Fiat Panda 1000	1987	7.
* Opel Kadett HB 1.3	1987	14.
* Peugeot 205 XR, 28.000 km	1987	1[illegible]
* Ford Escort, 5-drs., 1.6 ltr.	1988	17.
* Ford Sierra 1.6 CL, 5-drs., grijsmet.	1989	2[illegible]
* Mitsubishi Lancer GL, met.	1989	2[illegible]
* Volvo 440 GL, div. acc.	1989	2[illegible]

*** Auto's van 1e eigenaar**
Deze auto's worden door ons vol gegarandeerd.

auto caubo

DOE IETS AAN HUISDIER-HERRIE...

Huisdierherrie een probleem voor u? Doe er dan iets aan. De Nederlandse Stichting Geluidhinder helpt bij het vinden van een oplossing voor alle vormen van lawaai in en om huis.
NSG, Postbus 381, 2600 AJ Delft. NSG

Uw huis op dit formaat in de krant kost minder dan een maand hypotheekrente en verkoopt sneller, want:

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

TOERISME

In september beginnen weer onze avondcursussen in Heerlen.

SEPR 1	- vakbekwaamheid
SEPR 2	- handelskennis
MIRT	- inkomend toerisme

Gespecialiseerd in opleidingen op het gebied van toerisme. Studiegids op aanvraag.

STIVABO
academie voor toerisme
molenberglaan 71, 6416 el heerlen
tel. 045-714258

ALCOHOL EN VERKEER DAT KUN JE NIET MAKEN

AMBI/PDI-OPLEIDINGEN

CCO

Avondopleidingen te: Heerlen, Maastricht, Sittard, Venlo, Eindhoven, Nijmegen.

- **AMBI-88 modulen:** HE0, HE1, HE2, HS1, HS2, HS3, HS4, HB1, HB2, HP1, HP6
- **Praktijkdiploma Informatica 1 + 2**

Voor meer informatie onderstaande bon ongefrankeerd opsturen naar: C.C.O. Antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen, of bel 045 - 717600.

dhr/mw/mej: ______ opl.: ______
adres: ______ tel.: ______
woonpl.: ______ lft.: ______

CCO / centrum computer opleidingen akerstraat 134 heerlen

OOSTERSE TAPIJTEN

ZOMERUITVERKOOP

2 weken REZA: Sittard & Geleen

Modern & klassiek

REZA - GELEEN

REZA - SITTARD

REZA GELEEN

REZA SITTARD

OOSTERSE TAPIJTEN

Gevraagd te Heerlen z.s.m.

TOPVERKOPER KEUKENS

Profiel: overtuigingskracht, voorkomend en loyaal, representatief, vakkundig, kreatief en commercieel

Verdiensten: 35- tot 55.000 gulden netto, naar gelang omzetprestatie.

Sollicitaties: onder nummer HK 171 LD, postbus 2[illegible], 6401 DC Heerlen. Vertrouwelijke behandeling.

'Aanspraken op provincie van 10 tot 20 miljoen'

CDA verwacht hoge claims Aqua Terra

MAASTRICHT – Het CDA-statenlid L. Daems acht het waarschijnlijk dat projectontwikkelaar Aqua Terra schadeclaims ter hoogte van 10 tot 20 miljoen gulden heeft ingediend tegen de provincie. Tijdens een vergadering van de commissie Milieu, Verkeer en Waterstaat vroeg de CDA'er gisteren zelfs naar de juistheid van de 'geruchten' als zou het om dertig miljoen gulden gaan. Député Henk Riem wilde gisteren niet meer kwijt dan dat Aqua Terra claims heeft ingediend.

Het provinciebestuur heeft een groot conflict met Aqua Terra over de oplevering van de Maasplassen. Deze zijn in 1986 door het provinciebestuur aan Aqua Terra verkocht. De projectontwikkelaar wil er allerlei toeristische projecten realiseren. De gebieden hadden eigenlijk al aan Aqua Terra opgeleverd moeten zijn, maar dat is voor een belangrijk deel onmogelijk omdat er nog grind wordt gewonnen. De grindwinners zijn niet bereid de plassen op te leveren voordat alle grind is weggebaggerd.

Aqua Terra zegt nu grote schade te lijden doordat de maatschappij niet met de realisering van de toeristische projecten kan beginnen. De projectontwikkelaar wijt dit aan de provincie en heeft schadeclaims ingediend. De provincie op haar beurt, daarin gesteund door de eigen advocaten, vindt dat haar geen verwijten gemaakt kunnen worden en wijst de claims van Aqua Terra dus van de hand.

Het college van GS verwijt Aqua Terra grote traagheid bij het doen van in het vooruitzicht gestelde investeringen van zo'n dertig miljoen gulden in het Middenlimburgse. GS vinden dat Aqua Terra best kan beginnen met investeringen in die gebieden die wel al opgeleverd kunnen worden. De projectontwikkelaar weigert echter delen van de Maasplassen te aanvaarden en wil dat het hele gebied ineens wordt opgeleverd. Het provinciebestuur gaat waarschijnlijk een procedure beginnen tegen Aqua Terra om de projectontwikkelaar te dwingen genoegen te nemen met de overdracht van (voorlopig) slechts een deel van de Maasplassen.

'Meteoriet' in Tienray is slechts kwartszand

TIENRAY – De steen die maandagavond op het terras achter het huis van de 32-jarige inwoner van het Noordlimburgse Tienray, L. van de Bekerom, uit de lucht kwam vallen blijkt geen meteoriet te zijn. Dat heeft Van de Bekerom vrijdag te horen gekregen van deskundigen van de werkgroep meteorieten van de vereniging van weer- en sterrenkundigen.

Hij liet de overblijfselen van de zogenaamde meteoriet, wat korrels zand, wetenschappelijk onderzoeken. Daarbij is zij tot de conclusie gekomen dat de steen een bal kwartszand moet zijn geweest die door een grapjas op het terras van de inwoner van Tienray is gegooid. Van de Bekerom liet vrijdagavond nadrukkelijk weten dat hij beslist geen grap heeft willen uithalen.

Onthulling plaquette gesneuvelden 2-13 R.I.

ROERMOND – Bij het nationaal Indiëmonument in Roermond wordt zaterdag 31 augustus een plaquette onthuld met de namen van 25 gesneuvelde militairen van het voormalige Limburgse oorlogsvrijwilligersbataljon 2-13 R.I. De plaquettecommissie beschikt niet over alle adressen van nabestaanden en familieleden, maar stelt het wel op prijs als zij bij de plechtigheid aanwezig zouden zijn. De gebeurtenis wordt geleid door de reserve luitenant-kolonel S. Heijnen en muzikaal opgeluisterd door de kapel van de Limburgse Jagers. Voor nadere informatie kunt U terecht bij de secretaris van de plaquettecommissie Ton Jorna in Roermond, tel. 04750-34070.

Novok verliest kort geding benzine-accijns

DEN HAAG – De Nederlandse Organisatie van Gas-, Olie- en Kolenhandelaren (NOVOK) heeft het kort geding tegen de Staat over verhoging van de accijns op benzine en diesel verloren. De Haagse rechtbankpresident mr. A. van Delden heeft gisteren de NOVOK in het ongelijk gesteld. Hij deed dat begin juli in een dergelijk kort geding met de BOVAG.

Van Delden stelt dat de eis van de NOVOK dat de wet waarin de accijnsverhoging is geregeld onverbindend dient te worden verklaard, moet worden afgewezen „omdat bij vonnis in kort geding geen verklaring voor recht kan worden gegeven". „Dat kan eventueel alleen door middel van een bodemprocedure."

Volgens de NOVOK is de accijnsverhoging in strijd met het Europees recht. De organisatie van vrije pomphouders deed een beroep op artikel 102 van het EEG-verdrag, dat Nederland zou verplichten om het wetsvoorstel voor te leggen aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen. Volgens Van Delden zal het Hof van Justitie geen rechtstreekse werking aan dat artikel toekennen.

Groenten in Akens dialect

● *Sinds kort prijst Katharina Liebertz in haar groente- en fruitzaak aan de Pontstrasze in Aken haar waren aan in het Akens dialect (Öcher Platt). De vele studenten in Aken hebben het er wel moeilijk mee maar de vaste klanten in haar zaak kunnen het wel lezen, evenals de inwoners aan de grens met oostelijk Zuid-Limburg.* Foto: FRANS RADE

GS verwachten nog bijna 3900 banen uit IPR

MAASTRICHT - Gedeputeerde Staten (GS) van Limburg verwachten dat de IPR (investeringspremieregeling regionale projecten) in 1991 en 1992 in totaal nog bijna 3900 arbeidsplaatsen zal opleveren. Dat blijkt uit de voor het eerst gepresenteerde 'prestatiebegroting'.

In de prestatiebegroting wordt geprobeerd de effectiviteit van het provinciale beleid te bepalen en verwachtingen voor de toekomst uit te spreken. Daarbij is deze eerste keer alleen gekeken naar het begrotingshoofdstuk economische en agrarische zaken.

Uit de prestatiebegroting blijkt dat de provincie in 1991 nog 75 miljoen gulden uit de landelijke IPR-pot verwacht en in 1992 nog 70 miljoen. Daarmee moeten bedrijfsinvesteringen van respectievelijk 575 en 538 miljoen gulden worden uitgelokt, waarmee dan weer 1670 en 1560 nieuwe arbeidsplaatsen zijn gemoeid.

De provincie zelf beheert ook een IPR-potje voor bedrijven die in Zuid-Limburg investeren. Daarin zit jaarlijks ongeveer tien miljoen gulden. In 1991 en 1992 moeten daarmee telkens 333 arbeidsplaatsen worden gerealiseerd. Daar staan bedrijfsinvesteringen van jaarlijks 52 miljoen gulden tegenover.

In totaal worden met de landelijke en provinciale IPR-subsidies in 1991 en 1992 dus nog bijna 3900 banen gecreëerd, zo luidt de verwachting van GS. Zuid-Limburg krijgt overigens na 1992 geen IPR-subsidies meer van het rijk omdat de regio niet meer als economisch zwak wordt beschouwd. In 1991 en 1992 is er al geen geld meer in de IPR voor Zuid-Limburg, waardoor het aantal nieuwe banen ook afneemt. Zo kreeg de regio in 1990 nog 84,5 miljoen gulden uit de landelijke IPR-pot toegewezen, waartegenover bedrijfsinvesteringen voor 657 miljoen gulden en 2000 nieuwe arbeidsplaatsen stonden.

In de prestatiebegroting worden verder cijfers verstrekt over de resultaten van de NV Industriebank LIOF in Maastricht, waarin de provincie ook geld steekt. Verwacht wordt dat LIOF in 1991 en 1992 telkens tien bedrijven naar Limburg weet te halen. Daarmee zijn ieder jaar 100 miljoen gulden aan investeringen gemoeid, goed voor jaarlijks 500 nieuwe arbeidsplaatsen. In 1989 en 1990 werden respectievelijk 9 en 12 bedrijven binnengehaald, waarbij de investeringsbedragen 210 en 85 miljoen gulden bedroegen en 800 en 500 nieuwe banen werden geschapen.

Interessant ook zijn de cijfers voor de bedrijfsverplaatsingen. De provincie steekt hier in 1991 twee miljoen gulden in en in 1992 anderhalf miljoen. Het doel is behoud en/of uitbreiding van werkgelegenheid door verplaatsing van bedrijven die te eng in hun jasje zitten of uit milieu-oogpunt moeten verhuizen. GS verwachten dat de bedrijfsverplaatsingen die mogelijk worden door de provinciale subsidie in 1991 en 1992 telkens 300 nieuwe banen opleveren. Daarmee zijn jaarlijk 'marktinvesteringen' van ruim 34 miljoen gulden gemoeid. In 1990 subsidieerde de provincie voor ruim 31,1 miljoen gulden aan bedrijfsverplaatsingen waardoor 270 nieuwe arbeidsplaatsen ontstonden.

AbvaKabo boos over wao-plan

HEERLEN – 'De overheid speelt een malafide verzekeraar die achteraf eenzijdig de polisvoorwaarden veranderd'. Dat is de mening van de leden van de AbvaKabo- afdeling Oostelijk Zuid-Limburg over de plannen van de regering inzake de wao-kwestie.

De leden van de afdeling zullen onverkort meedoen aan de landelijke akties tegen de inkrimping van wat genoemd wordt 'verworven rechten'. Tijdens een bijeenkomst van de leden in Heerlen werd er nadrukkelijk op gewezen dat 'het rijk als werkgever zijn ambtenaren in de wao niet zal sparen, maar juist zal gebruiken als voorbeeld'.

● *De belangrijkste mensen van Keuzewerk 4, van links naar rechts Norbert Heyers, Marta Laugs, Frank Halmans, Egied Simons, Anke van der Laan en gedeputeerde drs D. E.M. de Waal* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Keuzewerk 4 geopend

MAASTRICHT – Gedeputeerde drs C. de Waal heeft gistermiddag in het gouvernement de expositie 'Keuzewerk 4' geopend. De tentoonstelling is de vierde uit een serie van zes en deze keer samengesteld door de conservator van de Stadsgalerij Heerlen, mevrouw Anke van der Laan. Te zien zijn hedendaagse kunstwerken van Frank Halmans uit Heerlen, Norbert Heyers uit Solingen (D.), Martha Laugs uit Stolberg (D.) en Egied Simons uit Wouw.

Het thema van de expositie is 'grensoverschrijdend'. Mevrouw Van der Laan had bij het organiseren van de tentoonstelling gemerkt hoe sterk die grenzen nog aanwezig zijn en hoe weinig men weet van de kunstenaars aan gene zijde. Drs De Waal haakte daarop in door te zeggen dat het provinciaal bestuur via haar beleid tracht deze onnatuurlijke muur te slechten, niet in het minst met het oog op het proces van de Europese eenwording.

„Daarom ben ik ook verheugd", zegt De Waal, „dat naast de vele sociaal-economische aspecten die het kleurrijke palet van grensoverschrijdende samenwerking vormen, thans de schijnwerpers gericht kunnen worden op de culturele samenwerking tussen de drie landen uit dit grengebied".

De expositie is nog tot en met 4 oktober gratis te bezichtigen tijdens werkdagen van 9 tot 17 uur.

'Volvo Car moet poot stijf houden'

Brandbrief bonden naar Andriessen

Vervolg van pagina 1

HEERLEN – Het gesprek dat vertegenwoordigers van de Industriebond FNV en de Unie BHLP gisteren hadden met de Raad van Bestuur van Volvo Car richtte zich op de zeggenschap over het bedrijf.

„Ook de directie voelt niks voor een Company Agreement in deze vorm", aldus FNV'er Van Rees. „We hebben gezegd dat ze in de gesprekken met het ministerie en de Zweden hun poot stijf moeten houden."

Minister Andriessen van Economische Zaken ontving eerder deze week een brandbrief van de vakbonden, waarin werd aangedrongen op het verkrijgen van zekerheden over de zeggenschap van Volvo Car over de eigen activiteiten. Na zorgvuldige bestudering van de concept-overeenkomst moesten de bonden volgens Ger van Os, bestuurder van de Unie BHLP, geschrokken concluderen dat het 'een vederlicht document' was.

„Het is altijd alleen Volvo Car geweest die heeft aangedrongen op die extra 'Agreement'", aldus Van Rees. „We willen dat de minister zich net zo inzet voor de zeggenschap over Volvo Car, als voor de financiële afwikkeling van de aandelentransactie."

Dat financiële gedeelte is ondertussen wel op een voor alle partijen bevredigende manier geregeld. De vrees dat de Nederlandse Staat, die de helft van zijn Volvo-aandelen aan Mitsubishi verkoopt, niet de afgesproken 700 miljoen gulden aan achtergestelde leningen zou investeren, is weggenomen. „Die investeringen zijn nu gegarandeerd. Ook de andere twee partners brengen een dergelijk bedrag in, dus is de toekomstige financiële basis van het bedrijf gezond te noemen", aldus Van Rees.

Ook over de dekking van de waarschijnlijke verliezen van Volvo Car in de komende jaren is overeenstemming bereikt.

Zoals bekend komt de eindverantwoordelijkheid voor de commerciële activiteiten bij Volvo Zweden te liggen. In tegenstelling tot eerdere berichten is nog niet bekend hoe die regeling er precies uitziet. Eens per jaar komt er een overleg tussen Nederlanders en Zweden over de marktstrategie. Bij meningsverschillen wordt een arbitragecommissie ingeschakeld. Die is ook samengesteld uit vertegenwoordigers van beide landen en neemt bindende beslissingen.

In de Raad van Commissarissen van de commerciële BV zou een Nederlandse commissaris zitting nemen, die vetorecht heeft over belangrijke beslissingen. Tegen dat idee heeft Volvo Zweden nu ernstige bezwaren ingebracht. „Dat is nog niet rond", aldus Van Rees.

Onhoudbaar

Ondertussen gaat de tijd dringen. Op 1 september moet de transactie waardoor Volvo Zweden, Mitsubishi en de Staat ieder voor eenderde eigenaar worden van Volvo Car zijn afgerond. Op 27 augustus vinden er nog gesprekken plaats tussen de Nederlandse Raad van Commissarissen, minister Andriessen van Economische Zaken en de Raad van Bestuur van Volvo Car.

„De drie aandeelhouders zullen hun overeenkomst wel willen tekenen, maar de Company Agreement, het enige stuk dat ook door de Nederlandse leiding moet worden getekend, moet een glasheldere overeenkomst worden, waar we keihard de rechten aan kunnen ontlenen", zegt Van Rees. Zoniet, dan ontstaat er volgens hem een onhoudbare situatie, doordat de eigenaren dan met een onwillig concernbestuur te maken hebben.

Kabelexperiment niet zonder meer een mislukking

DEN HAAG – Ook al is de kans nihil dat de overheid nog iets terugziet van haar lening van 55 miljoen, toch is het kabelexperiment in Zuid-Limburg niet zonder meer een mislukking te noemen. Dat schrijft minister Andriessen van Economische Zaken in antwoord op schriftelijke vragen van het Kamerlid Tommel (D66). De bewindsman noemt de belangstelling bij gebruikers en het geringe aanbod aan diensten 'teleurstellend'.

Het experiment ging in 1985 van start met het doel nieuwe elektronische diensten te stimuleren via kabel-tv. Ons land zou dan een voorsprong op de buitenlandse concurrentie kunnen vergroten. Zuid-Limburg was daarmee volgens de minister een 'proeftuin' en daarmee heeft ons land zijn voordeel gedaan.

Dat commerciële exploitatie van het project niet haalbaar is, wil niet zeggen dat het experiment als mislukt moet worden beschouwd.

Aanbod en vraag van diensten op de tv-kabel waren volgens de minister onvoldoende op elkaar afgestemd. Daar kwam nog bij dat de benodigde technische voorzieningen pas met een vertraging van anderhalf jaar, medio 1988, volledig in gebruik kwamen. Een andere tegenvaller was het afhaken van VNU Nieuwe Media in 1987.

De overheid financierde het gevanceerde kabel-tv-net via een rentelozе achtergestelde lening en stak ongeveer 60 miljoen gulden in het project. Het bedrijfsleven zou het net gaan exploiteren. Er was een verplichting om tot 2015 af te lossen op de lening van de overheid, maar de hoogte van deaflossing zou afhangen van de winsten.

Bloemencorso in Hergenrath

HERGENRATH – In het Belgische plaatsje Hergenrath (bij Kelmis) trekt zondag vanaf 15 uur een bloemencorso door de straten. Alle verenigingen van het 1800 inwoners tellende dorpje werken mee. In totaal zijn zestien praalwagens te zien met verschillende motieven. Ook diverse muziek- en majorttenkorpsen lopen in de optocht mee. Het bloemencorso wordt al voor de negentiende keer gehouden. Twee jaar gelden trok het evenement 30.000 bezoekers.

Ekimov uitgeschakeld

STUTTGART - Vjatsjeslav Ekimov is onttroond als wereldkampioen achtervolging bij de professionals. In de halve finales verloor de Sovjet uit de ploeg van Peter Post van de Fransman Francois Moreau, vorig jaar winnaar van de zilveren medaille. Jekimov eindigde op de vierde plaats. Het brons was voor Sturgess. De finale, later op de dag, werd gewonnen door Moreau, die ook de Brit Shaun Wallace kansloos liet.

De Duitse achtervolgersploeg heeft in de kwalificatierit over 4 kilometer het wereldrecord met ruim twee seconden scherper gesteld. Lehmann, Glöckner, Steinweg en Walzer lieten de electronische klokken in de Schleyer Halle in Stuttgart stoppen bij 4.08,064. De snelste tijd tot vrijdag stond op naam van de Sovjetunie. Op 4 augustus 1989 had het Sovjetrussische kwartet met onder andere Ekimov in Moskou 4.10,877 nodig.

Jaroslaw Jerabek heeft tijdens een verkenning op het parcours voor de WK op de weg voor amateurs een arm gebroken. De Tsjechoslowaak kwam in een tunnel in de goot terecht en viel. Hij werd door de politie naar het ziekenhuis vervoerd. Naar behandeling keerde hij terug in het hotel van zijn ploeg. De wegkampioenschappen kan hij vergeten.

Doping

Carey Hall en Stephen Pate moeten de gouden en bronzen medaille die ze op de sprint veroverden inleveren. De wereldkampioen bij de profesionnals en de nummer drie zijn betrapt op het gebruik van dope. In de urinestalen van de twee Australiërs werden in het laboratorium van Manfred Donike in Keulen sporen aangetroffen van stanozolol. Een anabole steroïde, die de atleet Ben Johnson twee jaar geleden in Seoul de Olympische titel en een schorsing van twee jaar kostte.

De Australische wielerbond (ACF) heeft beide renners van alle wedstrijden in Australië. Het tweetal werd door de internationale wielerfederatie zes maanden voorwaardelijk geschorst. De Australische wielerbond stelde de vrijdag in een mededeling zich niet te kunnen verenigen met de strafmaatregelen van de UCI.

Onrustig

Ingrid Haringa heeft in de nacht van donderdag op vrijdag nauwelijks geslapen. De wereldkampioene sprint maakte een onrustige nacht door.

„Ik heb zeker dertig keer de finale opnieuw gereden, telkens klonken de tonen van het Wilhelmus in mijn hoofd. Ik heb in alle hoeken van mijn tweepersoons bed gelegen. Zo heb ik liggen woelen", vertelde de 27-jarige politie-agente voordat ze begon aan de training voor de kwalificatieritten puntenkoers zaterdag.

De vroegere nationale schaatskampioene ontving vrijdag per fax een gelukstelegram van koningin Beatrix en prins Claus en de gelukwensen van haar collega's van het Heemsteedse politiekorps. Ook minister D'Ancona liet van zich horen.

Petra Rossner is wereldkampioene achtervolging over 3 km geworden. In de finale versloeg de vroegere Oostduitse de Amerikaanse Janie Eickhoff. De 24-jarige studente uit Leipzig bezorgde het verenigde Duitsland de derde gouden medaille tijdens de WK wielrennen op de baan.

Theunisse niet gestart

HEYTHUYSEN - Na zijn zware val in de vierde etappe is Gert-Jan Theunisse uit het deelnemersveld van de Ronde van Nederland verdwenen. Hij kwam niet meer in Tilburg aan de start. „Lichte hersenschudding", luidde de verklaring van de TVM-ploegleiding. „Wij willen geen risico nemen met het oog op de wereldbekerwedstrijd in Zürich, zondag, gevolgd door het WK een week later in Stuttgart.

Amateurpeloton naar Haelen

HEYTHUYSEN - Dezelfde wielerclub (Midden-Limburg), die gisteren de etappefinish in de Ronde van Nederland organiseerde, laat zondag in Haelen een amateurcriterium van stapel lopen. De hoofdkoers van dit programma begint om half vier. De amateurs, waarbij praktisch de hele Limburgse top, leggen tachtig kilometer af. In het voorprogramma vindt vanaf half een een wedstrijd voor nieuwelingen plaats over veertig kilometer, om kwart voor twee gevolgd door een rit over zestig kilometer voor junioren.

Maassen kan 36 jaar na Piet Haan tweede Limburgse winnaar worden

Van der Poel in WK-vorm

door wiel verheesen

HEYTHUYSEN - De dagprijs in de Ronde van Nederland was voor Adrie van der Poel. Op drie kilometer van de eindstreep liet de 32-jarige schoonzoon van de vroegere Tourcrack Raymond Poulidor vier medevluchters in de steek. Van deze vier hadden Hanegraaf, Lammerts en Van der Pas al een paar uur in de spits gereden. Jos Elen was lange tijd hun metgezel geweest, maar met de finishplaats in zicht -waar nog twee ronden van ruim elf kilometer restten- werd de Brabander uit de wielen gereden.

Cees Hopmans wilde de plaats innemen. „Toen mijn ex-dorpsgenoot Hopmans op vijftien kilometer van de streep aan een achtervolging begon", aldus Van der Poel, „aarzelde ik geen moment. Hij zag mij komen en wachtte even. Met z'n tweeën reden wij naar de kop, waarna ik nog een paar minuten wachtte om toe te slaan".

Hoe hij zijn grote vorm heeft teruggevonden nadat zijn ploeg Tulip Computers geen startbewijs had gekregen voor de Tour de France? „Kwestie van lange trainingsdagen. Vorig jaar trainde ik vaak vijf of zes uur intensief. Dit seizoen koos ik weer voor de oude methode: zeven tot acht uur op de fiets, maar op zijn tijd iets rustiger aan. Zondag rij ik het Kampioenschap van Zürich, daarna staat het WK centraal. Ik ben aangewezen als koerskapitein, hetgeen echter niet inhoudt, dat ik voor mezelf geen kansen zie. Vooral na vorig jaar, toen ik reeds na een paar kilometer uit de wedstrijd verdween heb ik iets goed te maken".

Het oranje leiderstricot bleef ook na de rit van Tilburg naar Heythuysen in het bezit van Frans Maassen. Vanmiddag aan de finish in Gulpen kan de Buckler-renner als tweede Limburgse wielerprof de vaderlandse rondrit op zijn naam schrijven. Piet Haan was in 1955 de eerste.

„Ik waag mij nog niet aan een voorspelling", aldus Maassen. „Je moet als leider attent blijven. Ik koop er niks voor als gezegd wordt, dat ik op het terrein kom waar ik een paar maanden geleden de Amstel Gold Race won. Het een houdt niet in, dat het ander een logisch vervolg wordt".

Gisteren deed Frans Maassen niettemin nog goede zaken. Bij een tussensprint in Bladel, na 55 kilometer, pakte hij drie seconden tijdsvergoeding. Net tevoren was aan een solovlucht van de Amerikaan Bob Roll een einde gemaakt. „Ik verraste Olaf Ludwig volkomen", zei Maassen. „Ludwig had niet verwacht, dat ik opeens voluit zou uithalen om de tussensprint te winnen. In ieder geval vergrootte ik hierdoor mijn voorsprong tot 18 seconden. Dat houdt in, dat hij mij tijdens de laatste etappe niet meer rechtstreeks via bonificaties kan voorbij steken. In theorie kan hij 16 seconden extra-tijdwinst veroveren: tien door etappewinst en twee keer drie bij evenzoveel tussensprints".

● Adrie van der Poel, de eeuwige tweede, heeft zich los kunnen werken van zijn medevluchters en finisht als eerste in Heythuysen.

Tielman verlaat geblesseerd tennistoernooi

Stefan Koch in halve finale

Van onze tennismedewerker

BRUNSSUM - Stefan Koch heeft zich in het B-C toernooi in Brunssum niet laten verrassen door een van de jeugdige talenten Rogier Wassen. Met 6-2, 7-5 was Koch de eerste die zeker was van een plaats in de halve finale. De Ghanees Norton Dowuona boekte twee zeges, zodat hij in de kwartfinales staat. Tegen Maurice Beurskens had hij drie sets nodig (3-6, 6-3, 6-4). Stan Wouters werd met de cijfers 7-6, 6-2 uitgeschakeld. Bij de dames heeft Jenny Tielman weer door haar blessure de strijd gestaakt. Bij de stand 6-6 tegen Yvonne Kraus gaf zij er de brui aan. Yvonne ontmoet vandaag Manon Beltgens. Zij versloeg Andrea Kriescher met tweemaal 6-1.

● BERGEN - In het Bregman-toernooi in Bergen heeft Marinka Bartels de halve finale bereikt. Met 6-2, 6-4 versloeg zij Nancy Smit. Janou Savelkoul verloor bij de laatste acht van Miriam Tannenbaum met 7-6, 6-2. In de B-afdeling staat Hans Peter van Oirschot in de halve finale. Martijn van Beek versloeg hij in de kwartfinale met 6-4, 4-6, 6-0.

● VENLO - Bij de plaatsing voor de Limburgse Tenniskampioenschappen die van 26 augustus tot en met 1 september op het tennispark de Schaapdijk in Venlo verspeeld worden, heeft de plaatsingscommissie de ranglijst van het Limburgs Top Tennis Circuit laten prevaleren. De routiniers die alle Limburgse toernooien gespeeld hebben, zijn hierdoor hoger ingeschat dan de jeugdigen, die niet constant in Limburg aanwezig waren.

● HILVERSUM - Voor Saidja Drentje zijn de Nationale Jeugdkampioenschappen voorbij. In de derde doorgang verloor hij van Ronald Tijveleijn uit Bergschenhoek met 6-4, 6-7, 6-4.

sport kort

● GELEEN - Meetpoint Eatersaanvaller Joep Franke gaat volgende week onder het mes. De Geleense ijshockeyer liep tijdens een training een rugblessure op, die noopt tot een hernia-operatie.

● GELEEN - De handbalheren van V & L spelen vanavond om 18.30 uur in sporthal Glanerbrook van Geleen een oefenwedstrijd tegen het Duitse Mönchengladbach.

● GELEEN - Maandag start de voorverkoop van seizoenskaarten voor Meetpoint Eaters. Maandag (tussen 10 uur en 12 uur), dinsdag tussen 18 en 20 uur) en zaterdag van 10-12 uur kunnen in 'Glanerbrook' kaarten worden gekocht. Zitplaatsen kosten 315 gulden, staanplaatsen 225 gulden, kinderen tot 12 jaar 90 gulden en 65-plussers (zitplaatsen) 225 gulden.

Vandaag laatste etappe Heythuysen - Gulpen

HEYTHUYSEN - De zesde en tevens laatste etappe in de Ronde van Nederland voor profs wordt vandaag verreden over een afstand van 169 kilometer. Start om 11.00 uur in Heythuysen, finish omstreeks 15.16 uur op de Rijksweg in Gulpen.

In grote lijn is de route: **Heythuysen** (11.00 uur, Dorpsstraat, Biesstr, Oude Trambaan), **Baexem** (3 km, 11.05, Stationsstr, Dorpsstr, Rijksweg, Kasteelweg), **Grathem** (8 km, 11.12, Baexemerweg, Markt, Dorpsstr, Brugstr, Napoleonsweg Zuid), **Ittervoort** (12 km, 11.18, Napoleonsweg), **Thorn** (13 km, 11.19, Ittervoorterweg, Casino, Wal, Steegputstr, Meers), **Wessem** (15 km, 11.23, Thornerweg, Paardenbeemd, De Lange Beemden, Maasbrug), **Maasbracht** (18 km, 11.28, Brouwerstr, Molenweg, Echterstr), **Echt** (21 km, 11.33, Kanaalweg, Maasbrachterweg, Berkelaarsweg, Diepstr, Aasterbergerweg), **Roosteren** (27 km, 11.41, Hogeweg, Jan Petersstr, Maasheuvel, Ruitersbaan), **Schipperskerk** (33 km, 11.50, Meerveldweg, Julianaweg, Obbichterweg), **Obbicht** (37 km, 11.56, Bornerweg, Dorpsstr, Ecrevissestr, Kasteelweg), **Nattenhoven** (39 km, 11.59, Bergerstr), **Berg aan de Maas** (40 km, 12.00. Obbichterstr, Beatrixplein, Kerkstr, Julianastr), **Urmond** (42 km, 12.04, Raadhuisstr, Mauritslaan, Heirstr, Veestr, Heidekampweg), **Stein** (45 km, 12.09, Stadhouderslaan, Napoleonsbaan, Sanderboutlaan), **Elsloo** (48 km, 12.14, M. de Ruyterstr, Dorine Verschureplein, Stationsstr, Raadhuisstr, Dorpsstr, Maasberg, Kanaalweg), **Geulle** (51 km, 12.18, Broekhoven, Slingerberg, Hussenbergstr, Cruisboomveld), **Beek**(54 km, 12.23, Hoogkuil, Maastrichterlaan, Raadhuisstr, Brugstr, Adsteeg, Schimmerterweg), **Oensel** (61 km, 12.33, Haagstr, Bekerbaan), **Schimmert** (62 km, 12.33, Torenstr, Hagensweg, Provincialeweg), **Aalbeek** (64 km, 12.37), **Nuth** (65 km, 12.39, Hunnecum, Valkenburgerweg, Markt, Stationsstr, Van Eynattenweg, Naanshofweg), **Hoensbroek** (68 km, 12.44, Schuureikenweg, GB van Hövellplein, Klinkertstr, Verlengde Klinkertstr, Stationsstr, Economiestr, Nijverheidsstr, Industriestr), **Heerlen** (71 km, 12.49, Wijngaardsweg, Breukerweg, Beersdalweg, Wijngaardsweg), **Voerendaal** (74 km, 12.54, Putterweg, Hoolstr, Hogeweg, Bergseweg), **Ubachsberg** (79 km, 13.00, Oude Schoolstr, Kerkstr), **Simpelveld** (81 km, 13.04, Wijnstr, Molsbergweg, Molsberg, Rolduckerweg, Pleistr, Grachtstr, Hulsbergerweg, De Huls, St. Remigiusstr, Dr. Poelsplein, Dr. Ottenstr, Irmstr, St. Nicolaasstr, Bulkemstr), **Eys** (87 km, 13.14, Mr. Dr. Froweinweg, Mesweg, Wittemerweg), **Wittem** (92 km, 13.21, Gr. van Plettenbergweg, Wittemerallee, Partijerweg), **Partij** (93 km, 13.23, Oude Heirbaan), **Gulpen** (94 km, 13.24, Gulperberg, Gulperbergweg, Burg. Teheuxweg, Rijksweg, **eerste passage finish, 97 km,** 13.29), **Euverem** (99 km, 13.32, Slenakerweg, **Beutenaken**, Piemert), **Noorbeek** (105 km, 13.41, Onderscheij, Bovenstr, Dorpsstr, Klompestr, Wesch, Mheerelindje), **Mheer** (107 km, 13.44, Dorpsstr, Duivenstr), **St. Geertruid** (110 km, 13.48, Langsteeg, Julianaweg, Burg. Wolfstr, Molenweg), **Eckelrade** (111 km, 13.51, Dorpsstr, Honthemmerweg, Honthem. Onderstr), **Margraten** (116 km, 13.58, Dobbelsteijnstr, Past. Brouwersstr, Eijkerstr, Eijkerweg, Mergelderweg), **Klein Welsden** (120 km, 14.03, Trichterweg, Keunestr, Gasthuis, Gasthuisstr, Lindestr, Gasthuisstr, Klein Heideweg), **Berg** (122 km, 14.07, Rijksweg, Grotestr, Geulhemmerweg), **Geulhem** (126 km, 14.13, Onderstestr), **Houthem** (127 km, 14.14, Onderstestr, Prov.weg St. Gerlach), **Val;kenburg** (128 km, 14.16, Prov.weg Strabeek, Broekhem, Geneindestr, Koningin Julianalaan, Oranjelaan, Wilhelminalaan, Grendelplein), **Cauberg** (132 km, 14.21), **Vilt** (133 km, 14.23, Sibberweg), **Sibbe** (134 km, 14.25, Vilterweg, Dorpsstr, Bergstr, Sibbergrubbe), **Valkenburg** (136 km, 14.28, Oud-Valkenburgerweg), **Oud-Valkenburg** (137 km, 14.30), **Schin op Geul** (138 km, 14.31, Strucht, Panhuis, Engwegen), **Keutenberg** (140 km, 14.34), **Stokkem** (143 km, 14.38, Dooden Manweg, Stokkemerweg, Gulpenerweg), **Wijlre** (144 km, 14.39, Brouwerijstr, Marchierstr, Knipstr, Kapolder), **Wittem** (146 km, 14.44, Wittemerallee, Partijerweg), **Partij** (147 km, 14.45, Oude Heirbaan), **Gulpen** (148 km, 14.46, Gulperberg, Gulperbergweg, Burg. Teheuxweg, Rijksweg, **tweede passage finish,** 151 km, 14.49), **Euverem** (152 km, 14.52, Slenakerweg, Beutenaken), **Slenaken** (156 km, 14.58, Dorpsstr, Waterstr, Op den Dries), **Heijenrath** (158 km, 15.01), **Epen** (159 km, 15.03, Eperheide, Julianastr, Wilhelminastr, Roodweg), **Mechelen** (163 km, 15.09, Eperweg, Hoofdstr, Past. Ruttenstr, Partijerweg), **Partij** (166 km, 15.12), **Gulpen** (167 km, 15.14, Rijkweg, finish 169 km, omstreeks 15.16 uur).

Het vroege start- en finishtijdstip is gekozen om de renners, die zondag deelnemen aan de wereldbekerklassieker Kampioenschap van Zürich, in staat te stellen, evenals het begeleidend personeel, tijdig naar Zwitserland te rijden of te vliegen.

sport in cijfers

TENNIS

Indianapolis, mannen, tweede ronde: Santoro-Pioline 6-4 5-7 6-2. derde ronde: Becker-Bergström 6-2 6-2, Courier-Clavier 6-2 6-1, Santoro-Agassi 2-6 7-5 6-2, Sampras-Patrick McEnroe 6-3 6-4, Wheaton -Bryan 6-3 7-5, Tsjerkasov-Volkov 7-6 7-5, Hlasek-Stoltenberg 6-3 6-4, Fromberg-Mayotte 6-1 7-5.

Manhattan Beach, vrouwen 700.000 gulden, derde ronde: Seles- Coetzer 6-4 6-1, Sabatini-Graham 6-3 6-1, Sukova -Pierce 6-7 6-2 6-2, Paz-Frazier 3-6 7-6 6-1, McNeil-Lindqvist 6-7 6-0 6-1, Date-Basuki 6-2 6-2, Durie-Magers 6-3 6-4.

New Haven, mannen, 2.000.000 gulden, derde ronde: Krajicek- Edberg 4-6 6-3 6-3, John McEnroe-Rose 6-0 6-3, Chang-Svensson 6-3 3-6 6-3, Rostagno-Haarhuis 6-3 7-5, Camporese-Marcelino 6-2 6-2.

Brunssum, B-C toernooi: HEB1 Dowuona-Beurskens 3-6, 6-3, 6-4; Udwadia-Snippe 6-2, 6-3; De Jong- van Seters 6-4, 6-0; Wassen-Leinders 6-1, 6-3; Van Oppen-Eck 6-3, 6-4; Dowuona-Wouters 7-6, 6-2; Verberkt-van Scheppingen 6-4, 7-5; Udwadia-De Jong 7-6, 6-1; Koch-Wassen 6-2, 7-5; DEB1 L.Mostard-Houben 6-3, 2-6, 6-0; Brutsaert-Davidse 7-6, 6-3; L.Mostard- Leenen 7-5, 6-2; Beltgens-Kriescher 6-1, 6-1; Kraus-Tielman 6-6 opgave; HEB2 Cortis-Houben 6-1, 4-6, 6-4; Droge-Leinders 7-5, 6-1; Poulissen-Lankes 6-0, 6-0; Coumans-Scheepers 6-4, 6-1; Peters- Dijkstra 6-1, 6-3; R.Boesten-Cortis 7-5, 7-5; Gronenschild-Droge 6-0, 0-6, 6-3; Poulissen-Camps 6-0, 6-4; Wouters-Kuyper 6-7, 6-4, 7-5; Schalken-Coumans 6-2, 6-2; Wouters-Poulissen 6-2, 6-4; DEB2 Zimmermann-Dijkstra 6-4, 5-7, 7-6; Berger-Verhoeve 6-0, 6-4; Vreman - Mostard 6-2, 6-4; Janssen-Treichel 6-1, 6-0; HEC1 van Luyn-Wockenfuss 6-1, 6-4; Coumans-de Laive 7-6, 6-4; van Welsem-C.Berns 6-1, 0-6, 6-3; Obers-Cox 6-3, 6-0; Schiffelers-Schuurhof 6-2, 6-0; van Welsem-ter Haar 6-2, 6-2; DEC1 Coenemans-Heijnen 6-2, 6-1; Wouters- Gulikers 6-2, 6-3; Druncks-Dolman 6-3, 6-2; Cluitmans-Verhoeve 4-6, 6-4, 6-3.

WIELRENNEN

Ronde van Nederland: Uitslag: 1. Van der Poel 181 km in 4.04.00 (gem. snelheid: 44,508 km/u), 2. Hopmans 0.07, 3. Hanegraaf, 4. Lammerts, 5. Van der Pas 0.11, 6. Ludwig 0.20, 7. Veenstra, 8. Talen, 9. Cornelisse, 10. Wuller, 34. Maassen, 38. Fignon, 42. Wijnands, 65. LeMond, 72. Breukink allen z.t. als Ludwig. Niet gestart: Theunisse, Bölts. Opgegeven: Giesberts, Konisjev, Van Itterbeeck.

Algemeen klassement: 1. Maassen 16.19. 32, 2. Ludwig 0.18, 3. Nijdam z.t., 4. Marie 0.46, 5. Vanderaerden 0.56, 6. Cordes 0.59, 7. Schurer z.t., 8. Zdanov 1.17, 9. Skibby 1.24, 10. Harmeling 1.35, 13. Breukink 2.14, 20. Fignon 2.43, 23. Wijnands 3.01, 46. LeMond 4.24, 87. en laatste Elen 9.35.

Stuttgart, WK baan, vierde dag, ploegachtervolging amateurs 4 km: 1. Duitsland 4.08,064 (wereldrecord, gem. 58,050 km/u), 2. Australië 4.11,471, 3. Denemarken 4.13,567, 4. Sovjetunie 4.13,622, 5. Frankrijk 4.15,966, 6, Tsjechoslowakije 4.16,129, 7. Nieuw-Zeeland 4.16,829, 8. Nederland 4.17,317, 9. Italië 4.18,760, 10. Polen 4.19,361, 11. Groot Brittannië 4.22,947, 12. Spanje 4.25,282, 13. Japan 4.27,831, 14. Taipeh 4.37,809.

Stayers profs 50 km (175 ronden), eerste serie: 1. Clarke 43.57,12 (gem. 68,256 km/u), 2. Kuttel op één ronde 3. Bellati op twee ronden, 4. Brugna, 5. Rellensmann opgave. Tweede serie: 1. Steiger 43.50,40 (gem. 68,430 km/u), 2. Günther, 3. Bielli op drie ronden 4. Romanov, 5. Enokida opgave. Clark, Kuttel, Bellati, Steiger, Günther, Bielli en Romanov naar finale.

Aubusson,Ronde van de Limousin (open), derde etappe, 1. Pascal Simon 4.50.32, 2. Kappes 0.41, 3. Colotti, 4. Leblanc, 5. Willems. Algemeen klassement: 1. Kappes 13.47.52, 2. Vermote zelfde tijd, 3. Andersen 0.03, 4. Roux 0.03, 5. Engelman 0.03, 6. Colotti 0.38, 7. Robin, 8. Madouas, 9. Leblanc, 10. Claveyrolat zelfde tijd als Colotti.

SCHAKEN

Brussel. Kwartfinales kandidatentoernooi, tweekampen over acht partijen: Afgebroken partijen. Vierde ronde: Gelfand-Short 1/2 - 1/2, stand: 1 1/2 - 2 1/2. Overige standen na vier ronden: Karpov-Anand 2 1/2 - 1 1/2, Timman-Kortsjnoi 3-1, Ivantsjoek-Joesoepov 2-2.

PAARDESPORT

Rotterdam. CHIO. Springen, Landenwedstrijd, twee manches na barrage: 1. Nederland (Raymakers/Ratina Z 0-36,89, Tops/Top Gun la Silla 0-41,42, Voorn/Oisterwijk 0-45,03, Lansink/Egano, niet gestart) 0-123,34, 2. Frankrijk (Navet/De Baussy gediskwalificeerd, Robert/Nonix 0-37,38, Godignon/De Revel 0-38,57, Durand/Jappeloup 8-40,54) 8-116,49, zonder barrage: 3. Duitsland (Becker/Pamina 0-4, Hafemeister/Bonito 0-4, Beerbaum/Almox Athletico 4-4, Sloothaak/Walzerkönig 0-0) 8 en Zwitserland (Willi Melliger Quinta C 14-8, Markus Fuchs/Shandor 0-0, Lauber/Lugana II 0-4, Thomas Fuchs Dollar Girl 4-0) 8, 5. Groot-Brittannië 12, 6. Spanje 25.

DAMMEN

Uitslagen: Samb-Yatsenko 2-0; Gantwarg-Schatzov 0-2; Presman-Katz 1-1; Schwartzman-Kalmakov 1-1; Rigterink-Mooser 1-1; Watutin-Scholma 1-1; Van Leeuwen-Rybakov 2-0; Schotanus-Spoelstra 2-0; De Heer-Jagne 1-1; De Leeuw-Lemstra 2-0; Van Lith-Nartchuk 2-0; Okrogelnik-Volosionkin 0-2; Budé-Rimsja 1-1; Van Dijk-Tangelder 1-1; De Hardt-Meesters 0-2; Van Gortel-Jeszke 2-0; Kalsbeek-Lenselink 1-1; De Meulenaers-Damen 2-0; Nievelstein-Balcerowicz 0-2; Rutten- Mohan 0-2; Geuke-Rutjens 2-0; Velraeds-Leibovitsch 0-2; De Kok-Pietershove 0-2; Van Rossum-Rijken 0-2; Van Bakel-Heine 2-0; Terpstra- Verton 2-0; Vlies-D. Verhoef 0-2; Verhaag-Keeken 0-2; Moerenhout- Huskens 1-1; Benaets-B. Verhoef 1-1; Buskens-V.d. Laar 0-2; Koops-Nieling 0-2.

Stand na acht ronden: 1. Samb 14 punten; 2. Schatzov 13 punten; 3. Katz, Presman en Van Leeuwen, allen 12 punten; 6. Gantwarg, Schwartzman, Bulatov, Baljakina, Rigterink, Watutin, Scholma, Yatsenko, Volosionkin, Schotanus, Mooser, Kalmakov, Bercys, Davidov, Van Lith en De Leeuw, allen 11 punten; 22. Rybakov, De Heer, Jagne, allen 10 punten; 39. onder meer: Lemstra, Van Dijk, Budé, Rimsja, Okrogelnik, Spoelstra, Tangelder, Van Gortel en Meesters, allen 9 punten; 58. onder meer: Lenselink, Peters, Rijken, Pietershove, allen 8 punten; 83. onder meer: Van Keeken, Damen en D. Verhoef, allen 7 punten; 98. onder meer; Nievelstein, Rutten, Van Rossum, Rutjens, Velraeds, Nieling, allen 6 punten; 115. onder meer: Verton, Moerenhout, B. Verhoef, Heine, Huskens, allen 5 punten; 126. Buskens 4 punten.

Dopingprimeur voor handbalster

HASSELT - België heeft de twijfelachtige eer de primeur van het gebruik van doping in het dameshandbal in handen te hebben. Het gaat om de 18-jarige speelster en tevens Belgisch international An De greef van Sasja Hoboken. Zij werd op 6 april jongstleden door de zogenaamde 'vliegende brigade' van de Belgische onderzoekscommissie naar dopinggebruik in de sport na afloop van het eredivisieduel Sasja Hoboken-Initia Hasselt door het lot aangewezen om haar urinestraal in te leveren. Onderzoek wees uit dat er in de urine sporen van norefidrine aanwezig waren.

Short behoudt punt voorsprong

BRUSSEL - Short heeft zijn voorsprong in de schaaktweekamp tegen Gelfand behouden. De afgebroken partij uit de vierde ronde van de kwartfinales van de kandidatenmatches eindigde vrijdag in Brussel in remise. Na vier partijen staat de Engelsman een punt voor (2 1/2 - 1 1/2).

Het was de eerste remise tussen beide grootmeesters in zeven duels. Van de voorgaande zes had Short er vier gewonnen en Gelfand twee. De grootmeester uit Minsk probeerde vrijdag in het eindspel van toren en loper tegen twee lopers lang een doorbaak te forceren. Pas op de 91e zet zag hij het nutteloze van zijn pogingen in en berustte hij in de deling van het punt.

Bodden naar Helmond Sport

HELMOND - Jules Bodden is door eerstedivisieclub Helmond Sport aangesteld als hoofd veiligheid. De uit Maastricht afkomstige Bodden was de laatste jaren in dezelfde functie actief bij MVV, maar staakte aldaar zijn werkzaamheden enkele maanden geleden, omdat het management van de Maastrichtse club hem te zeer in zijn werk belemmerde. Tegelijk met Jules Bodden verlieten ook een groot aantal teamchefs en medewerkers van de veiligheidsdienst MVV. Ook deze zijn nu bijna zonder uitzondering allemaal overgestapt naar Helmond Sport.

Drie titels voor Nederlandse surfers

PUCK - De Nederlandse plankzeilers hebben bij de Europese kampioenschappen Lechner, de Olympische klasse en de raceboard drie titels behaald. Oud-Olympisch kampioen Stephan van den Berg werd eerste op de Lechner, Alexander Hoekstra bij raceboard zwaar en Marcel Pols bij raceboard licht. De Lechners zijn de laatste twee dagen niet op het water geweest bij de Poolse stad Puck. Donderdag was er te weinig wind, vrijdag kon er niet gezeild worden met de Lechners omdat er slechts incidenteel vlaagjes wind waren.

Monica Seles niet naar OS

LONDEN - Monica Seles is uitgesloten van het tennistoernooi bij de Olympische Spelen van volgend jaar in Barcelona. De Internationale Tennis Federatie heeft de zeventien-jarige nummer één van de wereldranglijst meegedeeld dat zij niet zal mogen deelnemen omdat zij zich drie weken geleden had teruggetrokken voor het toernooi om de Federatiebeker in Nottingham .

Tweede Amerikaan voor BS Weert

WEERT - Selex BSW, basketbal-eredivisieclub uit Weert, heeft zich voor het komend seizoen versterkt met de Amerikaan Marshall Wilson. De 22-jarige forward maakte vorig seizoen per wedstrijd gemiddeld vijftien punten voor het team van de Universiteit van Georgië. Eerder trok Selex BSW Wilsons landgenoot Eric Cooper aan.

Atletiekmeeting in Kerkrade

KERKRADE – De atletiekvereniging Achilles-Top houdt vandaag, zaterdag, interregionale atletiekwedstrijden in het gemeentelijk sportpark in Kerkrade. Het evenement begint om 16.00 uur. Op het programma staan voor de heren en jongens 100 m, 200m, 800m, 3000m, speerwerpen, kogelstoten, polsstokhoogspringen en hoogspringen. De dames en meisjes werken hetzelfde programma af met uitzondering van het polsstokhoogspringen. Enkele Duitse, Belgische en Nederlandse clubs hebben reeds ingeschreven.

sport

MVV fit aan start

MAASTRICHT - Sef Vergoossen begint met een volledig fitte selectie aan de competitie-ouverture tegen Fortuna Sittard. In de ogen van de MVV-trainer een ideale start. „Prima om met een derby te beginnen. Dat is alleen maar goed voor het Limburgs voetbal. En nog prettiger vind ik natuurlijk dat MVV op eigen veld mag beginnen". Dat hij in Fortuna Sittard een opponent treft waarvan wordt verwacht dat het dit seizoen hoge ogen gooit, vindt Vergoossen geen probleem. „In een derby zie je het kwaliteitsverschil zelden terug. Hier gelden andere wetten". Overigens zijn er nog voldoende kaarten voor het duel vanavond om 19.30 uur in De Geusselt te verkrijgen. Belangstellenden kunnen voor kaarten in de voorverkoop tussen 11.00 en 14.00 uur bij het stadion terecht. Om 18.30 uur gaan de stadionkassa's open.

Fortuna

Waar Vergoossen tevreden kan melden dat zijn selectie staat, moet collega Han Berger Anton Janssen ontberen. „Deze wedstrijd komt net iets te vroeg voor hem. Ik verwacht dat hij er volgende week wel weer bij is." Voor het overige kent ook Berger geen problemen en ziet hij met vertrouwen uit naar de eerste wedstrijd 'om de echt'.

Roda JC

Ook Roda JC-trainer Adrie Koster is blij de competitie met een derby tegen VVV te kunnen beginnen. „Dat is meteen een leuke opwarmer voor de mensen. In elk geval begin ik liever met een derby dan bijvoorbeeld een uitwedstrijd bij Volendam". Over de kansen laat Koster zich liever niet uit: „Aan de motivatie zal het in elk geval niet liggen. Iedereen zit boordevol zelfvertrouwen. We zijn klaar om aan het karwei te beginnen", weet Koster. De Roda-trainer kan vanavond in De Koel geen beroep doen op de geblesseerde René Trost en Max Huiberts.

Langerak

Op de valreep heeft VVV een nieuwe centrumspits gecontracteerd. Gistermiddag huurde de Venlose club de 23 jarige Michel Langerak van de fusieclub SVV-Dordrecht'90 voor de rest van dit seizoen. Langerak speelde bij Dordrecht 111 competitieduels en scoorde daarin 36 keer. Hij moet de plaats innemen van Husref Musemic die V... FC Twente op huurb... plan was in te lijven. De ... Joegoslavische spits ... maand op proef gewe... kon in de oefenduels ... tuigen.

Manager Teeuwen: „Bove... waren nog geen officiele c... ten noch met Twente n... Musemic getekend. Ook ... nog geen werkvergunning ... leend die volgens Teeuwe... weken geleden was ... vraagd.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag, 19.30 uur:
MVV-Fortuna Sittard
VVV-Roda JC
Morgen, 14.30 uur:
FC Groningen-Willem II
RKC-De Graafschap
PSV-FC Utrecht
Volendam-Sparta
Feyenoord-FC Twente

eerste divisie

Vandaag, 19.30 uur:
NEC-Emmen
BVV Den Bosch-VCV Zeeland
AZ-Excelsior
Haarlem-Telstar
FC Zwolle-Go Ahead Eagles
Veendam-Helmond Sport
Morgen, 14.30 uur:
RBC-NAC
Wageningen-Cambuur
Heracles-Eindhoven
Heerenveen-TOP

mvv-fortuna

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Bakker

MVV (selectie): Agu, De Haan, Visser, Lanckohr, Libregts, Delahaye, Verhoeven, Thal, Benneker, Quaden, Hofman, Meyer, Linders, Dikstaal, Joordens, Franssen.

Fortuna Sittard (selectie): Hesp, Van Zwam, Maessen, Kicken, Samuel, Duut, Barmentloo, Szalma, Frijns, Usta, Sneekes, Doufikar, Mordang, Reijners, Boogers, De Jong, Custers.

vvv-roda jc

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Uilenberg

VVV (opstelling): Roox, Verberne, Rayer, Polman, Derix, Van der Kaay, Driessen, Verbeek, Vanderbroeck, Langerak, Gerestein. Wisselspelers: Custers, Van Leenders, Orie, Weerts, Spee. Geblesseerd: Venetiaan, Jansada, Rutten.

Roda JC (opstelling): Bolesta, Boerebech, Verhagen, Luypers, Broeders, Hanssen, Van der Luer, Diliberto, Ter Avest, Arnold, Hofman. **Reservebank:** Waterreus, Romero, Senden, Stefan Jansen, Ogechukwu.

belgie

Standard-Club Brugge	1-2
Vandaag, 20.00 uur:	
Charleroi-Ekeren	
KV Mechelen-Lokeren	
AA Gent-Lierse SK	
FC Antwerp-Aalst	
Racing Genk-Waregem	
Morgen, 15.00 uur:	
Kortrijk-Anderlecht	
RWDM-Beveren	
Cercle Brugge-Club Luik	

duitsland

BM Gladbach-Wattenscheid	2-0
Werder Bremen A-Stuttgart	1-5

Tweede ronde DFB-Pokal met 64 deelnemende ploegen.

Werres en Jacobs vechten om Matchpoint

HEERLEN - Terwijl Peter Werres er alles aan doet om de beide biljartteams van Matchpoint in het Heerlense Biljartcentrum te houden, probeert zijn voormalige compagnon Heinz Jacobs de teams elders onder te brengen. Werres en Jacobs, die zakelijk in de exploitatie van Matchpoint met elkaar verbonden zijn, hebben sinds kort hun samenwerking verbroken.

Heinz Jacobs heeft reeds enkele biljartcentra gepolst om onderdak voor de beide teams te vinden. Vrijdagavond heeft Werres via district Limburg geprobeerd om zijn rechten te behouden. Werres: „De bond heeft de licenties op naam van Matchpoint afgegeven en die ploeg speelt in Heerlen. Met welke argumenten Jacobs schermt om de beide teams elders onder te brengen, weet ik niet. Dat wij onze samenwerking hebben verbroken, heeft niets te maken met het vertrek van Raymond Ceulemans en het wegvallen van de beide sponsors. Alle activiteiten gaan gewoon door."

Heinz Jacobs was gisteravond niet bereikbaar voor commentaar.

● MARBELLA - De Mexicaan Marcus Villasana heeft zijn wereldtitel boksen in het vedergewicht in Marbella behouden. Villanasa won op punten van Ricardo Cepeda uit Puerto Rico. Het gevecht was vastgesteld op twaalf ronden.

Misser Eric Navet beslissend in landenprijs 'Rotterdam'

Nederlandse ruiters baas in eigen huis

● *Jan Tops helpt Top Gun La Silla over een hindernis tijdens de landenwedstrijd.*

Van onze medewerker
TOINE RAMAEKERS

ROTTERDAM - De gouden EK-equipe van Nederland liet in Rotterdam zien dat de overwinningen in de landenwedstrijden van Aken en tijdens het Europese kampioenschap in het Franse La Baule geen toevalstreffers zijn geweest. Met mooie nulritten van Piet Raymakers, Jan Tops, Albert Voorn en Jos Lansink grepen de Nederlandse ruiters na 36 jaar weer eens de overwinning in het belangrijkste buitenconcours hippique van Nederland.

In de eerste manche wisten veel ruiters de 'nul' vast te houden. Wat moeilijker om nul te blijven was het voor Frankrijk, met Europees en wereldkampioen Eric Navet in de gelederen, en het in de sterkste opstelling rijdende Duitsland. Door het wegstrepen van het slechtste resultaat eindigden beide landen echter gelijk met Nederland. De Engelsen waren op dat moment reeds kansloos, terwijl Zwitserland met 4 strafpunten nog in de race voor de overwinning was.

De tweede manche leek bijzonder saai te gaan worden omdat er slechts weinig fouten meer werden gemaakt. Met een springfout van Piet Raymakers en Albert Voorn leken de kansen voor Nederland verkeken en de overwinning naar Frankrijk te gaan. De laatste ruiter voor Frankrijk, Pierre Durand met zijn legendarische paard Jappeloup, ging echter in de fout en stopte. Jan Tops en Jos Lansink deden echter wat van hen werd verwacht. Nederland en Frankrijk moesten via een barrage uitmaken wie de 30.000 gulden in ontvangst mocht nemen.

Deze barrage kreeg een bijzonder spannend verloop. Frankrijk, met als eerste ruiter Eric Navet, begon bijzonder slecht. De regerend wereld- en Europees kampioen had blijkbaar vergeten hoe het barrageparcours gereden moest worden en werd dus gediskwalificeerd voor het rijden van het verkeerde parcours.

Tot grote vreugde van het talrijke publiek realiseerde Nederland op formidabele wijze vier keer een nulrit en stond geen hindernis meer de overwinning in de weg.

Tijdens de landenwedstrijd stond Baarlonaar Hendrix wat sip aan de kant. Bondscoach Hans Horn had Albert Voorn in de springequipe opgenomen in plaats van Hendrix die deel uitmaakte van de equipe die in La Baule Europees kampioen was geworden. Hendrix: „Ik ben wat teleurgesteld. Zeker omdat deze wedstrijd toch als revanche gezien kan worden voor het EK, dacht ik ook er hier weer bij te zijn. Goed, het paard van Voorn is in vorm, maar dat kan ook van mijn paard gezegd worden. Ik snap het dus niet."

Horn: „Ik heb een sterk team dat bestaat uit vijf combinaties, maar je mag er maar vier opstellen. Ik vond dat Voorn er nu het meeste recht op had. Elke vijfde ruiter is altijd teleurgesteld."

● ROTTERDAM - Tijdens de landenwedstrijd dressuur, die gewonnen werd door Duitsland met Nederland op de tweede plaats, waarbij ook een individueel klassement werd opgemaakt, heeft Jef Jansen zich nadrukkelijk kandidaat gesteld voor de vacante vierde plaats in de equipe voor het EK in Donaueschingen. Mede omdat het paard van Bert Rutten niet hersteld is, en gezien de zevende paats die Jef behaalde kan bondscoach Henk v. Bergen bijna niet meer om Jansen heen. Individueel won Nicole Uphoff (Dld) de wedstrijd en werd Jeanette Haazen zeventiende.

Revanche voor handbalploeg

Van onze medewerker
MICHEL JANSSEN

SITTARD - Met een verdiende, enigszins geflatteerde, 25-19 overwinning op Algerije revancheerde de nationale handbalploeg zich voor de een dag eerder geleden nederlaag. Verdiend omdat Oranje nu wel een antwoord had op de agressieve verdedigingstaktiek van de gasten en geflatteerd omdat de Algerijnse coach in de tweede helft een falende doelman Boussebt het voordeel van de twijfel gunde.

Nederland pakte vanaf het begin de zaken met veel meer overleg aan dan een dag eerder en met een scherp schietende Veerman kon de score van de Algerijnen zonder veel moeite worden geneutraliseerd. Als niet Portengen, pal voor rust, een strafworp had gemist zou Nederland met een minimale 10-9 voorsprong aan de tweede helft zijn begonnen.

Meteen na de hervatting sloegen onze landgenoten een gat van twee doelpunten en sprongen daar uiterst zorgvuldig mee om. Doelman Dick Mastenbroek groeide met de minuut en terwijl de Algerijnen steeds moeilijker tot scoren kwamen, liep Nederland langzaam maar zeker uit. In deze fase demonstreerde Cantelbergs ploeg de trainingsuren goed te hebben benut, want de open Afrikaanse dekking werd met doordachte acties bestreden. De voorsprong groeide tot vijf, zes doelpunten en in de vijftigste minuut waarna Nederland de overwinning kien veilig stelde. Uitblinkers aan Nederlandse zijde waren topscorer Claus Veerman (10,1) en doelman Dick Mastenbroek. Coach Guus Cantelberg kon niet beschikken over de geblesseerde Jac Josten en had Theo Boers (V&L) opgeroepen. Vanmiddag (15 uur, Nationaal Sportcentrum Sittard) treden beide ploegen voor de derde keer in het strijdperk.

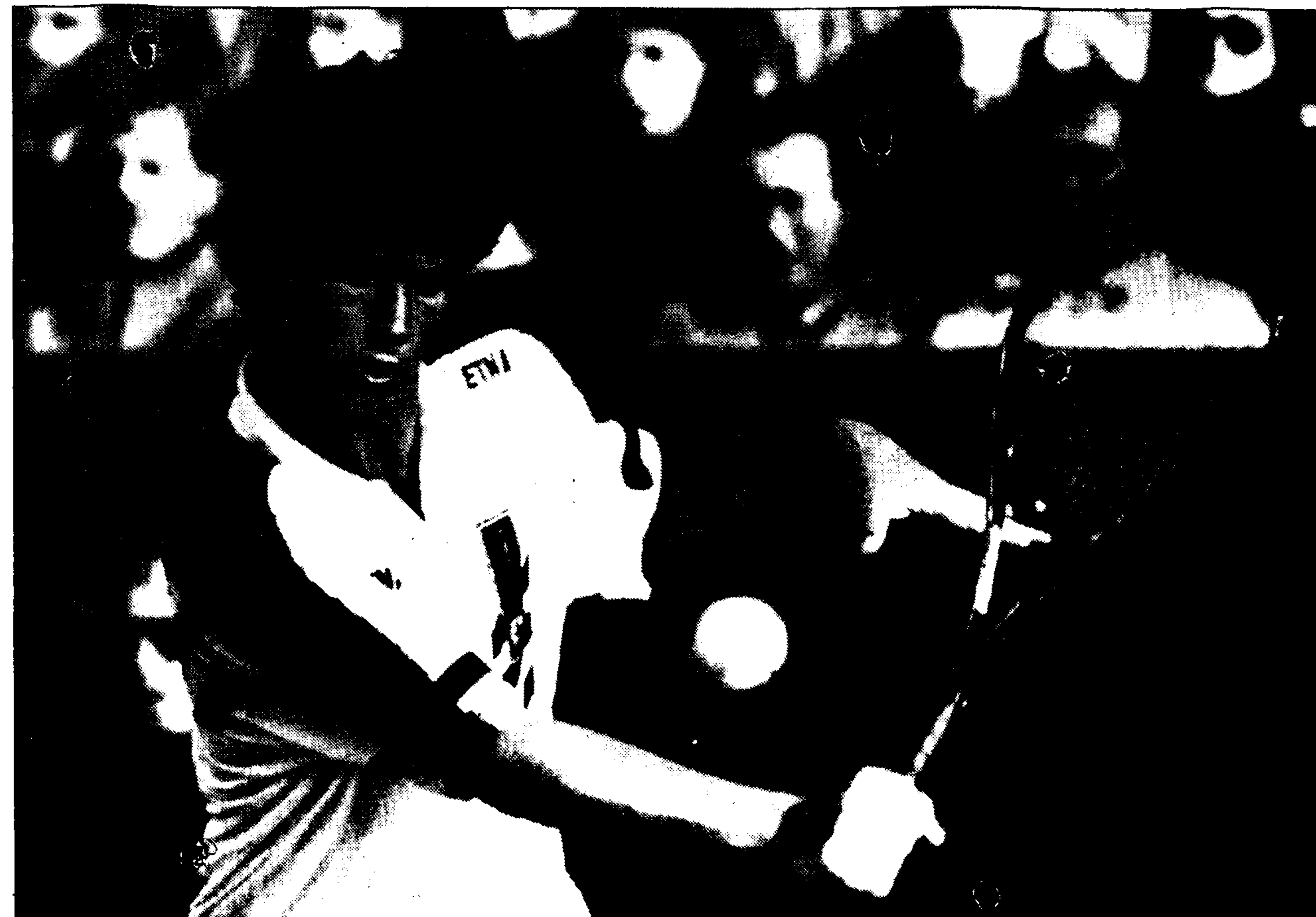
Op weg naar de tennis wereldtop

Richard Krajicek verslaat Edberg

NEW HAVEN - Richard Krajicek baant zich in de Verenigde Staten een weg naar de beste twintig tennisspelers ter wereld. Krajicek bereikte de laatste acht van een toernooi in New Haven door een aansprekende overwinning op Stefan Edberg. Het was de eerste keer in zijn loopbaan, dat Krajicek een speler uit de top-tien versloeg. Alleen in de eerste set (6-4) was de Zweed in staat de 'normale' verhoudingen te handhaven. Daarna heerste de 21-jarige Krajicek, wiens service bij zijn tegenstander bewondering afdwong: 6-3, 6-3.

Door zijn overwinning komt Krajicek langzaam los van de overige drie Nederlandse tennissers, met wie hij om de positie van kopman van het Nederlandse tennis vecht. Twee anderen, Paul Haarhuis, en Jan Siemerink werden in New Haven, waar het prijzengeld twee miljoen gulden bedraagt, uitgeschakeld. Op de baan in de Amerikaanse staat Connecticut capituleerde Haarhuis voor de als negende geplaatste Amerikaan Derrick Rostagno (3-6, 5-7) en moest Siemerink buigen voor de Joegoslaaf Goran Ivanisevic (2-6, 4-6).

De Nederlandse kampioen overdonderde Edberg met zijn krachtige service. „Die returns deugden niet", was het commentaar van Krajicek, die als vijftiende was geplaatst. „Hij miste nog al wat back-hands op mijn tweede service. Door die zwakke returns bleef ik aardig in de wedstrijd."

● *Richard Krajicek schrijft tennishistorie in Amerika.*

Draf- en renbaan Schaesberg

SCHAESBERG - De uitslagen van de koersen, gisteravond verreden op de draf- en renbaan Schaesberg zijn als volgt:

Steenbok-Prijs: 1. Fire Avon (W. van Buytene) km.tijd 1.20.9; 2. Funie B; 3. Fideel M. Winn. 2,30; pl. 1,60, 2,20; koppel 7,20; trio 62,70.
Stier-Prijs: 1. Evelinastar W (J. van der Pijl) km.tijd 1.20.9; 2. Voyou du Catan. Niet gestart: Icetrain, Evenicke, Fitou H en Service Road. Winn. 1,20; koppel 2,90.
Ram-Prijs: 1. Erik (K. Woudstra) km.tijd 1.18.8; 2. Going Home; 3. Edelman Boszorg; 4. Digne du Lombard. Niet gestart: Carré d'As. Winn. 7,40; pl. 3,40, 2,90; koppel 18,40; trio 160,20; kwartet 703,80.
Waterman-Prijs: 1. Fax Sunshine (Y. Sirtonen) km.tijd 1.22.6; 2. Flying Goldman; 3. Baltic Class. Winn. 8,50; pl. 3,30, 2,40; koppel 16,00; trio 102,00.
Tweelingen-Prijs: 1. Long Leg Jennie (L. Berger) km.tijd 1.19.0; 2. Grinning; 3. Old Barney; 4. Davidof Groenhof. Niet gestart: Evita van Weert. Winn. 2,50; pl. 1,50, 3,80; koppel 23,50;trio 277,70; kwartet 463,30.
Vissen-Prijs: 1. Balkan Victory (Y. Sirtonen) km.tijd 1.21.7; 2. Eduard Hanover; 3. Edel B. Winn. 1,40; pl. 1,30, 1,60; koppel 4,60; trio 33,40.
Kreeft-Prijs: 1. Exact Kievitshof (K. Woudstra jr.) km.tijd 1.17.3; 2. Raise a Bid; 3. Dean Boszorg; 4. Bewin Volente. Winn. 1,30; pl. 1,50, 1,90; koppel 3,20; trio 17,10; kwartet 24,90.
Leeuw-Prijs: 1. Fantail (F.Gorter) km.tijd 1.20.3; 2. Hills Mr Brown; 3. Carolus C. Winn. 3,40; pl. 1,00, 1,00; koppel 1,80; trio 19,60.
W5: 5263,80 (2-4-3-5-2).
De totalisatoromzet bedroeg ƒ105.779,00

Beerschot terug naar derde klasse

HEERLEN - De Belgische ... klasser Beerschot is door de ... sche voetbalbond op grond van financiële malversaties ... naar de derde klasse. De ... de club bedraagt bijna negen ... joen Belgische francs. SK ... ren, dat afgelopen seizoen ... derde klasse degradeerde ... plaats van Beerschot ... Beerschot degradeerde ... seizoen pas uit de eerste klasse.

Trevor Steven naar Marseille

MARSEILLE - De Engelse ... velder Trevor Steven heeft een contract voor drie seizoenen ... bij Olympique Marseille ... overgang van de 27-jarige international van Glasgow Rangers ... bedrag van 16,5 miljoen gulden ... moeid, een record in het Schotse voetbal. De toptransfer van ... werd enkele minuten voor het ... strijken van de Europese ... schrijvingstermijn afgesloten ... Brit mag derhalve met de ... telhouder deelnemen aan het ... nooi om de Europese beker voor landskampioenen.

Excelsior huurt Dennis van der Gijp

DORDRECHT - SVV Dordrecht'90 heeft de 27-jarige middenvelder Dennis van der Gijp voor ... seizoen verhuurd aan Excelsior. Van der Gijp, deze zomer ... van NAC, komt volgens ... Advocaat niet in aanmerking voor een plaats in de A-groep ... Van der Gijp waren ... man. Van der Laan en ... ruggezet naar de B-groep ... Dordtse ere-divisieclub

oefenvoetbal

Piet Maastoernooi:	
Scharn-Vinkenslag	[illegible]
Tonegeren 2-RKHSV	[illegible]
MORGEN:	
Almania-SVM	[illegible]
Voerendaal-Laura	[illegible]
Rapid-Fortuna 2	[illegible]
Land van Rode-toernooi	
Terrein KVC Oranje	
3e en 4e plaats:	
Miranda-SVK	[illegible]
Finale:	
Chevremont-Heilust	[illegible]

Groot-Nuth-toernooi. Terrein ... van 16.00 uur af finalewedstrijden.

Bliksemzege Samb

BRUNSSUM - N'Diaga Samb heeft ook na de achtste ronde van het internationale Fair Play-damtoernooi de koppositie behouden. Na de bliksemzege tegen de Russische meester Yatsenko heeft de 24-jarige Senegalees vandaag aan een remise tegen Arjan van Leeuwen genoeg om de eerste plaats voor zich op te eisen.

Precies 69 minuten en 28 zetten had Samb ervoor nodig om de ... Anatoli Yatsenko uit Kiev naar de slachtbank te leiden. Een dubieuze openingsopzet van de Rus werd door de koploper met Zwitserse precisie afgestraft. Het was de 15-e zet van de Rus die het pleit definitief beslechtte. Samb offerde twee schijven, gaf nog een stuk weg en sloeg vervolgens een dodelijke bres in de vijandelijke verdedigingslinie. Terwijl de overige zestig partijen nog allemaal in volle gang waren, verliet de speler uit Dakar glimlachend de zaal. De toeschouwers en spelers waren opnieuw met stomheid geslagen.

Anatoli Gantwarg, een van de weinige overgebleven concurrenten van Samb, heeft gisteren ... breuk geleden. Het kanon uit Minsk verspeelde zijn kansen door een gevoelige nederlaag tegen landgenoot Schatzov, die hiermee nog een kleine theoretische kans heeft om langszij Samb te komen.

Joost de Heer uit Geleen is met een 27-ste plaats de beste Limburger. Gisteren hield De Vaste Zetter de Gambiaan Omar Jagne bekwaam in toom. Een zege tegen Johan van Berkel kan hem misschien nog een tot vijftien plaatsen laten stijgen. Voor Brunssummer Eddy Bude (remise tegen Rimsja) en Willy Okregelnik (Roermond), die verloor van Volosionkin, valt er weinig eer meer te behalen.

Competitieleider Jan Huijbregts zit met handen in het haar

Alles belangrijker dan een voetbalwedstrijd

Van onze sportredactie

HEERLEN - De bal rolt weer en meteen is voetbalminnend Nederland in rep en roer. Hoewel er dit weekend pas officieel wordt afgetrapt, vliegen diverse partijen elkaar reeds in de haren. De clubs klagen steen en been over het competitieprogramma, dat met grote regelmaat wordt gewijzigd, competitieleider Jan Huijbregts probeert wanhopig duidelijk te maken dat hij er zelfs met de hulp van de Universiteit van Twente niet in slaagt het iedereen naar de zin te maken, de NS weigert doordeweeks extra treinen in te zetten bij zogeheten risicoduels en het sectiebestuur betaald voetbal dreigt bij monde van voorzitter Van Rooijen met keiharde maatregelen als de competitie door wedstrijdverboden van burgemeester nog verder in de knel komt.

De eenvoudige voetballiefhebber begrijpt er vanlieverlee niks meer van. Nauwelijks heeft hij de belangrijkste wedstrijden van zijn favoriete club in zijn agenda genoteerd, of die data worden achterhaald door de zoveelste wijziging in het programma.

In het Zeister bos, KNVB's crisiscentrum, circuleert dezer dagen het wrange verhaal van 'de man en het verjaardagscadeau'. Hij, één van de laatste pure voetballiefhebbers, heeft zich op het laatste moment herinnerd dat 25 augustus niet alleen de dag van Feyenoord-Ajax is, maar ook de geboortedatum van zijn vrouw. Om het nuttige met het aangename te verenigen stelt hij zijn echtgenote voor in plaats van de plichtmatige familiebijeenkomst, die zondag samen naar de Kuip te gaan. Pech, in verband met een speedbotenrace in Rotterdam is de voetbalwedstrijd verboden.

Geen paniek, Volendam-FC Den Haag is hét alternatief. Na de haring rol je van de dijk zo het stadion in. Een telefoontje met dorpsomroeper Pé Muhren leert hem echter dat de lokale burgemeester de wedstrijd op die dag heeft verboden. Haagse supporters zijn, zeker middenin het toeristenseizoen, zo'n beetje het laatste wat ze wachten. Dan, zo stelt hij zijn vrouw voor, gaan we naar Groningen-Utrecht. Helaas, de plaatselijke kermis heeft voorrang gekregen. Het duel tussen de nummers drie en vier van vorig seizoen moet maar a andere keer worden gespeeld, vindt de burgervader.

Een fan van landskampioen PSV is hij nooit geweest. Maar alles beter dan een duffe verjaardag en dus belt hij met Kees Ploegsma. De manager zit echter in Italië, waar de Eindhovense club een lucratief toernooi speelt. Tenslotte blijkt, op twee duels na, het oorspronkelijke programma in de eredivisie voor dat weekeinde om de meest uiteenlopende redenen geschrapt. Wat overblijft is RKC-Fortuna en SVV/Dordrecht-'90-VVV. Maar er zijn grenzen.... De volgende dag meldt de voetballiefhebber zich verontwaardigd bij het bondsbureau in Zeist. 'Heeft u klachten? Tweede deur rechts'. Op de deur staat: 'Jan Huijbregts, competitieleider'.

● *Jan Huijbregts: „Zo erg als dit seizoen hebben we het nog niet meegemaakt".*

Misbaksel

Zo komt iedereen uiteindelijk bij hem terecht: Jan Huijbregts, sinds jaar en dag loyaal KNVB-werknemer. Hij is de afgelopen maanden intensief bezig geweest het 'ideale voetbalprogramma' in elkaar te draaien. Vlak voor de start van de competitie kwam hij tot de conclusie dat dat niet bestaat. Hij piekerde zich suf, was ten einde raad door alle wijzigingen en riep zelfs de hulp in van de Universiteit van Twente. Maar het competitieplan bleef een misbaksel. Na vele, vele aanpassingen is voor een tiental wedstrijden nog steeds geen geschikte datum gevonden.

Huijbregts: „We zijn reeds in het voorjaar begonnen met de voorbereidingen. We hebben toen om de tafel gezeten met de werkgroep Waal, de club van vertegenwoordigers van politie, NS en ook burgemeesters. In een groot aantal gevallen maakten de Spoorwegen bezwaar. Het verhaal is bekend.

Ze dreigen bij enkele tientallen doordeweekse risicowedstrijden geen extra treinen in te zetten. Zo erg als dit seizoen hebben we het nog nooit meegemaakt. Voorafgaand aan deze competitie hebben we driehonderd verschillende eisen ontvangen betreffende speeldata. Dat is ongeveer het driedubbele van een aantal jaren geleden. We hebben dan ook de hulp ingeroepen van deskundigen van de Twentse universiteit. Die hebben voor ons het ideale competitieplan gemaakt. Maar in de praktijk blijkt dat in een kwart van de gevallen niet aan de eisen kan worden voldaan".

„Clubs die in het begin van de competitie geen risicoduel willen omdat de plaatselijke politie onderbezet is. Neem VVV. De gemeente Venlo wil drie risicowedstrijden in het eerste deel van de competitie. Daar kunnen we nauwelijks aan voldoen. De KNVB heeft met ontzettend veel zaken rekening te houden. Teveel risicoduels op één dag kan niet. Dat brengt gevaren met zich mee. Ik denk aan supportersgroepen die elkaar ontmoeten. Bovendien heeft de NS de capaciteit en het personeel niet om al die supporters te vervoeren".

„En wat te denken van de burgemeesters....Tegenwoordig schijnt alles belangrijker te zijn dan het voetbal. In een gemeente als Den Haag worden zó veel manifestaties georganiseerd dat ze er bijna niet aan voetballen toekomen. Het gros van die evenementen wordt in het Zuiderpark gehouden. Als het even tegen zit, speelt FC Den Haag de eerste zes competitiedagen geen enkele thuiswedstrijd. Het zou prettig zijn als er vooraf rekening mee werd gehouden dat door de organisatie van zo'n evenement het voetbal die dag wel eens gevaar zou kunnen komen. In datzelfde Zuiderpark staat namelijk een voetbalstadion. Maar de Stoomdagen worden belangrijker geacht. En de volgende week is er weer wat anders. Notabene, bij het samenstellen van het speelplan heeft het CIV (Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme) noch FC Den Haag ons van die manifestaties op de hoogte gebracht".

Het gegoochel met speeldata is ook een beetje de eigen schuld van de KNVB. De voetbalbond heeft de topclubs immeers toestemming gegeven deel te nemen aan lucratieve toernooien in het buitenland. Huijbregts: „De kans is groot dat daar een eind aan komt. Het is in het bestuur aan de orde geweest. We gaan hier zeker verder op in. Wat er precies uit de bus rolt is nog niet te zeggen, maar één ding is zeker: zo kan het niet langer. Niemand weet meer waar hij aan toe is. Persoonlijk vind ik het meest vervelende aspect dat het sportieve verloop van de competitie in het geding komt. Je kunt natuurlijk zeggen: aan het eind van de rit hebben alle clubs gewoon twee keer tegen elkaar gespeeld, dus wat valt er te mekkeren? Maar zo werkt het niet. Ik heb dan ook best enig begrip voor het standpunt van FC Twente, dat door de afwezigheid van PSV straks kort achter elkaar tegen de topclubs speelt. Een competitie behoort opgebouwd te zijn uit twee delen. De ene helft moet het spiegelbeeld zijn van de andere. Ik realiseer me best dat dat een ideaalbeeld is. Zo zal het nooit worden. Maar dit is te gek".

Is Huijbregts niet jaloers op zijn collega's in het buitenland? „Het lijkt me daar inderdaad een stuk plezieriger werken. In veel landen wordt de voetbalcompetitie gerespecteerd. Er wordt onder alle omstandigheden gespeeld. Hier wordt het programma steeds weer gewijzigd omdat de openbare orde in gevaar kan komen. Ik krijg wel eens de indruk dat de mensen denken dat wij alles in een hoge hoed gooien en dan kijken wat eruit rolt. Het tegendeel is waar.

Het programma wordt bijna wetenschappelijk benaderd. En dan nòg komen er steeds weer nieuwe wensen. Er zit nauwelijks nog rek in, er kan bijna niets meer gewijzigd worden. Ik heb best begrip voor de standpunten van burgemeesters. Ze zijn nu eenmaal verantwoordelijk voor de openbare orde in hun stad. Maar ik verwacht ook dat ze een beetje met ons meedenken en niet bij voorbaat een wielerronde voorrang geven boven een voetbalwedstrijd".

'We hebben het plafond van onze mogelijkheden bereikt'

Handenvol werk voor Spoorwegen

Van onze sportredactie

UTRECHT - Met een sonore stem somt hij de cijfers op voor PSV-Utrecht. „We rekenen op zevenhonderd supporters. Voor het vervoer gebruiken we drie treinstellen SGM 3, in totaal negen rijtuigen. De bezetting op de trein bestaat uit achttien man spoorwegpolitie, vier leidinggevende brigadiers, twee hondegeleiders, twee conducteurs, een machinist en een man die bij calamiteiten de machinist waarschuwt, want de noodrem is bij deze rit uitgeschakeld. Verder hebben we op het stationnetje bij het stadion in Eindhoven nog twee mensen om de fans op te vangen. Dat maakt dus in totaal dertig man. En dan reken ik de twaalf agenten van de gemeentepolitie Utrecht en de twaalf begeleiders van FC Utrecht niet mee, die als extra ondersteuning meereizen".

De voetbalcompetitie begint weer, óók voor Taeke Wijma, hoofd van de Centrale Spoorweg Politiedienst in Utrecht. Hij mag dan zelf geen voetballiefhebber zijn, hij heeft er wel dagelijks mee te maken. Zijn sector is belast met de planning en coördinatie van het vervoer en de begeleiding van voetbalsupporters, in het bijzonder bij zogeheten risicowedstrijden. „Op mijn afdeling zijn er twee mensen full-time mee bezig. De een doet niets anders dan overleggen, coördineren en plannen, de ander draait de dienstroosters voor het personeel in elkaar".

Het nieuwe seizoen telt maar liefst honderd 'risicoduels'. De Nederlandse Spoorwegen zorgden de afgelopen weken voor veel opschudding met de mededeling geen extra treinen in te zetten voor supportersvervoer bij een dertigtal 'risicowedstrijden', die op woensdag- en vrijdagavond worden gespeeld. „Dat is geen onwil", benadrukt Wijma, „tijdens de avondspits hebben we er gewoon materieel voor. Bovendien zit de dienstregeling in het centrum van het land in die uren boordevol. Daarin is geen ruimte meer voor extra treinen. We willen absoluut niet dat de 'gewone' reizigers overlast ondervinden van een kleine groep voetbalfans".

● *Honderden supporters arriveren op het station en moeten onder begeleiding naar het stadion worden begeleid.*

De problemen beperken zich trouwens niet tot doordeweekse wedstrijden. Wijma: „Gemiddeld kunnen we per wedstrijddag zo'n 700 supporters onder toezicht vervoeren. Dat waren er aanvankelijk 1000, maar vooral door de vakatures bij de spoorwegpolitie hebben we dat aantal moeten terugschroeven. Wij kunnen ook geen ijzer met handen breken. Als er meerdere 'risicowedstrijden' op één dag staan gepland of als de NS extra treinen moeten inzetten voor bijzondere evenementen, komen we in de knoop".

„Neem zondag 25 augustus. Dan worden er drie grote festiviteiten gehouden: een Regatta in Rotterdam, de Vrijmarkt in Amsterdam en een 'American Sunday' in Zandvoort. Die dag worden eveneens Vitesse-Ajax en De Graafschap-FC Den Haag gespeeld. Dat betekent dus topdrukte voor de NS en voor ons. Gevolg: een beperkte inzet voor het vervoer van voetbalfans. We kunnen wel de Haagse supporters begeleiden naar Doetinchem, maar voor de Ajax-fans hebben we geen treinen en personeel meer beschikbaar".

Taeke Wijma zou het graag anders zien. Hij pleit voor een structurele aanpak. Voor een betere, integrale samenwerking tussen alle betrokkenen. „Het zou heel prettig zijn als we voor het seizoen precies weten wat ons te wachten staat. Nu blijft het behelpen. We worden keer op keer geconfronteerd met wijzigingen in het competitieprogramma. Daardoor zijn we min of meer gedwongen de situatie per speeldag te bekijken. In wezen ben je, in overleg met de KNVB, constant bezig met het oplossen van knelpunten. Maar daarmee los je de problemen niet op. Die schuif je in feite voor je uit. Het wordt echt de hoogste tijd dat daar verandering in komt".

„Het vervoer en de begeleiding van voetbalsupporters kost de NS jaarlijks naar schatting vijf miljoen gulden. De spoorwegpolitie is er op jaarbasis 20.000 manuren aan kwijt. Dat is beslist het maximum. Wij hebben het plafond van onze mogelijkheden bereikt".

Competitie heilig in buitenland

HEERLEN - Wat in Nederland kan, is bijna nergens anders in Europa denkbaar. In de meeste Europese landen wordt de voetbalcompetitie gerespecteerd als 'eigendom' van het volk. Daar dien je met je handen vanaf te blijven, zelfs als je burgemeester bent. In Italië is de voetbalcompetitie heilig. Als de paus een bezoek wil brengen aan Napels wordt hem door de burgemeester van de stad vriendelijk doch dringend verzocht niet op zondag te komen. Zondag is in Italië voetbaldag.

Aan de vooravond van de competitie mogen de clubs één wijziging in het programma aanbrengen. En dan moeten ze nog maar afwachten of die wordt gehonoreerd. In principe beginnen alle wedstrijden in de Serie A op zondagmiddag op hetzelfde tijdstip. Dit om de competitie zo zuiver mogelijk te houden. Alleen als een club is doorgedrongen tot de halve finales van de Europa Cup mag er naar de zaterdag worden uitgeweken. Op die manier heeft de club een dag extra om zich voor te bereiden op de midweekse EC-strijd.

Het komt hoogst zelden voor dat een wedstrijd wordt afgelast. Gebeurt dat toch, dan wordt er meteen de volgende dag ingehaald. Dit in verband met de landelijke voetbaltoto, die voorschrijft dat een afgelast duel binnen 24 uur moet worden gespeeld. Die reglementen worden gerespecteerd, want de toto brengt veel geld in kas.

Problemen met het vervoer van supporters zijn er ook in Italië, zij het op kleinere schaal dan in ons land. De competitie hoeft er in elk geval niet voor op zijn kop te worden gezet. Dat heeft alles te maken met de grote afstanden die moeten worden afgelegd. De kans is daardoor klein dat rivaliserende groepen elkaar ontmoeten. Van belang is ook de structuur van de supportersverenigingen. Zo heeft AC Milan door het hele land fanclubs. Als de club in Bari moet spelen, wordt een belangrijk deel van de kaarten voor de bezoekende vereniging verdeeld onder de plaatselijke Milan-supportersclub.

Spanje

In Spanje geldt ongeveer dezelfde situatie als in Italië. De Spaanse supporter is gesteld op regelmaat in de competitie. Dat er tegenwoordig niet meer alleen op zondag-, maar ook op zaterdagavond wordt gespeeld, gaat hem eigenlijk al te ver. Spreiding van de duels over het hele weekeinde is het gevolg van afspraken met regionale televisiestations.

Problemen over tv-rechten leidden nog niet zo lang geleden tot grote onrust. Ook een voorgenomen scheidsrechtersstaking stuurde de programmering bijna in de war. Het is echter ondenkbaar dat een gemeente een wedstrijd verbiedt. Vanwege de Olympische Spelen zijn er dit jaar voor het eerst doordeweekse competitiewedstrijden vastgesteld. Volgend jaar behoort dat weer tot het verleden.

Duitsland

In Duitsland wordt (op een enkele uitzondering na) op vrijdag en zaterdag gespeeld, in België op zaterdag en zondag. In de Bundesliga worden zelden wedstrijden afgelast. Kan het niet anders, dan wordt de wedstrijd zo snel mogelijk ingehaald. Bemoeienis van de burgemeester op het verloop van de competitie is de Duitsers volkomen vreemd. Een grote manifestatie in de stad kan, zo vinden zij, nooit een reden zijn het voetbal af te gelasten. Gegoochel met wedstrijden is ook in België ondenkbaar.

Engeland benadert de Nederlandse situatie nog het meest. Ook daar treden enorme verschillen op in het aantal gespeelde duels. De competitie is er immers ondergeschikt aan de FA Cup. De strijd om de beker krijgt onder alle omstandigheden voorrang, waardoor het competitieverloop grote onregelmatigheden vertoont.

Ook in Engeland gebeurt het regelmatig dat burgemeesters duels verbieden omdat de openbare orde gevaar loopt. De voetbalbond is de laatste jaren gewend geraakt aan dwarsliggende burgemeesters. Er is niemand die zich daar druk om maakt. De verantwoordelijke bobo's huldigen het simplistische, maar uiterst doelmatige principe dat alle clubs twee keer tegen elkaar moeten spelen. Wanneer ze dat doen, moeten ze zelf maar uitzoeken.

Brabander nieuwe troef voor het klassement in grote ronden

De opmars van Eddy Bouwmans

HEYTHUYSEN - Zes jaar geleden nam Eddy Bouwmans uit Aarle-Rixtel nog deel aan toertochten. Heerlijke bezigheid, zo'n uitstapje op de fiets in gezelschap van vrienden en bekenden. Samen uit, samen thuis, al kon men het niet laten om op het eind van de rit de finale na te bootsen van een heuse koers. Iedereen wil wel het eerst terugzijn in het clublokaal. Van het een kwam het ander. In 1986 vroeg Eddy Bouwmans bij de KNWU een licentie aan als junior. Twaalf maanden later werd hij amateur, vorig jaar debuteerde hij in de Panasonicploeg als beroepsrenner. Zijn prestaties als zodanig zijn een reden om hem tot een van de beloften te bestempelen voor het werk in de grote ronden, de Tour de France voorop. In de Ronde van Nederland, waaraan hij deze week deelneemt, vertelt de sympathieke Brabander over zijn bliksemcarrieëre en zijn toekomst.

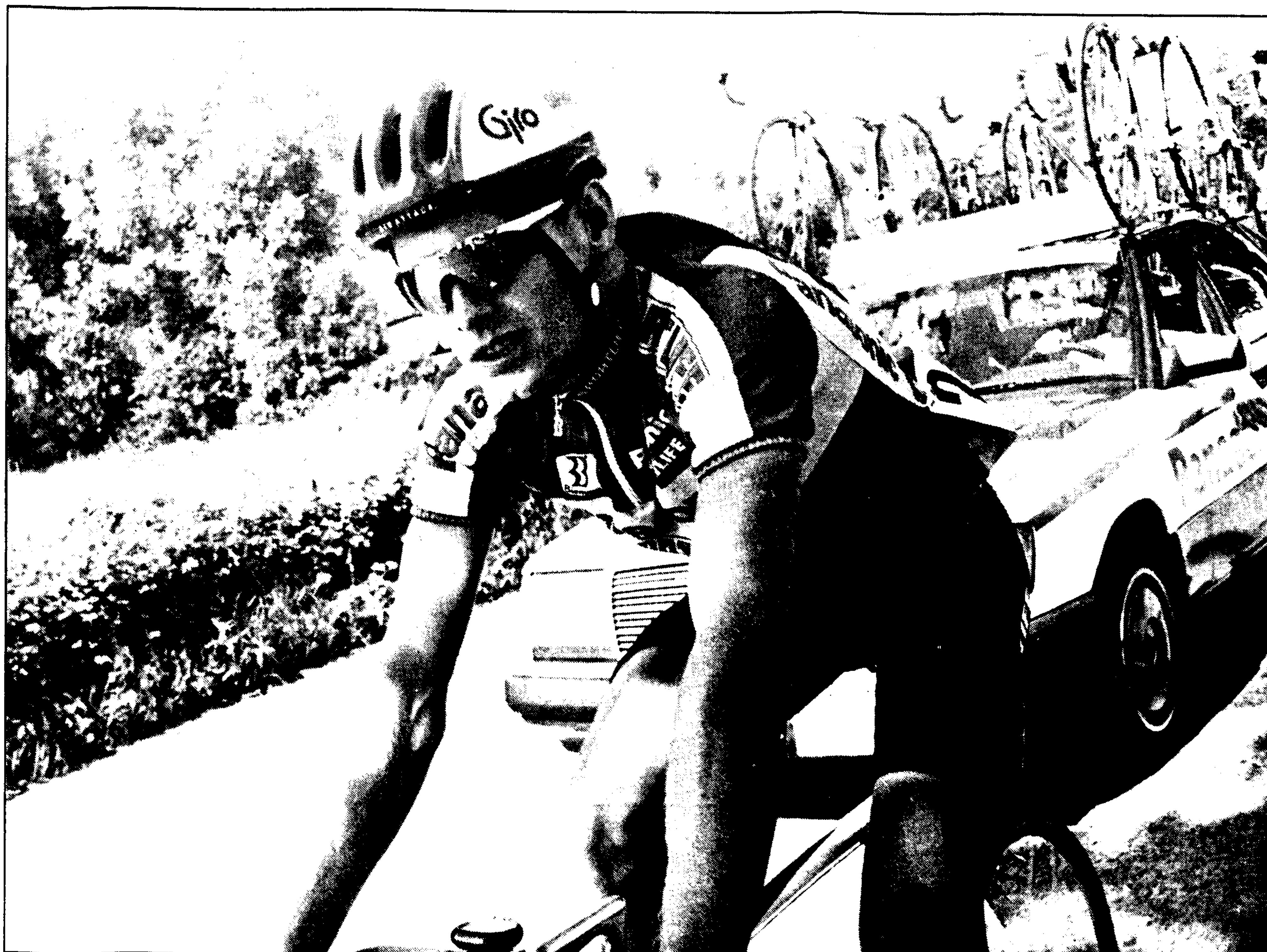
„Zelf had ik best dit seizoen al naar de Tour gewild", zegt hij. „Ik had laten zien, dat ik het een en ander van klimmen kon. In de Ronde van Zwitserland een jaar eerder was ik als zevende geëindigd en ook in andere koersen, bergop, had ik mij thuisgevoeld. Echter, toen ik in januari met de ploegleiding het programma doornam maakte men mij duidelijk, dat het beter was om nog een jaar te wachten."

Niet alleen zijn leeftijd (Bouwmans is 23 jaar) speelde daarbij een rol. Het argument waarvoor

door **wiel verheesen**

hij uiteindelijk door de knieën ging was de mentale druk, die hij zou voelen bij zo'n vroeg Tourdebuut. „Omdat Panasonic, wellicht met uitzondering van Fondriest, eigenlijk niemand had voor het algemeen klassement was ik op grond van mijn verrichtingen in 1990 de aangewezen kopman. 'Je hebt laten zien, dat je je mannetje staat in het hooggebergte', vertelde men mij, 'maar bedenk eens wat er allemaal op ander gebied met jou gebeurt. Je krijgt de hele vaderlandse pers op je nek. Het publiek verwacht meteen grote dingen van jou. Als je het om welke reden dan ook niet kunt waarmaken, zit je zelf met de kater. Doe eerst nog maar een jaar ervaring op in andere grote etappekoersen.' Ik drong niet verder meer aan."

Hoe het in voorgaande jaren allemaal met Eddy Bouwmans was gegaan? In zijn tweede seizoen als amateur ('ik werd wielrenner om binnen drie of vier jaar prof te zijn, anders zou ik weer aan toertochten gaan deelnemen') kwam Eddy Bouwmans voor het eerst in aanraking met ander werk dan het getol in plantsoen en rond de kerk. Met de club waarvan hij lid was, Het Zuiden uit Eindhoven, nam hij deel aan de nationale promotiecompetitie, een reeks van-stad-tot-stad-wedstrijden. Hij hield er een uitnodiging aan over om als gastrenner mee te gaan naar een etappewedstrijd in Canada. Van het een kwam het ander. Cees Hopmans, de dorpsgenoot van Adrie en Jacq van der Poel, volgde laatstgenoemd duo naar de profcategorie. Eddy Bouwmans nam zijn plaats in bij het tot de A-categorie behorende team waarvan Sauna Diana uit Zundert de sponsor was. Het bood wéér grotere mogelijkheden, al komt het er in eerste instantie uiteraard op aan, dat de renners ook presteren. „Ik voelde mij thuis op geaccidenteerd terein, zoals in de Ardennen", aldus Bouwmans. „Mijn doorbraak was niettemin de Trump Tour in Amerika, met zowel profs als amateurs op de deelnemerslijst. Ik eindigde als elfde. Mijn rijden had blijkbaar indruk gemaakt op de profs. Theo de Rooy, nu een van mijn ploegleiders bij Panasonic, maakte een praatje met mij. Henk Lubberding ook. Zij adviseerden mij om niet te lang te wachten met de overstap naar de profs. 'Als je amateur blijft, heb je nauwelijks of niet te maken met wedstrijden waarin écht geklommen moet worden', zeiden zij. 'Op den duur stagneert daardoor je ontwikkeling als renner, temeer omdat het heel belangrijk is, dat je bij de profs goed bergop kunt'. Hun adviezen heb ik nooit naast mij neergelegd. Trouwens, reeds in de Trump Tour van 1989 werd er door ploegleiders als Peter Post en Jan Gisbers belangstelling voor mij getoond."

● *In korte tijd bouwde Eddy Bouwmans een reputatie op als klassementsrenner. „Volgend jaar hoop ik een goed Tourdebuut te maken."* Foto: RAYMOND KERCKHOFFS

Waarom Bouwmans voor Panasonic koos en niet, bijvoorbeeld, PDM? „Op het moment, dat ik tekende maakten Rooks en Theunisse nog deel uit van de ploeg Gisbers, net als Kelly en Alcala. Daarentegen had Panasonic toentertijd alleen Breukink als klassementsrenner. Ik dacht, als je naar PDM gaat krijg je wellicht minder kansen om naar de grote wedstrijden mee te mogen dan bij Post. Daarentegen krijg je, wanneer je goed rijdt, in de schaduw van Breukink meer mogelijkheden hield ik mijzelf voor. Dat er na mijn verbintenis opeens alle mogelijke mutaties plaatsvonden was een heel andere zaak. In ieder geval, ik kon als eerstejaarsprof een uitstekend programma afwerken. Er was uiteraard sprake van een leerproces, maar ik had het voordeel, dat ik kon klimmen. Ook als je op het laatst er af gereden wordt, zit je toch nog niet slecht. Je hebt ten enemale een voorsprong op jongens, die niet omhoog kunnen."

Eddy Bouwmans ('tot dusver is het criterium van Ulvenhout mijn enige zege als prof') onderstreepte zijn mogelijkheden vooral in de Ronde van Zwitserland 1990. Hij eindigde als zevende en eerste Nederlander. Vooral hierdoor verdiende hij een plaats in de vaderlandse WK-equipe voor Japan, maar het werd een echec.

„Ik was nog een van de Nederlanders, die vrij lang in koers zaten", zegt Bouwmans. „Acht man waren al vóór mij naar de box verdwenen. Na mij bleven alleen Maassen en Winnen nog even op de fiets. Daarna konden wij slechts kijken hoe Breukink als enige overgebleven landgenoot het er van afbracht. Hij werd zevenendertigste of daaromtrent. Natuurlijk was het fout geweest, dat wij amper één etmaal voor de start in Japan arriveerden. Ik voelde meteen: dit wordt niks. Als je buiten kwam was het net of er een beer in je nek zat. Gedane zaken nemen geen keer. Een paar dagen na het kampioenschap stond ik alweer aan de start van de Ronde van de Europese Gemeenschap. Ik werd zesde in de eindstand."

In de Ronde van Spanje, dit jaar, wilde hij de lijn doortrekken. Goed bedoeld en ook een logische planning.
„Helaas kreeg ik na een aantal etappes af te rekenen met ziekte. Zoiets is fnuikend voor het klassement. Toen ik weer hersteld was had ik al zóveel minuten achterstand opgelopen, dat ik niet eens meer mocht hopen op een plaats bij de eerste dertig. Ik werd, geloof ik, eenenveertigste. Van onze ploeg waren verder alleen Marc van Orsouw en Henk Lubberding overgebleven. Er werden hierover in de karavaan wel eens schampere opmerkingen gemaakt. Leedvermaak is blijkbaar ook een vorm van plezier. Stijlloos. Er komt heus een dag waarin jezelf in de put zit. Zo is het in het leven, zo is het ook in de profwielersport."

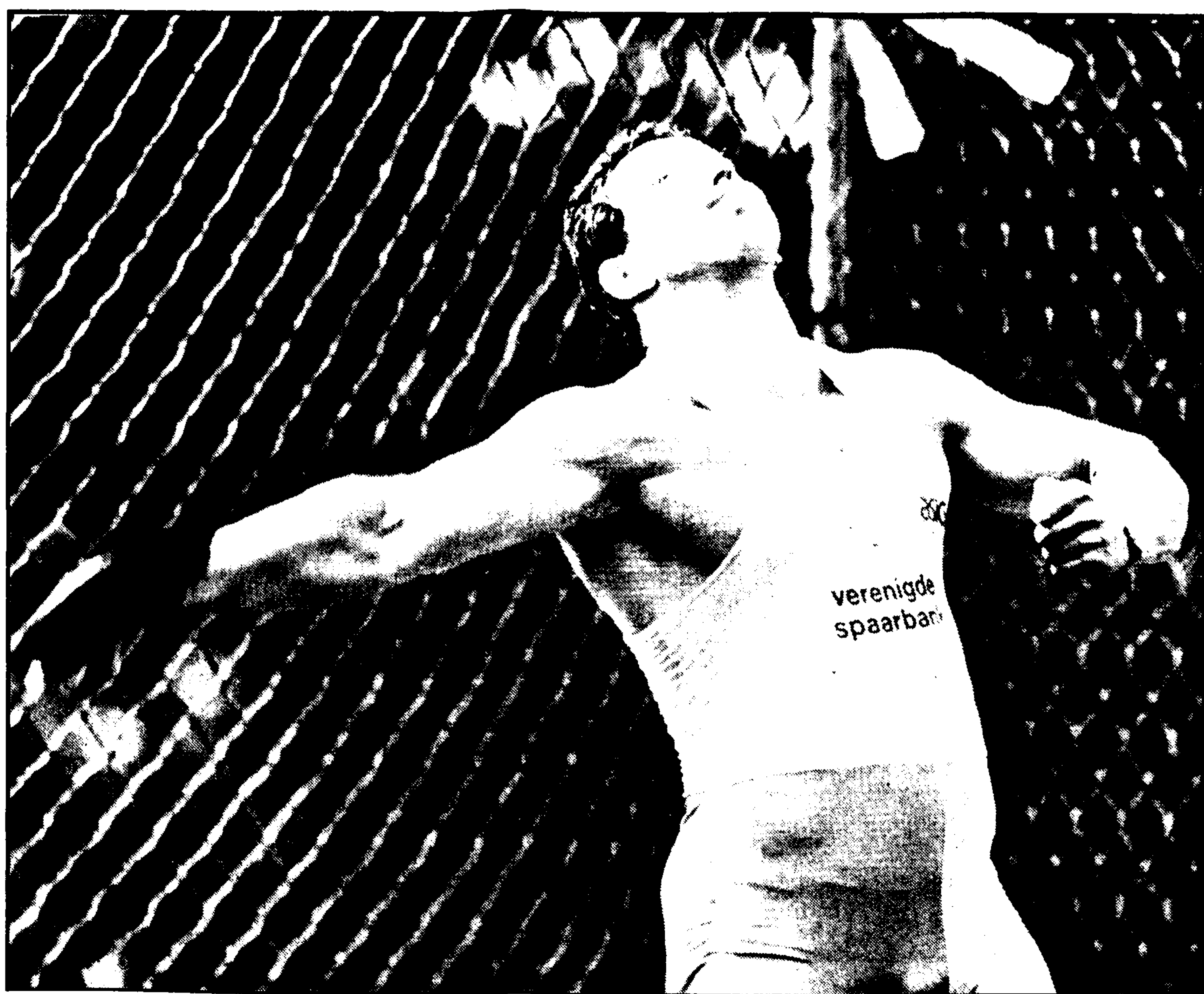
Omdat er dit jaar geen Tour de France voor Eddy Bouwmans was weggelegd, ('ik ging in die periode voor een hoogtestage naar de Pyreneeën') kreeg hij behalve de Ronde van Zwitserland de Dauphiné Libéré op zijn programma. Weer een uitstekende gelegenheid om zijn kwaliteiten als rondrenner (en dus als klimmer!) te tonen. „Al heb ik gemerkt, dat er door de concurrentie meer gelet wordt op mij dan vorig jaar." Hoe dan ook, de zesde plaats mocht er zijn. In Zwitserland eindigde hij in precies dezelfde stelling. Allicht, dat Jan Publiek zich afvroeg waarom zo'n renner geen plaats in de Tourploeg kreeg. „Maar de mensen vergaten, dat ik zeker niet zowel de Vuelta als Dauphiné Libéré én Ronde van Zwitserland op mijn programma had gekregen als er sprake was geweest van deelname aan de Tour. Ik behoor ten enemale nog tot de jongeren. Volgend jaar hoop ik een goeie Ronde van Frankrijk te rijden."

WK-ploeg drijft vooral op routine en mentaliteit

Spannende tijden voor Nederlandse atletiek

HEERLEN - De Nederlandse atletiek gaat spannende tijden tegemoet. Van volgende week zaterdag tot en met 1 september wordt in het National Stadium van Tokio gestreden om de wereldtitels. Van de welgeteld negen Oranje-klanten mag er, op een eventuele krachtsexplosie van Erik de Bruin na, echter niet al te veel vuurwerk worden verwacht. De Nederlandse afvaardiging is te klein, te broos en met een gemiddelde leeftijd van exact 28 jaar eigenlijk ook al betrekkelijk oud. Arie Kauffman, technisch directeur van de atletiekunie (KNAU), fungeert in de mega-stad als chef d'equipe van het piepkleine, bedaagde gezelschap. Ceremoniemeester Kauffman vindt dat de groep best representatief is voor de atletiek in het kader van het wereldniveau, maar waagt zich aan de vooravond van de mondiale titelstrijd liever niet aan prognoses. „Voorspellingen komen toch nooit uit. Ik houd het gewoon op enkele goede finaleplaatsen".

Zelden heeft de KNAU zo'n gedecimeerde formatie afgevaardigd naar een groot toernooi als juist dit jaar. Bij de vorige WK in Rome kwamen nog veertien atleten in de arena. Het Olympische atletiekprogramma in Seoel telde liefst achttien vertegenwoordigers en bij de EK van verleden jaar stonden nog altijd zestien Oranje-hemden aan de start. Nu moeten negen atleten de eer van het Klein Duimpje onder de atletieknaties hoog houden. Vier van hen (Dirks, Ten Kate, Van der Kolk en Kulker) voldeden niet eens aan de gestelde eisen.

● *Discuswerper Erik de Bruin paart techniek aan kracht en explosiviteit. De winnaar van EK-zilver is de grote Nederlandse medaillehoop bij het WK in Tokio.* Foto: SOENAR CHAMID

Opvolgers

De oorzaak van de even drastische als dramatische terugval is duidelijk. „Er zijn oudere toppers die afvallen of stoppen wegens blessures, terwijl de opvolgers nog niet klaarstaan. De atletiekgeneraties sluiten niet naadloos aan en dat is vervelend", meent de voormalig beroepsmilitair. „De Nederlandse atletiek zal het altijd moeten hebben van incidentele talenten".

Kauffman gelooft evenwel dat de WK-groep voldoende potentie, strijdlust en ambitie bezit om zeker tot en met de halve finales een rol van betekenis te spelen. „Ik verwacht, gezien de selectieprocedure en de voorzichtige en zorgvuldige manier waarop we daarmee om zijn gegaan, dat we een ploeg hebben die op wereldniveau kan meekomen".

Niet alle atleten behoefden in de aanloop naar de WK te voldoen aan de limiet. Bepaalde toppers werden voorgedragen en afgevaardigd op basis van vertrouwen en verwachting. Han Kulker bijvoorbeeld, de geslepen 1500 meterloper die lange tijd geblesseerd was en op het laatste moment aan het lijstje werd toegevoegd. „Kulker is een vechter en een uitermate goede toernooiloper. Omdat er tijdens kampioenschappen toch altijd wat voorzichtig en tactisch wordt gelopen, maakt hij een goede kans om de eindstrijd te halen. Dat argument was voor ons doorslaggevend. Kulker heeft in het verleden bovendien bewezen tijdens toernooien meer te kunnen dan in individuele wedstrijden".

Vertrouwen

Vertrouwen heeft Kauffman ook in Ellen van Langen. De 800 meter-loopsters sukkelde na een superstart (zege op de schier onverslaanbare Cubaanse Quirot) maandenlang met een achillespeesblessure. Met zwem-, fiets- en krachttraining hield ze de conditie op peil. „In Hechtel heeft Van Langen aangetoond dat de vorm weer groeiende is. Het is echter de vraag of ze in Tokio al kan aanklampen aan het niveau van begin dit seizoen. Niettemin moet ze, wanneer alles heel blijft, een heel eind kunnen komen".

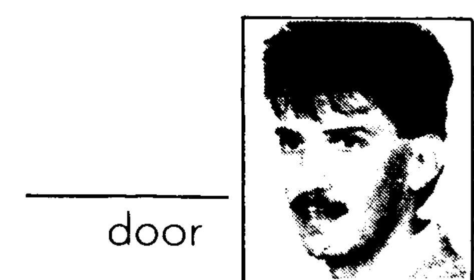
Verspringer Frans Maas bezit volgens Kauffman een uitmuntende wedstrijdmentaliteit. „Hij is een echte karakterjongen, die het met zijn instelling en ijver ver kan schoppen. Hij heeft alle kans om de kwalificatie te passeren en dan wordt het een echte wedstrijd voor hem. Dan is Maas ook op zijn sterkst. Hoe groter de druk, des te beter hij springt. Het zal evenwel niet makkelijk voor hem worden om zich bij de beste acht te scharen".

Voor Yvonne van der Kolk (1500 meter), met 22 jaar verreweg de jongste in de ploeg, en Gretha Tromp (400 meter horden) ziet regelneef Kauffman in elk geval een halve finale weggelegd. „Afgaande op de ranglijst en de manier waarop ze de wedstrijd ingaat, meen ik zelfs dat Van der Kolk de finale moet kunnen halen. Met een tikkeltje geluk, een gunstige baanloting en de vorm van de dag moet Tromp hetzelfde kunnen presteren".

Perspectief

Marti ten Kate zou in het land van de rijzende zon wel eens goede zaken kunnen doen op de 10 km. „Als het zijn race is, heeft hij een prima perspectief op een plaats bij de eerste acht. Dat wil zeggen dat hij zich daarmee voorselecteert voor de Olympische Spelen van Barcelona. Zowel in Seoel (9e) als in Split (8ste) heeft Ten Kate bewezen dat hij internationaal goed meekan".

De WK-debutanten Tonnie Dirks en Joke Kleyweg (marathon) ziet Kauffman nog niet zo een-tweedrie in voorste gelid meedraven. „De marathon is een van de moeilijkste disciplines. Je kunt nooit afgaan op tijden. De omstandigheden in Tokio zijn bovendien uiterst oncomfortabel: warm, vochtig en vroeg. Ik geloof niet dat we het tweetal bij de eerste acht zullen zien finishen".

door **frans dreissen**

Blikvanger

De grote blikvanger in het Nederlandse kamp is uiteraard Erik de Bruin. Op hem is alle (medaille) hoop gevestigd. De technisch zeer begaafde discuswerper/kogelstoter stoeit nog enkele dagen in zijn achtertuin met de gewichten en reist pas op het allerlaatste moment naar Japan. „Erik de Bruin is een goede finalist. Als je de wereldranglijst bekijkt zeg je natuurlijk medaillekandidaat. Maar bij een technisch nummer komen zoveel facetten kijken. De kracht van De Bruin zal mede afhangen van de vorm van de dag".

De ploeg overziend komt Kauffman tot de conclusie dat er best kansen zijn. „Ik heb vertrouwen in de groep. Het is een geroutineerd en professioneel gezelschap, dat tot verrassingen in staat is. En dan hoeft het wat mij betreft niet direct een medaille te zijn. Alles wat we in Tokio winnen is mooi meegenomen".

wk-gangers

ERIK DE BRUIN (28 jaar)

Discipline: discuswerpen en kogelstoten.
Persoonlijke records: discus 68.12 m.; kogel 20.95 m.
Olympische Spelen '84 9e, '88 9e. EK '86 6e, '90 2e
WK-programma discuswerpen: maandag 26 augustus 10.00 uur (Ned. tijd 03.00) kwalificatie, dinsdag 27 augustus 19.00 uur (12.00) finale. Kogelstoten: vrijdag 30 augustus 10.30 uur (03.30) kwalificatie; zaterdag 31 augustus 18.30 uur (11.30) finale.

TONNIE DIRKS (30)

Discipline: marathon.
Persoonlijk record: 2.13.10.
WK-programma marathon: zondag 1 september 07.00 uur (00.00) finale.

MARTI TEN KATE (32)

Discipline: 10.000 meter.
Persoonlijk record: 27.50.30
Olympische Spelen '88 9e, EK '90 8ste.
WK-programma 10.000 meter: zaterdag 24 augustus 20.05 uur (13.05) kwalificatie. Dinsdag 20.25 uur (13.25) finale.

JOKE KLEYWEG (29)

Discipline: marathon.
Persoonlijk record: 2.34.18
WK-programma marathon: zondag 25 augustus 07.00 uur (00.00) finale.

YVONNE VAN DER KOLK (22)

Discipline: 1500 meter
Persoonlijk record: 4.06.25
WK-junioren '88 3e; WK-indoor '91 5e
WK-programma 1500 meter: donderdag 29 augustus 16.15 uur (09.15) kwalificaties, zaterdag 31 augustus 19.00 uur (12.00) finale.

HAN KULKER (32)

Discipline: 1500 meter.
Persoonlijk record: 3.36.08.
Olympische Spelen '88 6e. WK '87 9e. WK-indoor '87 3e, '91 5e. EK '86 3e; '90 7e.
WK-programma 1500 meter: donderdag 29 augustus 16.55 uur (09.55) eerste ronde; vrijdag 30 augustus 17.30 uur (10.30) halve finales; zondag 1 september 15.40 uur (08.40) finale.

ELLEN VAN LANGEN (25)

Discipline: 800 meter.
Persoonlijk record: 1.57.57
EK '90 4e.
WK-programma 800 meter: zaterdag 24 augustus 18.30 uur (11.30) eerste ronde; zondag 25 augustus 19.20 uur (12.20) halve finales; maandag 26 augustus 19.10 uur (12.10) finale.

FRANS MAAS (27)

Discipline: verspringen.
Persoonlijk record: 8.07 m. (indoor 8.11 m.)
EK '90 4e; EK-indoor '88 1ste, '89 3e.
WK-programma verspringen: donderdag 29 augustus 16.10 uur (09.10) kwalificatie; vrijdag 30 augustus 17.30 uur (10.30) finale.

GRETHA TROMP (27)

Discipline: 400 meter horden.
Persoonlijk record: 55.30
EK '90 4e.
WK-programma 400 meter horden: maandag 26 augustus 15.30 uur (08.30) eerste ronde; dinsdag 27 augustus 17.30 uur (10.30) halve finales; donderdag 29 augustus 19.00 uur (12.00) finale.